

**A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele**

**2019. október 31.
X. évfolyam 10. szám**

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	3
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	3
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	4
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	16
POLGÁRI ÜGYSZAK	21
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	24
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	28
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	28
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	28
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	36
POLGÁRI ÜGYSZAK	36
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	41
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT	43
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI	47
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	47
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	55
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	62
POLGÁRI ÜGYSZAK	62
GAZDASÁGI ÜGYSZAK	68

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK..... 71

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI	71
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI	71
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	75
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	75
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	78
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK	78
POLGÁRI ÜGYSZAK	78
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	81

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

27. Az Apelativen sad — Plovdiv (Bulgária) által 2019. május 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-393/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (1) bekezdését, hogy a közérdek és a tulajdonhoz való jog védelmének követelménye közötti megfelelő egyensúly felborítása miatt tiltott a Bolgár Köztársaság Nakazatelen kodekse (büntető törvénykönyv, NK) 242. cikkének (8) bekezdése szerintihez hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely szerint el kell kobozni az állam javára a minősített csempészség elkövetéséhez használt, olyan harmadik fél tulajdonát képező fuvarszekélyt, akinek nem volt tudomása, és nem kellett, hogy tudomása legyen, illetve nem lehetett tudomása arról, hogy alkalmazottja bűncselekményt követ el?

2) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét, hogy tiltott az NK 242. cikkének (8) bekezdése szerintihez hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a cselekményt elkövető személytől eltérő személy tulajdonát képező fuvarszekély elkobozható anélkül, hogy a tulajdonos közvetlenül igénybe vehetné az igazságszolgáltatást álláspontjának ismertetése céljából?

28. A Hof van beroep te Brussel (Belgium) által 2019. július 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-510/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) 1. Az uniós jog önálló fogalma-e a [2002/584/IB] kerethatározat 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „igazságügyi hatóság” fogalma?

2. Az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Milyen kritériumok alapján állapítható meg, hogy a végrehajtó tagállam valamelyik hatósága ilyen igazságügyi hatóság-e, és következésképpen igazságügyi hatósági határozatnak minősül-e az általa végrehajtott európai elfogatóparancs?

3. Az 1.1. kérdésre adandó igenlő válasz esetén: A kerethatározat 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett „igazságügyi hatóság” fogalmába tartozik-e a holland Openbaar Ministerie (ügyészség, Hollandia), pontosabban az Officier van Justitie (ügyész, Hollandia), és következésképpen igazságügyi hatósági határozatnak minősül-e az e hatóság által végrehajtott európai elfogatóparancs?

4. Az 1.3. kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Megengedett-e, hogy míg a kerethatározat 15. cikke alapján egy igazságügyi hatóság, pontosabban az Overleveringskamer te Amsterdam (amszterdami átadási tanács, Hollandia) vizsgálja meg az eredeti átadást, biztosítva többek között az érintett személy meghallgatáshoz és igazságszolgáltatás igénybevételéhez való jogát, addig a kerethatározat 27. cikke szerinti kiegészítő átadásra egy másik hatóság, mégpedig az ügyész rendelkezik hatáskörrel, és nincs biztosítva az érintett személy meghallgatáshoz és igazságszolgáltatás igénybevételéhez való joga, ami miatt bármiféle nyomós indok nélkül nyilvánvaló inkohérenca jön létre a kerethatározaton belül?

5. Az 1.3. és 1.4. kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a kerethatározat 14., 19.

és 27. cikkét, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóságként eljáró ügyészségnek mindenekelőtt biztosítania kell az érintett személy meghallgatáshoz és igazságszolgáltatás igénybevételéhez való jogát, mielőtt hozzájárulását adhatná ahhoz, hogy egy személy ellen az európai elfogatóparancson alapuló átadása előtt elkövetett és az átadás iránti kérelem tárgyát nem képező bűncselekmény miatt büntetőeljárást indítsanak, e személyt elítéljék, és szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából fogva tartásuk?

2) Az Arrondissementsparket Amsterdammak (amszterdami regionális ügyészség, Hollandia) a holland Wet van 29 april 2004 tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (az Európai Unió Tanácsának az európai elfogatóparancsról és az Európai Unió tagállamai közötti átadási eljárásokról szóló kerethatározatának átültetéséről szóló, 2004. április 29-i törvény; Overleveringswet) 14. cikkének végrehajtása keretében eljáró ügyésze-e a kerethatározat 6. cikkének (2) bekezdése értelmében vett végrehajtó igazságügyi hatóság, amely a keresett személyt átadta, és amely hozzájárulását adhatja a kerethatározat 27. cikke (3) bekezdésének g) pontja és 27. cikkének (4) bekezdése értelmében?

Közigazgatási ügyszak

203. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Sardegna (Olaszország) által 2019. április 25-én benyújtott előzetesdöntéshozatal iránti kérelem (C-338/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az időbeli hatályánál fogva alkalmazandó, 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelet („az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló tanácsi rendelet) 16. cikkét — amely szerint „[a] 23. cikk sérelme nélkül, a támogatással való visszaélés esetén a Bizottság a 4. cikk (4) bekezdése értelmében hivatalos vizsgálati eljárást kezdhet. A 6., 7., 9. és 10. cikket, a 11. cikk (1) bekezdését, a 12., 13., 14. és 15. cikket értelemszerűen kell alkalmazni” —, hogy az Európai Bizottságnak a támogatással való visszaélés eseteiben is előzetesen határozatot kell hoznia a visszatérítetésről (a Bizottságot megillető azon lehetőség sérelme nélkül, hogy a 659/1999/EK rendelet 23. cikke értelmében az ügyet közvetlenül az Európai Unió Bírósága elé utalja)?

Az előző kérdésre adott nemleges válasz esetén meg kell-e állapítani az 1999. március 22-i 659/1999/EK rendelet 16. cikkének érvénytelenségét amiatt, hogy az sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (2) bekezdését (korábban az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdését)?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2008. január 30-i 271/2008/EK bizottsági rendelettel módosított (az 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló), 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet 9. cikkének (1) és (2) bekezdését, hogy az összeegyeztethetetlen és jogellenes állami támogatások visszatérítését illetően e rendelkezésekben előírt kamatláb abban az esetben is alkalmazandó, ha a feltételt megállapító határozattal jóváhagyott állami támogatásokat az előírt feltétel bekövetkezése miatt visszaélészerűen használják fel?

204. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2019. május 6-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-368/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Ellentétes-e az uniós joggal az (a 2001. február 22-i 36. sz. törvény 8. cikkének (6) bekezdése szerintihez hasonló) olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmezése és alkalmazása lehetővé teszi az egyes helyi önkormányzatok számára, hogy a mobiltávközlési létesítmények helyének meghatározásával kapcsolatban akár tilalomként kifejezésre jutó követelményeket írjanak elő, például antennák meghatározott területeken vagy meghatározott jellegű épületektől bizonyos távolságban

történő elhelyezésének tilalmát?

205. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2019. május 13-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-377/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Ellentétes-e az 595/2004/EK rendelet 16. cikkével a bemutatotthoz hasonló tényállás esetén a 49/2003. sz. decreto legge 9. cikkének a 2004. június 24-i 157. sz. decreto legge 2. cikke (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezéséhez hasonló nemzeti rendelkezés, amely a tévesen felszámított illeték visszatérítésére jogosult elsőbbségi kategória meghatározásának feltételeként a havi befizetéseknek a felvásárló általi szabályos teljesítését írja elő?

206. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2019. május 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-399/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e a 2002/20/EK irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontjával az olyan nemzeti szabályozás, amely az irányelv értelmében engedéllyel rendelkező jogalanyokat kötelezi a nemzeti szabályozó hatóság részéről — (a 2002/19/EK irányelv, a 2002/20/EK irányelv, a 2002/21/EK irányelv és a 2002/22/EK irányelv szerinti) európai uniós elektronikus hírközlési keretrendszer által a nemzeti szabályozó hatóság részére biztosított valamennyi funkció, köztük a szabályozási, felügyeleti, vitarendezési és szankcionálási feladatok szervezésével és ellátásával összefüggésben — felmerült összes igazgatási költség viselésére, illetve a 2002/20/EK irányelv 12. cikke (1) bekezdésének a) pontjában megjelölt tevékenységek kimerülnek-e a nemzeti szabályozó hatóság által végzett „előzetes szabályozásban”?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2002/20/EK irányelv 12. cikkének (2) bekezdését, hogy a nemzeti szabályozó hatóság igazgatási költségeiről és a beszedett díjakról szóló éves áttekintés: a) a nemzeti költségvetési számviteli szabályok szerinti azon pénzügyi év végét követően tehető közzé, amelyben az igazgatási költségeket beszédtek; b) lehetővé teszi, hogy a nemzeti szabályozó hatóság a nem közvetlenül szomszédos pénzügyi évek tekintetében is elvégezze a „megfelelő kiigazításokat”?

207. A Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Olaszország) által 2019. május 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-411/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az EU Bíróságának álláspontja szerint ellentétes-e az 1992/43/EGK irányelv 6. cikkével és — az adott tényállásra való alkalmazhatósága esetén — a 2009/47/EK irányelvvel a fentiekhez hasonló olyan elsődleges belső szabályozás és az annak végrehajtását szolgáló másodlagos szabályozás, amely lehetővé teszi, hogy a „végső fokon” eljáró szerv — amely hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a Ministro dell'ambiente e della tutela del territorio e del mare (környezet-, terüle- és tengervédelmi minisztérium, Olaszország) indokolt egyet nem értése esetén úgy határozzon, hogy valamely útépités előzetes terve a környezeti szempontokkal összeegyeztethető — fontos közérdekre való hivatkozással intézkedjen a jóváhagyásról, tehát engedélyezze az eljárás folytatását akkor is, ha a környezetvédelemért felelős állami szerv álláspontja szerint nincs lehetőség esetleges követelmények és kárenyhítő intézkedések kidolgozására a projekt jóváhagyás alatt álló olyan változata tekintetében, amellyel kapcsolatban már negatív környezeti hatásvizsgálati véleményt fogalmaztak meg?

2) A Bíróság álláspontja szerint ellentétes-e a fent említett irányelvekkel az alkalmazott megoldáshoz hasonló olyan megoldás, amelynek értelmében valamely, környezeti hatásvizsgálati eljárás tárgyát

képező útépítés előzetes tervének jóváhagyása szempontjából a környezetvédelmi érdekhez képest elsőbbséget élvez a hivatkozott „fontos közérdek”, ha annak alapját kizárólag az útépítés nagyobb költséghatékonyasága, annak — többek között — tájvédelmi, történelmi, kulturális és gazdasági-társadalmi megfelelése, valamint valamely transzeurópai közúthálózat — a jelen ügyben a 2013. december 11-i 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet által „átfogó hálózatként” meghatározott TEN-[T] hálózat — megvalósításának szükségessége képezi, akkor is, ha létezik olyan alternatív megoldás, amelyet környezetvédelmi szempontból már jóváhagytak?

3) A Bíróság álláspontja szerint összeegyeztethető-e a fent említett közösségi jogszabályokkal az alkalmazott megoldáshoz hasonló olyan megoldás, amely lehetővé teszi a környezeti hatásvizsgálati eljárásban jóvá nem hagyott útvonal környezeti szempontból vett fontosságával kapcsolatos további vizsgálatok és tanulmányok — köztük a környezeti hatásvizsgálat — végleges terv keretében történő elvégzését ahelyett, hogy a javaslattevőnek a környezetvédelmi szempontból viszont már elfogadott alternatív nyomvonalra gyakorolt gazdasági és tájvédelmi hatások enyhítésére vonatkozóan további vizsgálatokat és tanulmányokat kellene folytatnia?

4) A Bíróság álláspontja szerint — az említett előfeltételek fennállása esetén, és amennyiben az [uniós joggal] való összeegyeztethetőséggel kapcsolatos első, második és harmadik kérdésre igenlő választ kell adni — ellentétes-e a fent említett irányelvekkel az alkalmazotthoz hasonló olyan megoldás, amelynek értelmében valamely útépítés előzetes tervének jóváhagyására irányuló eljárás során a hatáskörrel rendelkező szerv környezeti szempontokkal való összeegyeztethetőség hiányára vonatkozóan megfogalmazott negatív véleménye nem kötelező, mivel azt írja elő, hogy csak a végleges terv keretében kell a természeti terület tájképi és környezeti elemeit ebből következően érő hatással kapcsolatos alaposabb vizsgálatokat, különösen a környezeti hatásvizsgálatot elvégezni és ezt követően a hatások kiegyenlítését és a károk enyhítését szolgáló megfelelő intézkedéseket előírni?

5) A Bíróság álláspontja szerint ellentétes-e a fent említett irányelvekkel az elfogadott megoldáshoz hasonló olyan megoldás, amely szerint a beavatkozásra javaslatot tevő személy az előzetes terv alapján megtartott szolgáltatási értekezlet során meghatározott tájvédelmi és környezetvédelmi előírások, észrevételek és ajánlások átvételére csak az útépítés végleges tervének elkészítése keretében köteles, noha ezzel kapcsolatban a környezetvédelemért felelős szerv rámutatott arra, hogy a terve jóváhagyás alatt álló változatát illetően nincs lehetőség esetleges előírások és kárenyhítési intézkedések előírására?

6) A Bíróság álláspontja szerint ellentétes-e a fent említett irányelvekkel az elfogadott megoldáshoz hasonló olyan megoldás, amely szerint a javaslatot tevő személynek ki kell dolgoznia az útépítés — az úgynevezett „alapos vizsgálatot” tartalmazó — környezeti hatástanulmányát is, amelyet teljes mértékben a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően kell elkészíteni, és amely alapját képezi a szóban forgó hatásvizsgálat elvégzésének?

7) A Bíróság álláspontja szerint ellentétes-e a fent említett irányelvekkel az elfogadott megoldáshoz hasonló olyan megoldás, amelynek értelmében a rendszerint felelőstől (a környezet-, terület- és tengervédelmi minisztérium keretében működő, a környezeti hatásvizsgálatért és a környezeti stratégiai vizsgálatért felelős bizottságtól) eltérő harmadik személyt (Lazio tartományt) jelölnek ki az útépítés végleges tervének mellékletét képező környezeti hatástanulmány ellenőrzésére abból a célból is, hogy meghatározzák az érintett természeti terület környezeti és tájvédelmi elemeinek védelméhez és megőrzéséhez szükséges esetleges további kárenyhítő és kiegyenlítő intézkedéseket, és a d. lgs. n. 163/06 (163/06. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 18. cikkének 4. és 5. bekezdésének megfelelően és az abban meghatározott célok érdekében a környezet-, terület- és tengervédelmi minisztérium keretében működő, a környezeti hatásvizsgálatért és a környezeti stratégiai vizsgálatért felelős bizottság feladata kizárólag az, hogy a fent említett vizsgálatra szert téve, utólagosan véleményt nyilvánítson azzal kapcsolatban, hogy megfelel-e az útépítés végleges tervezete a tájvédelmi és környezetvédelmi előírásoknak?

208. A Corte suprema di cassazione (Olaszország) által 2019. május 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-415/19., C-416/19. és C-417/19. sz. ügyek)¹

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Az ügynevezett Deggendorf ítélezési gyakorlatban értelmezett EUMSZ 108. cikk (3) [bekezdése], az Európai Bizottság C(2008)380 határozata, valamint az arányosság közösségi elve alapján összeegyeztethető-e a közösségi jogrenddel a 2006. december 27-i 296. sz. törvény egyetlen cikkének 1223. bekezdése (jelenleg a 2005. február 4-i 11. sz. törvény 16-bis. cikkének 11. bekezdése) és a minisztertanács elnökének 2007. május 23-i rendelete?

209. A Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Olaszország) által 2019. május 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-419/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A Poste Italiane s.p.a. társaság a korábban ismertetett jellemzők alapján a 2016. évi 50. sz. d.lgs. 3. cikke (1) bekezdésének d) pontja, valamint a vonatkozó (2014/23/EU, 2014/24/EU és 2014/25/EU) közösségi irányelv értelmében vett közjogi intézménynek minősül-e?

2) E társaságok csak olyan közbeszerzési szerződések odaítélése esetén kötelesek-e a közbeszerzési eljárás lefolytatására, amelyek a különös ágazatokban a 2014/25/EU irányelv alapján folytatott tevékenységükkel közvetlenül kapcsolatosak, amely irányelv szerint a közjogi intézmény jellegét úgy kell tekinteni, hogy azt a közbeszerzési törvénykönyv II. részében foglalt szabályok tartalmazzák, bár teljes szerződéskötési autonómiával rendelkeznek — és azokra kizárólagosan magánjogi szabályok vonatkoznak — a nem az ezen ágazatokhoz tartozó szerződéses tevékenységek tekintetében, figyelemmel a 2014/23/EU irányelv (21) preambulumbekkezdésében és 16. cikkében foglalt elvekre? (a Cass. SS.UU. [semmitőszék teljes ülése] hivatkozott 2018. évi 4899. sz. határozata és az utolsó rész tekintetében a Cons. Stato, Ad. Plen. [államtanács teljes ülése] hivatkozott 2011. évi 16. sz. határozata)?

3) Ugyanezen társaságok a különös ágazatokra jellemző területen kívülnek tekintendő szerződések esetében — amennyiben megfelelnek a közjogi intézménnyé kritériumainak — továbbra is az általános 2014/24/EU irányelv (és így a közbeszerzési szerződésekre vonatkozó szabályok) hatálya alatt maradnak-e, még akkor is, ha azok az alapításuk óta bekövetkezett változások okán elsődlegesen vállalkozási jellegű tevékenységet folytatnak, versenykörülmények között, ahogyan az a hivatkozott 2008. április 10-i Ing. Aigner ítéletből (C-393/06) is levezethető, megakadályozva a 2014/24/EU irányelvvel ellentétes értelmezést az ajánlatkérő szervekkel kötött szerződések esetében; a 2014/23/EU irányelv (21) preambulumbekkezdése és 16. cikke másrészt csak egy feltételes szempontot ír elő a közjogi intézmény jelleg kizárására olyan vállalkozás esetében, amely normál piaci feltételek között működik, mivel egyébként ezen egymással összefüggésben értelmezett rendelkezések alapján nyilvánvaló, hogy elsőbbséget élvez az intézmény létrehozása szakaszára való hivatkozás, amennyiben ez utóbbi „általános érdekű célra” jött létre (amely cél a jelen ügyben fennáll és még nem szűnt meg)?

4) Egyebekben olyan hivatalok esetén, ahol vegyesen folytatnak az egyetemes szolgáltatáshoz kapcsolódó tevékenységet és e szolgáltatáson kívül álló tevékenységet, a különös közérdekű szolgáltatáshoz viszonyított „funkcionalitás” fogalmát nem megszorítóan kell-e értelmezni (ahogyan azt eddig a nemzeti ítélezési gyakorlat tette az Adunanza Plenaria del Consiglio di Stato [államtanács teljes ülése] 2011. évi 16. sz. határozatával összhangban), így ellentétben ez utóbbi tekintetében a 2014/25/EU irányelv (16) preambulumbekkezdésével, valamint 6. és 13. cikkével, amelyek az alkalmazandó szabályozás meghatározásánál a közbeszerzési törvénykönyv által szabályozott tevékenységek egyikének „tárgyára” utalnak? Tisztázni kell tehát, hogy kapcsolódhat-e — akár a kizárt ágazatokra jellemzően lazább kötőerővel — a vonatkozó különös ágazathoz az ágazatra

---

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések megegyeznek.

jellemző valamennyi funkcionális tevékenység az ajánlatkérő szerv szándékai szerint (beleértve így mind a rendes, mind a rendkívüli karbantartáshoz, a takarításhoz, a berendezéshez, valamint a portai tevékenységekhez és az irodák felügyeletének tevékenységéhez vagy az iroda más célú felhasználásához kapcsolódó szerződéseket is, ha az szolgáltatási szerződésnek minősül), ténylegesen csak azokat a kívül álló tevékenységeket meghagyva magánjogi jellegűnek, amelyeket a magán- vagy közjogi jogalanyok szabadon gyakorolhatnak teljesen más környezetben, kizárólag a polgári törvénykönyvön alapuló szabályok alapján és a rendes bíróság hatásköre alá tartozva (ilyen tevékenység például nyilvánvalóan a jelen ügy szempontjából releváns jelleggel bíró, a Poste Italiane által nyújtott banki szolgáltatás, de mindez nem mondható el az elektronikus távközlési eszközök nyújtásáról és felhasználásáról, ha azokat a csoport teljes tevékenységi körén belül bocsátják rendelkezésre, még ha azok éppen a banki tevékenységhez különösképpen szükségesek is). Ki kell tehát emelni azt a „kiegyensúlyozatlanságot”, amely a jelenleg uralkodó megszorító értelmezésből következik azáltal, hogy a hasonló vagy szomszédos ágazatok kezelésére teljesen eltérő szabályokat vezet be az építési beruházások és a szolgáltatások odaítélése tekintetében: egyrészt a közbeszerzési törvénykönyv által bevezetett részletes biztosítékokat a másik fél kiválasztására, másrészt a vállalkozó teljes szerződéskötési szabadságát a tekintetben, hogy kizárólagosan saját gazdasági érdekei szerint kössön szabadon szerződést az átláthatóság azon biztosítékai nélkül, amelyeket a különös és a kizárt ágazatok tekintetében megkövetelnek.

5) Végezetül, jelentőséggel bírhat-e egy, a közbeszerzési törvénykönyv szerint, a nemzeti és közösségi szinten előírt közzétételi formában indított közbeszerzési eljárás a közbeszerzési szerződés célterületének meghatározása vagy az előbbinek a vonatkozó különös ágazathoz való kapcsolódása szempontjából az előző, negyedik kérdés szerinti „funkcionalitás” kiterjesztett fogalmával összhangban lévő értelemben, vagy — másodlagosan — a közigazgatási bíróság hatáskörének hiányára vonatkozóan az ezen eljárást megindító jogalany vagy az eljárásban nyertes ajánlattevő által tett kifogás joggal való visszaélésnek minősülhet-e a Nizzai Szerződés 54. cikke értelmében, mint olyan magatartás, amely bár önmagában nem érintheti a hatáskörök megosztását (lásd e tekintetben a Cons. Stato, Ad. Plen. [államtanács teljes ülése] hivatkozott 2011. évi 16. sz. határozatát), legalább is a kártérítés és az eljárási költségek szempontjából releváns, mivel sérti az eljárásban részt vevők jogos bizalmát, amennyiben azok nem nyertes ajánlattevők és felperesként vesznek részt bírósági eljárásban?

210. A Corte suprema di cassazione (Olszország) által 2019. június 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-434/19. és C-435/19. sz. ügyek)²

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e az EUMSZ 14. cikkel (korábbi EGK 7D. cikk, majd EK 16. cikk) és az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdésével (korábbi EGK 90. cikk, majd EK 86. cikk (2) bekezdése), valamint az általános gazdasági érdekű szolgáltatások (ágész) körébe való besorolással az 504/1992. sz. dlgs (felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 10. cikke (3) bekezdésének a 662/1996. sz. törvény 2. cikke (18)–(20) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezésében foglalthoz hasonló szabályozás, amely — a Poste Italiane s.p.a. által nyújtott postai banki szolgáltatások privatizációját követően is — a Poste Italiane s.p.a. javára biztosította és tartotta fenn az ICI helyi adó beszedésére szolgáló postai folyószámla kezelésére irányuló tevékenységet (törvényi monopólium), figyelemmel az adók beszedésére vonatkozó állami szabályozás módosításaira, amely legalábbis 1997-től kezdve lehetővé teszi az adófizetők és a helyi adót kivető szervek részére is, hogy az (akár) helyi adók befizetésének és beszedésének módjaként szabadon a bankrendszert vegyék igénybe?

2) Amennyiben — az első kérdésre adandó válaszként — el kell ismerni, hogy a törvényi monopólium felállítása megfelel az ágész jellemzőinek, ellentétes-e az EUMSZ 106. cikk (2) bekezdésével (korábbi EGK 90. cikk, majd EK 86. cikk (2) bekezdése) és az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésével (korábbi EGK 92. cikk, majd EK 87. cikk) az e normáknak a Bíróság által a jogszerű intézkedésnek (a

² A megjelölt ügyekben feltett kérdések megegyeznek.

közszolgáltatási kötelezettség ellentételezése) a jogellenes állami támogatástól való megkülönböztetésére szolgáló követelmények tekintetében adott értelmezése szerint (a Bíróság 2003. július 24-i Altmark Trans GmbH és Regierungspräsidium Magdeburg kontra Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH ítélete, C-280/00) az 504/1992. sz. dlgs 10. cikke (3) bekezdésének a 662/1996. sz. törvény 2. cikke (18)–(20) bekezdésével, valamint a 144/2001. sz. Dpr 3. cikke (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett rendelkezéséből eredőhöz hasonló szabályozás, amely a Poste Italiane s.p.a. részére jogkört ruház a tekintetben, hogy egyoldalúan határozza meg az ICI beszedésével megbízott koncessziójogosult (nyertes ajánlattevő ügynök) által megfizetendő és a megbízott nevére szóló postai folyószámlán végrehajtott valamennyi kezelési művelet után alkalmazott díj összegét, figyelemmel arra, hogy a Poste Italiane s.p.a. az 57/1996. sz. igazgatótanácsi határozatával az 1997. április 1. és 2001. május 31. közötti időszakra 100 líra, a 2001. június 1-jét követő időszakra pedig 0,23 euró összegben határozta meg e díj összegét?

3) Ellentétes-e az EUMSZ 102. cikk első bekezdésével (korábbi EGK 86. cikk, majd EK 82. cikk első bekezdése), ahogyan azt a Bíróság értelmezte (lásd: a Bíróság 1991. december 13-i GB Inno BM ítélete, C-18/88; 1998. június 25-i Chemische Afvaistoffen Dusseldorp BV ítélete, C-203/96; 2001. május 17-i TNT TRACO s.p.a. ítélete, C-340/99) a 662/1996. sz. törvény 2. cikkének (18)–(20) bekezdéséből, a 144/2001. sz. Dpr 3. cikkének (1) bekezdéséből és az 504/1992. sz. dlgs 10. cikkének (3) bekezdéséből állóhoz hasonló összetett rendelkezés, amennyiben az szükségszerűen arra kötelezi a koncessziójogosultat (nyertes ajánlattevő ügynököt), hogy megfizesse a Poste Italiane s.p.a. által egyoldalúan meghatározott és/vagy módosított díjat, és nem állhat el a postai folyószámla szerződéstől, mivel ha eláll attól, megsérti az 504/1992. sz. dlgs 10. cikkének (3) bekezdésében előírt kötelezettséget, és következésképpen nem teljesíti az ICI beszedésének az adót kivető szervvel szemben vállalt kötelezettségét?

211. A Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Spanyolország) által 2019. június 7-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-443/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló, 2002. március 7-i 2002/20/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 13. cikkét, illetve az ahhoz kapcsolódó és azt kiegészítő cikkeket, hogy e cikkel ellentétes az, hogy a Spanyol Királyság és különösen Gipuzkoa adójogi szempontból önálló történelmi területe a rádiófrekvenciáknak a már spektrumdíjat fizető távközlési szolgáltató által történő használatát általános vagyonátruházási adóval és az okiratba foglalt jogi cselekmények adójával terheli, amelyeket az állami tulajdont képező javak közigazgatási koncesszióira általános jelleggel és az említett adóra irányadó tartományi szabályozás alapján kell alkalmazni?

212. A Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Spanyolország) által 2019. június 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-448/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Az Európai Unió Bíróságától azt kérdezik, hogy összeegyeztethető-e a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-ei 2003/109/EK tanácsi irányelv 12. cikkével és — egyebek mellett — az Európai Unió Bíróságának 2017. december 7-i (C-636/16) és 2011. december 8-i (C-371/08) ítéletével az olyan értelmezés, mint amelyet a spanyol Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) 2019. február 19-i 191/2019. sz. ítélete — 5607/2017. sz. hatályon kívül helyezés iránti kérelem (ECLI:ES:TS:2019:580) — és 2019. február 27-i 257/2019. sz. ítélete — 5809/2017. sz. hatályon kívül helyezés iránti kérelem (ECLI:ES:TS:2019:663) — tartalmaz, és amely szerint a 2001/40/EK irányelv értelmezéséből az a következtetés vonható le, hogy bármely, huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik

országbeli állampolgárt, aki legalább egyéves szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követett el, automatikusan ki lehet és ki kell utasítani, anélkül, hogy szükséges lenne értékelni a személyes, családi, szociális vagy munkaügyi körülményeit.

213. A Verwaltungsgericht Wien (Ausztria) által 2019. június 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-477/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhely” fogalmat, hogy az alatt az időközben elhagyott korábbi pihenőhelyeket is érteni kell?

Ha az erre a kérdésre igenlő válasz adandó:

Valamennyi időközben elhagyott korábbi pihenőhely az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelynek” minősül?

Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy valamely időközben elhagyott korábbi pihenőhely az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelynek” minősül-e?

2) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő beavatkozás-e?

3) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „pihenőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „károsításáról” van szó?

4) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „pihenőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e pihenőhelynek az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „elpusztításáról” van szó?

5) Úgy kell-e értelmezni az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhely” fogalmat, hogy az alatt egyfelől csak az a pontosan meghatározható terület értendő, amelyen szűk értelemben vett párási aktus vagy a szaporodással közvetlenül összefüggő, szűken értelmezendő tevékenység (mint például az ikrarakás) zajlik, másfelől pedig a „párási [vagy] költőhely” alatt értendő ezt meghaladóan minden olyan pontosan meghatározható terület, amely az utód fejlődése szempontjából feltétlenül szükséges, mint például a tojásrakóhelyek, illetve a lárva- vagy hernyóállapothoz szükséges növényrészek?

Az e kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Mi értendő az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhely” alatt, és miképpen kell egy „párási [vagy] költőhelyet” más helyektől térben elhatárolni?

6) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő beavatkozás-e?

7) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „párási [vagy] költőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „károsításáról” van szó?

8) Milyen kritériumok alapján kell meghatározni, hogy egy bizonyos cselekmény vagy mulasztás az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „párási [vagy] költőhelybe” történő olyan súlyos beavatkozás-e, hogy e „párási [vagy] költőhelynek” az élőhelyvédelmi irányelv 12. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett „elpusztításáról” van szó?

214. A Korkein hallinto-oikeus (Finnország) által 2019. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-480/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 63. és EUMSZ 65. cikket, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti értelmezés, amely szerint az a jövedelem, amelyet valamely, Finnországban lakóhellyel rendelkező természetes személy egy másik uniós tagállamban letelepedett, a társasági jog alapján alapított, a befektetési alapokról szóló 2009/65/EK irányelv értelmében vett, átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozástól (befektetési társaság formájában működő ÁÉKBV alaptól) kap, a jövedelmek adóztatása során azért nem feleltethető meg az ugyanezen irányelv értelmében vett, a kötelmi jog alapján alapított finn befektetési alaptól (a kötelmi jog alapján alapított ÁÉKBV alaptól) kapott jövedelemnek, mivel a másik tagállamban található ÁÉKBV jogi formája nem felel meg a nemzeti befektetési alap jogi szerkezetének?

215. A Högsta förvaltningsdomstolen (Svédország) által 2019. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-484/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: svéd

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Összeegyeztethető-e az EUMSZ 49. cikkel annak megtagadása, hogy valamely svéd társaság levonja azt a kamatot, amelyet olyan társaságnak fizetett ki, amely a kapcsolt vállalkozások azonos csoportjának képezi részét, és eltérő tagállamban rendelkezik illetőséggel, azon az alapon, hogy úgy kell tekinteni, az adósság főként amiatt merült fel, hogy a kapcsolt vállalkozások csoportja jelentős adókedvezményben részesüljön, amennyiben a szóban forgó adókedvezmény nem állna fenn, ha mindkét társaság svéd lenne, mivel ebben az esetben azok a csoporton belüli transzferekről szóló rendelkezések hatálya alá tartoznának?

216. A Korkein oikeus (Finnország) által 2019. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-486/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: finn

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, hogy azzal ellentétes lenne az adóköteles vállalkozás képviselőjében eljáró, a jégkrém termékekre kivetett fogyasztási adóval kapcsolatos kötelezettségeket elmulasztó természetes személlyel szemben e mulasztás miatt kiszabott büntetőjogi szankció, ha a hasonló termékeket érintő tevékenységet végző más vállalkozások adómentessége az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősülne?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Megfelelt-e a jégkrém termékekre kivetett fogyasztási adóra vonatkozó, a büncselekmény elkövetésének időszakában hatályos nemzeti adórendszer az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatás” fogalom részét képező szelektivitásra vonatkozó kritériumnak?

217. A Tribunal Supremo (Spanyolország) által 2019. július 1-jén benyújtott előzetes

döntéshozatal iránti kérelem (C-502/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. sz. Jegyzőkönyv 9. cikke az „ülésszak” kezdetét megelőzően alkalmazandó-e a súlyos bűncselekmények miatt olyan előzetes letartóztatásban lévő vádlott tekintetében, amelyet a választási eljárás kezdete előtt megvalósuló tények miatt bíróság rendelt el, amely választási eljárásban e vádlottat az Európai Parlamentbe megválasztott képviselőnek nyilvánították, de bírósági határozattal megfosztották a rendkívüli eltávozási engedélytől, amely lehetővé tenné számára az azon belső választójogi szabályozás által előírt feltételek teljesítését, amelyre az Európai Parlament képviselőinek közvetlen és általános választójog alapján történő választásáról szóló okmány 8. cikke hivatkozik?

2) Igenlő válasz esetén, ha a nemzeti választójogi szabályozásban kijelölt szerv — mivel a megválasztott képviselő a választójogi szempontból meghatározott feltételeket nem teljesítette (súlyos bűncselekmény miatt folyamatban lévő előzetes letartóztatás okán a személyes szabadságának korlátozásából fakadó lehetetlenség) — azt közölte az Európai Parlamenttel, hogy e képviselő a hivatkozott feltételek teljesítéséig nem szerzi meg az említett képviselői jogállást, az „ülésszak” fogalmának kiterjesztő értelmezése változatlanul fennmarad-e annak ellenére, hogy a megválasztott személy azon várakozása, miszerint elfoglalja képviselői helyét, átmenetileg megszakad?

3) Ha a válasz a kiterjesztő értelmezés lenne, amennyiben a megválasztott képviselő súlyos bűncselekmények miatt folyamatban lévő előzetes letartóztatásban van a választási eljárás kezdetét jóval megelőzően, a fogvatartásáról határozó igazságügyi hatóságnak a 7. sz. Jegyzőkönyv 9. cikke szerinti, „amikor az Európai Parlament üléseinek helyszínére utaznak, illetve onnan visszatérnek” kifejezés alapján szinte automatikusan meg kell-e szüntetnie teljes mértékben a fogvatartást, hogy lehetővé tegye az alakiságok teljesítését és az Európai Parlamentbe való utazást, vagy a konkrét ügyben figyelembe kell-e vennie egyrészt az igazságszolgáltatás érdekében, valamint a tisztességes eljárásból eredő jogok és érdekek, másrészt a mentelmi jog intézményéhez fűződő jogok és érdekek mérlegelésének relatív szempontját, mind a Parlament működésének és függetlenségének tiszteletben tartását, mind pedig a közjogi tisztségnek a megválasztott képviselő által történő betöltéséhez való jogot illetően?

218. A Finanzgericht München (Németország) által 2019. július 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-509/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 71. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján ki kell-e egészíteni a behozott áru üzleti értékét az Európai Unió területén végzett munkával előállított, a vevő által ingyenesen az eladó rendelkezésére bocsátott és a behozott vezérlőegységre feltelepített szoftver kifejlesztésének költségeivel, ha azok nem szerepelnek a behozott áruért ténylegesen kifizetett vagy kifizetendő árban?

219. A Conseil d'État (Franciaország) által 2019. július 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-514/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ha egy hatóanyagok felhasználásának korlátozására irányuló nemzeti intézkedésről a Bizottságot hivatalosan a 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 irányelv 5. cikke alapján értesítették, azonban azon tényezőket is ismertették, amelyek alapján a tagállam úgy véli, hogy a hatóanyag komoly kockázatot jelenthet az emberek vagy az állatok egészségére, illetve a környezetre, és e kockázatot a hatályos szabályozás mellett csak a tagállam által meghozott intézkedések útján lehet megfelelően

kezelni, és ez az ismertetés kellően világos ahhoz, hogy a Bizottság számára félreérthetetlenül kitűnjön, hogy ezen értesítést a 2009. október 21-i 1107/2009 rendelet alapján kellett volna előterjeszteni, az Európai Bizottságra tartozik-e, hogy ezen értesítést úgy tekintse, mintha azt az e rendelet 69. és 71. cikkében foglalt eljárás szerint terjesztették volna elő, és adott esetben az, hogy további eljárásvezető intézkedéseket, illetve olyan intézkedéseket hozzon, amelyek e szabályozás követelményeinek és a tagállam által kifejezett aggodalmaknak egyaránt megfelelnek?

2) Az e kérdésre adott igenlő válasz esetén, a 2018. május 29-i 2018/783, 2018/784 és 2018/785 végrehajtási rendeleteket, amelyek 2018. december 19-étől kezdődően — a teljes életsiklusuk alatt állandó üvegházban nevelt növénykultúrák kezelésének kivételével — betiltják a tiametoxam, a klotianidin és az imidakloprid hatóanyagok használatát, a Franciaország által 2017. február 2-án előterjesztett azon kérelemre válaszul meghozott intézkedéseknek kell-e tekinteni, amely a neonikotinoidok családjába tartozó egy vagy több hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek és az e termékekkel kezelt vetőmagok használatának általános betiltására irányul?

3) Ez utóbbi kérdésre adott igenlő válasz esetén mit tehet az a tagállam, amely az 1107/2009 rendelet 69. cikke alapján a neonikotinoidok családjába tartozó egy vagy több hatóanyagot tartalmazó növényvédő szerek és az e termékekkel kezelt vetőmagok felhasználásának korlátozására, illetve betiltására irányuló intézkedések meghozatalát kérte a Bizottságtól, ha a Bizottság csak részben tesz eleget kérelmének, és a neonikotinoidok családjába tartozó hatóanyagok közül csupán három, nem pedig az összes használatát korlátozza?

220. A Conseil d'État (Franciaország) által 2019. július 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-515/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Mely jogi kritériumok teszik lehetővé a 2008. június 30-i 626/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozat értelmében vett földfelszíni mobil állomás meghatározását? Úgy kell-e értelmezni ezt a határozatot, hogy az megköveteli, hogy a kiegészítő földfelszíni elemmel való kommunikálásra képes földfelszíni mobil állomásnak egyaránt képesnek kell lennie arra, hogy külön berendezés nélkül kommunikáljon egy műhorddal? Igenlő válasz esetében hogyan kell értékelni a berendezés egyediségét?

2) Ugyanezen határozat 2. cikke (2) bekezdésének rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy a mobil műholdas rendszernek elsősorban műholdas elemeken kell alapulnia, vagy e rendelkezések lehetővé teszik, hogy a műholdas és a földfelszíni elemek kölcsönös szerepét lényegtelennek tekintsük, ideértve azon kialakítást is, amely esetében a műholdas elem csak akkor használható, ha a földfelszíni elemekkel való kommunikáció nem biztosítható? A kiegészítő földfelszíni elemek telepítésére sor kerülhet-e olyan módon, hogy azok az Európai Unió egész területét lefedjék, azzal az indokkal, hogy az ürbe telepített állomások semmilyen módon nem teszik lehetővé az ugyanezen cikk (2) bekezdésének b) pontja szerint szükséges minőségű kommunikációt?

3) Abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy az e határozat II. címének megfelelően kiválasztott üzemeltető a 4. cikk (1) bekezdése c) pontjának ii. alpontjában előírt határidőig nem teljesítette a mobil műholdas rendszer útján megvalósítandó területi lefedettségre vonatkozó, a 7. cikk (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségvállalásokat, a tagállamok illetékes hatóságainak meg kell-e tagadniuk a kiegészítő földfelszíni elemek működtetésére vonatkozó engedélyek kiadását? Nemleges válasz esetében a hatóságok megtagadhatják-e ezen engedélyek kiadását?

221. A Verwaltungsgericht Berlin (Németország) által 2019. július 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-516/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése értelmében már azért sem tekinthető kis- és középvállalkozásnak egy gazdasági tevékenységet folytató korlátolt felelősségű társaság, mivel törzstőkéjének 90 %-a olyan polgári jogi alapítvány tulajdonában van, amelynek 17 tagból álló, ügyvezetésre nem jogosult kuratóriumának tagja két minisztériumi képviselő, egy város főpolgármestere, egy egyetemi rektor, ezen egyetemen három professzora, egy további főiskola igazgatója, valamint egy kereskedelmi és iparkamara elnöke?
- 2) Az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése értelmében vett állami szervezetek minősülnek-e az állami egyetemek és főiskolák, valamint a német kereskedelmi és iparkamarák?
- 3) Az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése szerinti állami szervezetek minősülnek-e az alapítvány kuratóriumának tevékenységükért díjazásban nem részesülő tagjai, csak mert egy állami szervnél dolgoznak főállásban?
- 4) Feltételezi-e az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése értelmében vett, állami szervek általi irányítás azt, hogy az állami szervek valamely jogviszony alapján arra utasíthatják a tevékenységükért díjazásban nem részesülő kuratóriumi tagokat, hogy a kuratóriumban meghatározott módon szavazzanak?
- 5) Feltételezi-e az állami szervek általi, a szavazati jogok tekintetében megvalósuló közvetett irányítás azt, hogy megállapítható legyen, hogy az állami szervek a kuratóriumi tagokat úgy befolyásolják, hogy utóbbiak az állami szervek által meghatározottak szerint gyakorolják a szavazati jogokat?
- 6) Már abban az esetben is megvalósul-e az állami szervek általi, a szavazati jogok tekintetében megvalósuló közvetett irányítás, ha fennáll annak a lehetősége, hogy a tevékenységükért díjazásban nem részesülő kuratóriumi tagok a kuratóriumbeli tevékenységük során figyelembe veszik az őket delegáló közintézmények érdekeit?
- 7) Feltételezi-e az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „közösen [...] irányítja” kifejezés azt, hogy megállapítható legyen az állami szervek szavazati jogokra vonatkozó közös akarata?
- 8) Az általános csoportmentességi rendelet I. melléklete 3. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „irányítja” kifejezés szempontjából az alapítvány alapító okiratának tényleges alkalmazása vagy az alapító okirat szövegének lehetséges értelmezése bír-e jelentőséggel?

222. A Krajský soud v Ostravě (Cseh Köztársaság) által 2019. július 9-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-520/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: cseh

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A családi láncolatokban keletkező adóhiányért való [egyetemleges] felelőséggel kapcsolatos kifejezett nemzeti szabályozás létezése kizárja-e azt, hogy az adóhatóságok — az Európai Unió Bíróságának héacsalással kapcsolatos ítélkezési gyakorlatával összhangban — megtagadják a hozzáadottérték-adó levonásához való jogot az említett nemzeti szabályozás alapján felelőséggel tartozó személytől? Ellentétes-e a hozzáadottérték-adó levonásához való jog ilyen esetben történő megtagadásának gyakorlata az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (1) bekezdésével, 20. cikkével, 52. cikkének (1) bekezdésével, 52. cikkének (6) bekezdésével és 54. cikkével?

223. A Conseil d'État (Franciaország) által 2019. július 9-én benyújtott előzetes

döntéshozatal iránti kérelem (C-526/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Úgy kell-e értelmezni az 1997. január 27-i [258/97/EK] rendelet 1. cikke (2) bekezdésének e) pontját, hogy annak hatálya alá tartoznak az egész állatokból álló, ekként történő fogyasztásra szánt élelmiszerek, vagy az csak a rovarokból izolált élelmiszer-összetevőkre alkalmazandó?

224. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2019. július 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-528/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Az alapügyet jellemzőkhöz hasonló körülmények között megilleti-e a valamely város megbízásából egy önkormányzati úton építési munkákat végző és az önkormányzatra átruházott út kiépítéséhez más adóalanyoktól szolgáltatásokat igénybe vevő adóalanyt e szolgáltatások tekintetében az adólevonási jog a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 17. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján?

2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: az alapügyet jellemzőkhöz hasonló olyan körülmények között, amikor az adóalany valamely város megbízásából egy önkormányzati úton építési munkákat végez, olyan, ellenérték fejében történő termékértékesítés valósul-e meg, amelynek esetében egy köfeytő működtetésének engedélyezése képezi az út értékesítésének ellenértékét?

3) A második kérdésre adandó nemleges válasz esetén: az alapügyet jellemzőkhöz hasonló olyan körülmények között, amikor az adóalany valamely város megbízásából egy önkormányzati úton építési munkákat végez, az önkormányzat általi adózatlan végső felhasználást elkerülendő annak ellenére az ingyenes termékértékesítéssel egy tekintet alá tartozik-e a közútnak az önkormányzatra a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK tanácsi irányelv 5. cikkének (6) bekezdése alapján történő ingyenes átruházása, hogy az átruházás vállalkozási célokat szolgál?

225. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2019. július 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-543/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e az alapeljárásban felmerült körülmények között az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet 1. cikke által kivetett dömpingellenes vám fizetése alóli, e rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti mentességgel, hogy az e rendelet 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti kötelezettségvállalási számlán nem az e rendelet mellékletének 9. pontjában említett (EU) 2015/87 végrehajtási határozat, hanem a 2008/899/EK határozat szerepel?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: Be lehet-e nyújtani az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet mellékletében meghatározott feltételeknek megfelelő kötelezettségvállalási számlát a dömpingellenes vámok visszatérítésére irányuló eljárás keretében az (EU) 2015/82 végrehajtási rendelet 1. cikke által kivetett dömpingellenes vám fizetése alóli, e rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesség érdekében?

226. A Conseil d'État (Franciaország) által 2019. július 22-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-556/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkét, hogy az e rendelkezés értelmében vett állami támogatásnak kell tekinteni a 9–11. pontban leírtakhoz hasonló olyan rendszert, amellyel egy nonprofit magánjogi ökoszervezet — amely a hatóságok által kibocsátott jóváhagyással rendelkezik — meghatározott termék kategória forgalmazóitól — akik vele ebben a tekintetben megállapodást kötnek — pénzügyi hozzájárulásokat szed be az abban álló szolgáltatás ellenértékéért, hogy az utóbbi személyek nevében kezeli az e termékekből származó hulladékokat, és az e hulladékok szétválogatásával és hasznosításával megbízott szereplők számára a környezetvédelmi és szociális célkitűzéseken alapuló jóváhagyásban megállapított összegű támogatásokat nyújt?

227. A Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) által 2019. július 30-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-579/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A 854/2004/EK és a 882/2004/EK rendelettel ellentétes-e az az eljárás, amely szerint a Food Safety Act 1990 (1990. évi élelmiszer-biztonsági törvény) 9. szakasza értelmében békebíróság dönt — az ügy érdeme, valamint a felek által felkért szakértők véleményei alapján — arról, hogy a hasított test megfelel-e az élelmiszer-biztonsági követelményeknek?

2) A 882/2004/EK rendelet kötelezően előírja-e jogorvoslati jog biztosítását a hatósági állatorvos 854/2004/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján hozott azon határozatával kapcsolatban, amely szerint valamely hasított testről lefejtett hús emberi fogyasztásra alkalmatlan, és ha igen, milyen megközelítést kell alkalmazni egy ilyen ügy jogorvoslata során a hatósági állatorvos által hozott határozat érdemi részének felülvizsgálatakor?

Munkaügyi ügyszak
----

52. A Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 24 de Madrid (Spanyolország) által 2019. február 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-103/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Összhangban van-e az 1999/70/EK irányelv mellékletét képező keretmegállapodással, konkrétan annak 5. szakaszával, céljaival, általános szempontjainak 6. és 8. pontjával, és a Bíróság (tizedik tanács) 2016. szeptember 14-ei ítélete (EU:C:2016:679) által meghatározott követelményekkel a kereset tárgyát képező szabályozás, vagyis a 2017. május 8-i 406/2017. sz. egészségügyi miniszteri rendelet, amely a közegészségügyi ágazatban a határozott idejű kinevezések egymást követő megújítását követően — amely kinevezések olyan nemzeti jogi rendelkezéseken alapulnak, amelyek megengedték azok megújítását bizonyos időszakos, konjunkturális vagy rendkívüli szolgáltatások ellátása és biztosítása céljából, míg ezzel valójában állandó és tartós szükségleteket fedeztek — 9 126 álláshely jellegének megváltoztatására vonatkozó rendelkezést ír elő: a kisegítő ideiglenes munkavállalókat időszakosan helyettesítő munkavállalókká minősíti át, az eljárás célja pedig, hogy az említett álláshelyeket felvegyék a Közalkalmazotti Állásbörzébe, és az ideiglenes munkavállalók munkaviszonya megszűnjön?

2) Helytálló-e a jelen bíróság által adott azon értelmezés, amely megállapítja, hogy a kerettörvény 9. cikke (3) bekezdésének a 2017. május 8-i 406/2017. sz. egészségügyi miniszteri rendelettel történő, leírt és megvalósított végrehajtási módja nincs összhangban [a keretmegállapodás] 5. szakaszával, céljaival, általános szempontjainak 6. és 8. pontjával és a Bíróság (tizedik tanács) 2016. szeptember 14-ei ítélete (EU:C:2016:679) által meghatározott követelményekkel sem, mivel a határozott idejű

szervezőknek az állandó szükségletek fedezése céljából történő alkalmazásával való visszaélést követően, a strukturális hiányosságokat elismerve lehetővé teszi, hogy e visszaélés soha ne vonjon maga után szankciót, ami azzal jár együtt, hogy nem teljesülnek az irányelv célkitűzései, és továbbra is fennmarad az ideiglenes közalkalmazottak kedvezőtlen helyzete?

3) Helytálló-e a jelen bíróság által [a keretmegállapodás] 5. szakaszára, az általános szempontjainak 6. és 8. pontjára, és a Bíróság (tizedik tanács) 2016. szeptember 14-ei ítélete, EU:C:2016:679, által meghatározott követelményekre vonatkozóan adott és e határozatban ismertetett értelmezés, amely annak megállapítására vezet, hogy a 2017. május 8-i 406/2017. sz. egészségügyi miniszteri rendelet nem tesz eleget a 1999/70 irányelv 2. cikke első bekezdésének, mivel a spanyol állam nem biztosítja az irányelv által kitűzött eredményeket, mert a határozott idejű szerződések alkalmazásával való — feltehető — visszaélés megvalósulása esetére nem nyújt e visszaélés kellő szankcionálására és az uniós jog megsértése következményeinek megszüntetésére irányuló, a munkavállalók védelmét biztosító hatékony és megfelelő garanciákat, a visszaélés nem von maga után szankciót és ezért lehetővé teszi, hogy az egészségügyi ágazatban ne alkalmazzák a közösségi irányelvet?

4) Mivel a nemzeti szabályozás a közszférában teljes mértékben tiltja az egymást követő határozott idejű munkaszerződéseknek határozatlan idejű munkaszerződéské való átalakítását, illetve a visszaéléssel érintett munkavállalók határozott idejű alkalmazását, és mivel az említett nemzeti szabályozásban nincsen egyéb hatékony intézkedés az egymást követő határozott idejű szerződések visszaélésszerű alkalmazásának elkerülésére és adott esetben szankcionálására, helytálló-e a jelen bírósághoz hasonlóan úgy értelmezni, hogy a 2017. május 8-i 406/2017. sz. egészségügyi miniszteri rendelet (a kerettörvény 9. cikke (3) bekezdésének késedelmes alkalmazásával) és az azt követő kiválasztási eljárás nem tekinthető az egymást követő határozott idejű munkaszerződések visszaélésszerű alkalmazásának elkerülését és, adott esetben, szankcionálását szolgáló hatékony intézkedéseknek, mivel a jelen bíróság értelmezése és kiemelése szerint, ezzel meghiúsítják a közösségi irányelv által meghatározott célok alkalmazását és teljesítését?

5) A 2017. május 8-i 406/2017. sz. egészségügyi miniszteri rendelet, mivel hatályát kizárólag azon kiegészítő munkavállalókra korlátozza, akik más ideiglenes munkavállalóhoz képest hosszabb ideig kapcsolódnak a közigazgatási szervhez, a nemzeti szabály által megjelölt időn belül a közigazgatási szerv nem vizsgálja a [hosszabb kapcsolódást indokoló] okokat adott esetben annak értékeléséhez, hogy a személyi állományon belül létre kell-e hozni strukturális jellegű álláshelyet, amely által a munkavállalók bizonytalan helyzete valójában tartóssá válik, és e visszaélés nem von maga után szankciót, illetve a munkavállalók tekintetében nem alkalmaz sem hatékony, sem megfelelő védelmi intézkedést az említett visszaélés kellő szankcionálására és az uniós jog megsértése következményeinek megszüntetésére. Úgy kell-e értelmezni ez alapján, hogy a Bíróság (tizedik tanács) 2016. szeptember 14-i ítéletében (EU:C:2016:679) foglalt követelmények nem teljesülnek a fent leírt helyzet fennállásával, és ez ellentétes a közösségi szabályozással?

53. A Juzgado de lo Social no 3 de Barcelona (Spanyolország) által 2019. április 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-300/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1998. július 20-i] 98/59/EK tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontját, hogy a csoportos létszámcsökkentés fennállásának megállapításához előírt 30 vagy 90 napos referencia-időszakként mindig azon időpontot megelőző időszakot kell figyelembe venni, amelyben a jogvita tárgyát képező, vizsgált egyéni elbocsátásra sor került?

2) A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 98/59/EK tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontja értelmezhető-e úgy, hogy a csoportos létszámcsökkentés tényének megállapításához előírt 30 vagy 90 napos referencia-időszak azon időponttól számítható, amelyben a jogvita tárgyát képező, vizsgált egyéni elbocsátásra sor került, anélkül, hogy az említett későbbi munkaviszony-megszüntetések visszaélésszerűnek minősülneek?

3) A csoportos létszámcsoökkentésre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 98/59/EK tanácsi irányelv 1. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontja szerinti referencia-időszakok értelmezhető-e úgy, hogy lehetővé teszik a 30 vagy 90 napon belül történt elbocsátások vagy munkaviszony-megszüntetések figyelembevételét úgy, hogy a jogvita tárgyát képező elbocsátásra is az említett időszakokon belül került sor?

54. A Landesverwaltungsgericht Steiermark (Ausztria) által 2019. június 26-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-492/19., C-493/19. és C-494/19. sz. ügyek)³

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, valamint a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet és a 96/76/EK irányelv érvényesítéséről szóló, 2014. május 15-i 2014/67/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a munkavállalók határokon átnyúló foglalkoztatása körében fennálló formai kötelezettségek megsértése — például a bérelszámolási dokumentumok helyszíni megőrzésének elmulasztása, vagy a Zentrale Koordinationsstelle (illegális foglalkoztatást ellenőrző központi iroda, Ausztria) részére történő bejelentés (ZKO-bejelentések) elmulasztása — esetére rendkívül magas összegű bírságokat, különösen pedig magas összegű minimális bírságot ír elő, amely bírságokat érintett munkavállalónként halmozottan szabják ki?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, valamint a 96/71/EK irányelvet és a 2014/67/EU irányelvet, hogy azokkal ellentétes az abszolút felső határok nélküli halmozott bírságok kiszabása a munkavállalók határokon átnyúló foglalkoztatása körében fennálló formai kötelezettségek megsértése esetén?

3. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely a fogadó országban végzett tevékenység idő előtti megszüntetése és/vagy megszakítása esetén a változásnak a ZKO felé történő kötelező bejelentését írja elő?

4. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket, hogy azzal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely nem ír elő megfelelő határidőt a változás bejelentés számára?

5. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket és a 2014/67/EU irányelv 9. cikkét, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely szerint a megfelelő és releváns dokumentumok megfelelő határidőn belül történő utólagos benyújtásával nem teljesíthető az iratok rendelkezésre bocsátására vonatkozó kötelezettség?

6. Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 56. cikket és a 2014/67/EU irányelv 9. cikkét, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely azt írja elő, hogy a külföldi szolgáltatásnyújtó olyan iratokat is köteles benyújtani, mint pl. a bérjegyzékek, bérszámfejtési kivonatok, bérfizetési listák, személyi jövedelemadó-kimutatások, be- és kijelentések, egészségbiztosítás, bejelentési és bérpótlék-elszámolási jegyzékek, a bérszint-besorolásra vonatkozó iratok és bizonyítványok, amelyek meghaladják a 2014/67/EU irányelv 9. cikkében felsorolt dokumentumok körét, és amelyek nem relevánsak és nem is szükségesek, továbbá a nemzeti jog sem határozza meg azokat pontosan?

---

³ A megjelölt ügyekben feltett kérdések megegyeznek.

55. Az Areios Pagos (Görögország) által 2019. július 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-511/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: görög

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A) A 2000/78 irányelv 2. cikkének (1) bekezdése és 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja, valamint 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett, életkoron alapuló hátrányos megkülönböztetésnek minősül-e a 4024/2011. sz. törvény 34. cikke 1. bekezdésének c) pontjában, 34. cikke 3. bekezdésének első albekezdésében és 34. cikkének 4. bekezdésében szereplő szabályozáshoz hasonló, az állam, a helyi hatóságok és a jogi személyiséggel rendelkező közjogi szervezetek, valamint általában a tágabb közszférába tartozó valamennyi intézmény (magánjogi intézmények) mint munkáltatók által alkalmazandó olyan szabályozásnak a tagállam általi elfogadása, amelynek alapján a fent említett intézmények magánjogi munkaszerződéssel rendelkező munkavállalói legfeljebb huszonnégy (24) hónapos időtartamra történő munkaerő-tartalékba helyezésének egyetlen kritériuma az öregségnyugdíj-jogosultság feltételeinek, vagyis a harmincöt (35) évnyi járulékfizetési időszak 2012. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban történő teljesítéséhez való közelség, arra is tekintettel, hogy az akkoriban hatályos és az ügy szempontjából releváns biztosítási szabályozás — a jelen ügy szempontjából nem releváns más eseteken felül — az öregségnyugdíj-jogosultság munkaviszony révén történő megszerzéséhez az IKA-nál vagy a munkavállalókat biztosító más biztosítótársaságnál (legalább) 10 500 munkanapnyi (35 évnyi) biztosítási idő megszerzését és a munkavállaló (legalább) 58. életévének betöltését írta elő, de természetesen nem zárta ki, hogy a (35 évnyi) biztosítási idő feltétele adott esetben más életkorban teljesüljön?

B) Az A) pontban szereplő kérdésre adott igenlő válasz esetén a munkaerő-tartalékra vonatkozó szabályozás elfogadását az irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja, valamint 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében objektíve és észszerűen igazolhatja-e a szervezeti, működési és költségvetési eredmények azonnali biztosításának szükségessége, közelebbről az, hogy bizonyos, a törvény indokolásában szereplő, számszerűsített célértékek 2011 végéig történő elérése érdekében sürgősen csökkenteni kell a közkiadást a középtávú költségvetési keretben foglaltaknak megfelelően, hogy az állam eleget tudjon tenni a partnereivel/hitelezőivel szemben az országot sújtó, súlyos és elhúzódó gazdasági és pénzügyi válság kezelése céljából vállalt kötelezettségeinek, és ugyanakkor észszerűsíthesse és keretek között tarthassa a közszféra bővülését?

C) A B) pontban szereplő kérdésre adott igenlő válasz esetén:

1) az irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja, valamint 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a fent említett cél eléréséhez megfelelő és szükséges-e a 4024/2011. sz. törvény 34. cikke 1. bekezdésének c) pontjában szereplőhöz hasonló olyan intézkedés elfogadása, amely a munkaerő-tartalékba helyezett munkavállalók díjazásának drasztikus, a munkaerő-tartalékba helyezés időpontjában az adott munkavállalónak járó alapilletmény 60 %-ának megfelelő csökkentését írja elő azzal, hogy a szóban forgó munkavállaló egyébként nem köteles az érintett közjogi intézmény részére munkát végezni, és amelynek következtében a munkaerő-tartalékba helyezéstől az öregségi nyugdíj mellett történő nyugdíjazása miatti elbocsátásáig terjedő időszakban a munkavállaló (valójában) elesik az illetményének esetleges emelésétől és az előmeneteltől, amennyiben:

a) a szóban forgó munkavállalónak lehetősége marad arra, hogy a munkaerő-tartalékba helyezésének időszakára (a magánszférában) anélkül találjon más állást vagy végezzen szellemi szabadfoglalkozást, illetve foglalkozást, hogy elveszítené az alapilletmény alapján megállapított, fent említett összegre való jogosultságát, feltéve hogy az új munkából vagy foglalkozásból származó díjazás vagy jövedelem nem haladja meg a munkaerő-tartalékba helyezést megelőzően általa kapott díjazást, mivel ez utóbbi esetben az alapilletmény fenti összegét csökkenteni kell az említett díjazást meghaladó összeggel (a 34. cikk 1. bekezdésének f) pontja); és

b) a munkáltató közjogi intézmény — és annak megszüntetése esetén az OAED (a görög munkaerő-közvetítő szolgálat) — kötelezettséget vállal arra, hogy a munkavállaló

nyugdíjazásáig terjedő időszakra a munkavállaló által a munkaerő-tartalékba helyezést megelőzően tőle kapott díjazás alapján fizeti meg az érintett biztosítótársaságnak az elsődleges nyugdíjjal, kiegészítő nyugdíjjal, a szociális és egészségügyi támogatással összefüggésben mind a munkáltatót, mind pedig a munkavállalót terhelő társadalombiztosítási járulékokat (a 34. cikk 1. bekezdésének d) pontja); és

- c) a munkaerő-tartalékba helyezés nem vonatkozik a védelemre szoruló veszélyeztetett társadalmi csoportokra (a munkaerő-tartalékba helyezett munkavállaló házastársa; az ilyen munkavállalóval közös háztartásban élő és általa eltartott, legalább 67 %-os mértékben rokkantnak minősülő házastárs vagy gyermek; legalább 67 %-os mértékben rokkantnak minősülő munkavállaló; nagycsaládok; a munkavállalóval közös háztartásban élő és általa eltartott egyedülálló szülők) (a 34. cikk 1. bekezdésének b) pontja); és
  - d) az említett munkavállalónak elsődlegesen annak lehetőségét ajánlják fel, hogy az ASEP (a civil személyzeti felvétel legfelsőbb tanácsa) által vezetett rangsorokba történő felvétel révén, objektív kritériumok és érdekek alapján őt a közjogi intézményeknél rendelkezésre álló más üres álláshelyre helyezik át (a 34. cikk 1. bekezdésének a) pontja) azzal, hogy e lehetőség korlátozott, mivel számos közjogi intézmény drasztikusan visszafogta a munkavállalók felvételét a kiadások csökkentésének szükségessége okán; és
  - e) biztos az olyan intézkedések elfogadása, amelyek a munkaerő-tartalékba helyezett munkavállalók által a letéti pénztártól felvett kölcsönök törlesztését, valamint a görög állam és a görög bankok szövetsége közötti olyan megállapodás megkötését szolgálják, amelynek célja, hogy a szóban forgó munkavállalók által más bankoktól felvett kölcsönök törlesztését a családjuk teljes jövedelmével és a vagyoni helyzetükkel arányosan segítse elő (a 34. cikk 10. és 11. bekezdése); és
  - f) egy közelmúltbeli törvény (a 4038/2012. sz. törvény [hivatalos közlöny, A' sorozat, 14. száma] 15. cikkének 1. bekezdése) akként rendelkezik, hogy feltétlen prioritást élvez a b) és c) pontban meghatározott munkavállalóknak járó nyugdíjról és a nyugdíj folyósításának rendjéről szóló rendelkezés elfogadása, amelynek mindenesetre a munkavállaló elbocsátásától és a megfelelő dokumentációnak a nyugdíj biztosítása céljából történő bemutatásától számított legfeljebb négy hónapon belül kell megtörténnie, valamint
  - g) a magánjogi munkaszerződéssel rendelkező munkavállaló a munkaerő-tartalékba helyezésétől az öregségi nyugdíj mellett történő nyugdíjazása miatti elbocsátásáig terjedő időszakban az esetek többségében — köztük a jelen ügyben — nem esik el az említett előmeneteltől és illetményemelésről, mivel a munkavállaló a közjogi intézménynél általa eltöltött idő hossza okán valószínűleg már elérte az előmenetelére vonatkozó szabályozás szerinti illetményskála utolsó fokozatát és/vagy e szabályozás szerinti utolsó előmeneteli lépcsőfokot?
- 2) Az irányelv 2. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja, valamint 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a fent említett cél eléréséhez megfelelő és szükséges-e a 2011/4024. sz. törvény 34. cikke 1. bekezdésének e) pontjában szereplőhöz hasonló olyan intézkedés elfogadása, amelynek következtében a munkavállaló az öregséginyugdíj-jogosultság megszerzése feltételeinek teljesítése miatt az elbocsátásának vagy a munkaviszonya megszüntetésének esetében a 3198/1955. sz. törvény 8. cikkének b) pontja értelmében teljes egészében (vagy részben) elesik a kiegészítő biztosítással rendelkező munkavállalók számára biztosított végkielégítés 40 %-ának megfelelő végkielégítéstől (amely az alpereshez mint magánjogi jogi személyhez hasonlóan közhasznú vagy az állam által támogatott közjogi intézmények esetében nem haladhatja meg a 15 000 euró összeget) annak a munkaerő-tartalékba helyezés időszakában kapott csökkentett díjazással történő ellentételezése révén, figyelembe véve, hogy a szóban forgó munkavállaló a fent említett hatályos munkajogi szabályozásnak megfelelően minden esetben, felmondás és az őt foglalkoztató intézmény általi elbocsátás esetében is megkapta volna az említett csökkentett végkielégítést?

56. Az Augstākā tiesa (Lettország) által 2019. július 12-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-535/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lett

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

- 1) Úgy kell-e tekinteni, hogy a közegészségügyi ellátás a 883/2004 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett „betegségi ellátások” közé tartozik?
- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén, lehetővé teszi-e a tagállamok számára a 883/2004 rendelet 4. cikke és a 2004/38 irányelv 24. cikke — az egészségügyi ellátás biztosítása céljából megállapított szociális ellátások iránti aránytalan kérelmek elkerülése céljából —, hogy az adott időpontban munkavállalói jogállással nem rendelkező uniós polgárokkal szemben megtagadják az olyan ellátásokat, amelyeket az állampolgáraik és munkavállalói jogállással rendelkező uniós polgár azonos helyzetben lévő családtagjai számára biztosítanak?
- 3) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén, lehetővé teszi-e a tagállamok számára az Európai Unió működéséről szóló szerződés 18. és 21. cikke, valamint a 2004/38 irányelv 24. cikke — az egészségügyi ellátás biztosítása céljából megállapított szociális ellátások iránti aránytalan kérelmek elkerülése céljából —, hogy az adott időpontban munkavállalói jogállással nem rendelkező uniós polgárokkal szemben megtagadják az olyan ellátásokat, amelyeket az állampolgáraik és munkavállalói jogállással rendelkező uniós polgár azonos helyzetben lévő családtagjai számára biztosítanak?
- 4) Összeegyeztethető-e a 883/2004/EK rendelet 11. cikke (3) bekezdésének e) pontjával az olyan helyzet, amelyben valamely európai uniós polgárral szemben, aki szabad mozgáshoz való jogával él, megtagadják az állam terhére történő közegészségügyi ellátási szolgáltatások igénybevételéhez való jogot a jelen ügyben érintett valamennyi tagállamban?
- 5) Összeegyeztethető-e az Európai Unió működéséről szóló szerződés 18. cikkével, 20. cikkének (1) bekezdésével és 21. cikkével az olyan helyzet, amelyben valamely európai uniós polgárral szemben, aki szabad mozgáshoz való jogával él, megtagadják az állam terhére történő közegészségügyi ellátási szolgáltatások igénybevételéhez való jogot a jelen ügyben érintett valamennyi tagállamban?
- 6) Úgy kell-e értelmezni a jogszerű tartózkodást a 2004/38 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében, hogy az valamely személy számára biztosítja a szociális biztonsági rendszerhez való hozzáférés jogát, és úgy is értelmezhető-e, hogy az indokolhatja e személynek a szociális biztonságból való kizárását? A jelen ügyben különösen meg kell fontolni, hogy az a tény, miszerint a kérelmező teljes körű egészségbiztosítással rendelkezik, amely a 2004/38 rendelet alapján a jogszerű tartózkodás egyik előfeltétele, igazolhatja-e az állam terhére történő egészségügyi ellátási rendszerbe való felvételének megtagadását?

Polgári ügyszak

65. Az Oberlandesgericht Düsseldorf (Németország) által 2019. június 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-438/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Távollevők között kötött szerződés esetén a 2011/83/EU irányelv 16. cikkének m) pontja értelmében vett digitális tartalom értékesítéséről van-e szó abban az esetben, ha a fogyasztó internetes „társkereső oldalon” való részvételre köt szerződést a kereskedővel?
2. Az 1. sz. kérdésre adott igenlő válasz esetén:
A digitális tartalom kereskedő általi értékesítésének megkezdésével elveszíti-e a fogyasztó az elállási jogát az irányelv 16. cikkének m) pontja alapján abban az esetben is, ha az irányelv 8. cikkének (7) bekezdésével ellentétben a kereskedő nem adott a hivatkozott rendelkezésben megnevezett adatokat tartalmazó visszaigazolást a fogyasztónak a megkötött szerződésről?

Amennyiben ebben az esetben a fogyasztó elállási joga továbbra is fennáll:

Az irányelv 6. cikke (1) bekezdésének k) pontja alapján tájékoztatni kell-e erről a fogyasztót?

66. A Juzgado de Primera Instancia e Instrucción no 6 de Ceuta (Spanyolország) által 2019. június 12-én és 2019. június 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-452/19., C-455/19. és C-482/19. sz. ügy)⁴

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének értelmében a fogyasztók és felhasználók védelmének biztosítása érdekében, valamint az e védelmet végrehajtó uniós ítélkezési gyakorlat értelmében összeegyeztethető-e az uniós joggal az, hogy a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) 2019. január 23-i 44–49 ítéleteiben egyértelmű kritériumként rögzítette azt a megállapítást, miszerint a fogyasztókkal kötött jelzálogfedezetű kölcsönszerződésekben tisztességtelen jellegűnek minősül az a meg nem tárgyalt szerződési feltétel, amely előírja, hogy a jelzálogfedezetű kölcsönügylet megkötésének összes költségét az adósra kell hárítani, és a költségeket az említett tisztességtelen jellegű és semmisnek nyilvánított szerződési feltételben foglalt különböző jogcímek szerint meg kell osztani a szerződési feltételt előre meghatározó banki intézmény és az adós fogyasztó között a nemzeti szabályozás értelmében tartozatlanul megfizetett összegek visszatérítésének korlátozása céljából?

Továbbá, a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésének és 7. cikke (1) bekezdésének értelmében a fogyasztók és felhasználók védelmének biztosítása érdekében, valamint az e védelmet végrehajtó uniós ítélkezési gyakorlat értelmében összeegyeztethető-e az uniós joggal az, hogy a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) egységesen értelmezi azon, tisztességtelen jellege miatt semmis szerződési feltételt tekintetében, amelynek törlése és az ahhoz fűződő joghatások nem érintik a jelzálogjoggal biztosított kölcsönszerződés fennmaradását?

2) Hasonlóképpen, a LEC 394. cikkével kapcsolatban, amely az eljárási költségek tekintetében az objektív pernyertesség figyelembevételét írja elő, megállapítható-e, hogy ha kimondják a költségekre vonatkozó tisztességtelen szerződési feltétel semmisségét, azonban e semmisség joghatásai a költségek fent hivatkozott megosztására korlátozódnak, ez az európai uniós jog tényleges érvényesülésének és azon elvnek a megsértését jelenti, amely szerint a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, amennyiben az ítéletben részben adnak helyt [a kérelmeknek], és ez értelmezhető-e úgy, mint ami fordított visszatartó hatást vált ki, amelynek következtében gyengül a fogyasztók és felhasználók jogos érdekeinek védelme?

67. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2019. július 1-jén benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-500/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Úgy kell-e értelmezni a 2000/31/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdését, hogy valamely online videóplatform üzemeltetője mint tárhelyszolgáltató a felelősségi privilégium elvesztését eredményező tevőleges szerepet vállal azáltal, hogy az idegen tartalmak számára biztosított tárhelyek rendelkezésre bocsátása mellett a következő kiegészítő tevékenységeket végzi vagy nyújtja a felhasználónak:

— videókra tett javaslatok témakörök szerint;

— a keresés megkönnyítése a látogatók számára cím- vagy tartalmi adatok szerint elektronikus tartalomjegyzékkel, minek során a felhasználó megadhatja a cím- vagy tartalmi adatokat;

---

⁴ A megjelölt ügyekben feltett kérdések megegyeznek.

- a szolgáltatás használatára vonatkozó online útmutató rendelkezésre bocsátása („Súgó”);
  - a felhasználó hozzájárulása esetén a felhasználó által feltöltött videók reklámmal (mindazonáltal nem a platformüzemeltető saját reklámjával) való összekapcsolása a célcsoportnak a felhasználó által történő kiválasztása alapján?
- 2) Összhangban áll-e a 2004/48/EK irányelv 11. cikkének első mondatával az olyan nemzeti jogi helyzet, amely szerint a felhasználója által elkövetett jogsértésben közreműködőként tevőleges szerepet vállaló tárhelyszolgáltató (közvetítő szolgáltató) valamely cselekménytől való tartózkodásra irányuló kötelezettsége csak azzal a feltétellel áll fenn, hogy a közreműködő tudatosan előmozdította a felhasználó által elkövetett jogsértést, vagy úgy kell értelmezni az irányelv e rendelkezését, hogy a tagállamok a jogosultaknak a közreműködőkkel szembeni, eltiltásra vonatkozó jogát nem tehetik függővé a felhasználó által elkövetett jogsértés tudatos előmozdításától?
- 3) A felelősség olyan horizontális korlátozásaként kell-e értékelni a 2000/31/EK irányelv 12–14. cikkében foglalt, a közvetítő szolgáltatók felelősségéről szóló rendelkezéseket, amely akkor is megillet minden, semleges szerepet játszó közvetítő szolgáltatót, ha a tevékenységét a szerzői jog szerint saját maga által végzett nyilvánosságához közvetítésnek kell minősíteni?
- 4) Úgy kell-e értelmezni a 2000/31/EK irányelv 14. cikkének (3) bekezdését (12. cikkének (3) bekezdését és 13. cikkének (2) bekezdését is), valamint a 2001/29/EK irányelv 8. cikkének (3) bekezdését és a 2004/48/EK irányelv 11. cikkének harmadik mondatát, hogy a semleges szerepet játszó tárhelyszolgáltatót az ellene indított eltiltás iránti kereset esetén is megilleti a 2000/31/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdése szerinti felelősségi privilégium, és ennél fogva az ilyen közvetítő szolgáltatóval szemben elrendelt bírósági eltiltás is csak akkor megengedett, ha a közvetítő szolgáltatónak tényleges tudomása van jogellenes tevékenységről vagy információról, vagy az ilyen bírósági eltiltó rendelkezés már akkor megengedett, ha a tárhelyszolgáltató konkrét felszólítást követően nem távolítja el vagy tiltja le haladéktalanul a jogsértőként kifogásolt tartalmakat, és a bírósági eljárásban beigazolódik a jogsértés?

68. A Landgerichts München I (Németország) által 2019. július 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-539/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni az 531/2012/EU rendelet 6a. cikkét és 6e. cikkének (3) bekezdését, hogy a mobilhírközlési szolgáltatók 2017. június 15-től minden ügyfélre automatikusan az 531/2012/EU rendelet 6a. cikke szerinti szabályozott díjszabást kötelesek alkalmazni függetlenül attól, hogy az említett időpontig ezen ügyfelek szabályozott díjszabással vagy speciális, úgynevezett alternatív barangolási díjszabással rendelkeztek-e?

69. A Supreme Court of the United Kingdom (Egyesült Királyság) által 2019. július 30-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-578/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Valamely szervező vagy közvetítő és valamely fogyasztó által a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv hatálya alá tartozó szervezett utazás nyújtására kötött szerződésből eredő kötelezettségek nem teljesítése vagy nem megfelelő teljesítése esetén, ha a nem teljesítés vagy nem megfelelő teljesítés a szerződés tárgyát képező szolgáltatásokat nyújtó szállodai vállalkozás munkavállalójának eljárásából ered,

a) alkalmazható-e az 5. cikk (2) bekezdése harmadik francia bekezdésének második részében meghatározott védekezés, és ha igen,

b) e védekezés alkalmazhatóságának vizsgálata során a nemzeti bíróságnak mely szempontokat kell

figyelembe vennie?

2) Valamely szervező vagy közvetítő és valamely fogyasztó által a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv hatálya alá tartozó szervezett utazás nyújtására irányuló szerződés megkötése esetén, ha valamely szállodai vállalkozás a szerződés tárgyát képező szolgáltatásokat nyújt, a szállodai vállalkozás munkavállalója az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének harmadik francia bekezdésében szereplő védekezés szempontjából maga is „szolgáltatónak” minősül-e?

Gazdasági ügyszak

56. Az Amtsgerichts Erding (Németország) által 2019. május 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-414/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

Több szakaszból álló repülőút esetén a csatlakozó járaton bekövetkezett zavar által nem érintett, az e járatra átszálló utasokat szállító korábbi légi járatokat is figyelembe kell-e venni a 261/2004/EK rendelet 7. cikkének (1) bekezdése szerinti távolság meghatározásánál?

57. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2019. június 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-469/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Ellentétes-e az (EU) 2017/1132 irányelv 30. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzéséhez a törzstőke összegének vagy valamely hasonló tőkeértéknek a megjelölése szükséges?

2) a) Ellentétes-e a 2017/1132 irányelv 30. cikkével az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzése iránti kérelem benyújtása során a társaság ügyvezetőjének nyilatkoznia kell arról, hogy személyében — bíróság vagy hatóság által elrendelt, a társaság tevékenységi körével részben vagy egészben egyező foglalkozástól eltiltás vagy kereskedelmi tevékenység gyakorlásától való eltiltás formájában vagy meghatározott büncselekmények miatti jogerős elítélés formájában — nem áll fenn a nemzeti jog szerinti kijelölési akadály, és hogy e tekintetben közjegyző, valamely hasonló jogi tanácsadói szakma képviselője vagy konzuli tisztviselő felhívta a figyelmét a bírósággal szemben fennálló korlátlan tájékoztatási kötelezettségére?

b) A 2. kérdés a) pontjára adandó nemleges válasz esetén:

Ellentétes-e az EUMSZ 49. és EUMSZ 54. cikkel az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint másik tagállamban székhellyel rendelkező korlátolt felelősségű társaság fióktelepének a cégjegyzékbe történő bejegyzése iránti kérelem benyújtása során a társaság ügyvezetőjének ilyen nyilatkozatot kell tennie?

58. A Krajský súd v Prešove (Szlovákia) által 2019. június 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-485/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: szlovák

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A. 1) Úgy kell-e értelmezni az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkét (a továbbiakban: a Charta 47. cikke), a fogyasztó hatékony bírói jogorvoslatához való jogát is beleértve, hogy azzal ellentétes az olyan jogi szabályozás, mint az Občianský zákonníknak [(szlovák polgári törvénykönyv)]

a fogyasztót megillető 3 éves objektív elévülési időhöz való joga elévüléséről szóló 107. §-a (2) bekezdése, amelynek értelmében a fogyasztónak a tisztességtelen szerződési feltételből eredő teljesítés megtérítéséhez való joga abban az esetben is elévül, ha maga a fogyasztó nincs olyan helyzetben, hogy alaposan megvizsgálja a tisztességtelen szerződési feltételt, és ez az elévülési idő akkor is telik, ha a fogyasztó nem tudott a szerződési feltétel tisztességtelen jellegéről?

2) Amennyiben a fogyasztó joga tekintetében hároméves objektív elévülési időszakot előíró jogi szabályozás — a fogyasztó tudatosságának hiánya ellenére — összeegyeztethető a Charta 47. cikkével és a tényleges érvényesülés elvével, a kérdést előterjesztő bíróság arra kíván választ kapni, hogy:

ellentétes-e a Charta 47. cikkével és a tényleges érvényesülés elvével az olyan nemzeti gyakorlat, amelynek alapján a jogi eljárásokban a fogyasztót terheli annak bizonyítása, hogy a hitelező érdekében eljáró személyeknek tudomása volt arról a tényről, hogy a hitelező megsérti a fogyasztó jogait, a jelen ügyben tudomásuk volt arról, hogy a hitelező az évi teljeshitelidj-mutató (THM) pontos megjelölésének elmulasztásával jogszabályi rendelkezést sért, valamint annak bizonyítása, hogy tudomásuk volt arról a tényről, hogy ilyen esetben a kölcsön kamatmentes, és hogy a hitelező a kamatok beszedése révén jogszerűen gazdagodott?

3) Abban az esetben, ha az A. rész 2) pontjában szereplő kérdésre nemleges választ kell adni, a fogyasztónak a hitelező ügyvezetői, tagjai vagy kereskedelmi képviselői közül mely személyekkel kapcsolatban kell bizonyítania, hogy azoknak tudomásuk volt az A. rész 2) pontjában foglalt kérdésben említettekről?

4) Abban az esetben, ha az A. rész 2) pontjában szereplő kérdésre nemleges választ kell adni, milyen fokú tudomással kell rendelkezni a cél eléréséhez, vagyis annak bizonyításához, hogy a szolgáltató szándékosan sértette meg a szóban forgó pénzügyi piaci szabályozást?

B. 1) Ellentétes-e az irányelvek joghatásaival és az Európai Unió Bíróságának e tekintetben releváns ítélezési gyakorlatával — ezen belül a Rasmussen ítélettel (C-441/14, EU:C:2016:278), a Pfeiffer ítélettel (C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, 113. és 114. pont) a Küçükdeveci ítélettel (C-555/07, EU:C:2010:21, 48. pont) az Impact ítélettel (C-268/06, EU:C:2008:223, 100. pont) a Dominguez ítélettel (C-282/10, 25. és 27. pont) és az Association de médiation sociale ítélettel (C-176/12, EU:C:2014:2, 38. pont) — az olyan nemzeti gyakorlat, amelynek alapján a nemzeti bíróság értelmezési módszerek alkalmazása és kellő indokolás nélkül jutott az uniós joggal összhangban álló értelmezéssel kapcsolatos következtetésre?

2) Abban az esetben, ha a bíróság értelmezési módszerek — köztük különösen a teleologikus értelmezés, a hiteles értelmezés, a történeti értelmezés, a rendszertani értelmezés, a logikai értelmezés (az a contrario módszer, a reductio ad absurdum módszerének) — alkalmazását, valamint a nemzeti jog egészének alkalmazását követően a 2008/48 irányelv (a továbbiakban: irányelv) 10. cikke (2) bekezdésének h) és i) pontjában meghatározott cél megvalósítása érdekében arra a következtetésre jut, hogy az uniós joggal összhangban álló értelmezés egy contra legem helyzetet eredményez, elismerhető-e — például a munkavállalók hátrányos megkülönböztetése vagy védelme esetében fennálló jogviszonyok analógiájára — az irányelv fent említett rendelkezésének közvetlen hatálya a hitelviszonyok keretében a vállalkozóknak a fogyasztókkal szembeni védelme tekintetében, és mellőzhető-e az uniós joggal összhangban nem álló jogszabályi rendelkezés alkalmazása?

59. Az Oberster Gerichtshof (Ausztria) által 2019. július 11-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-530/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Felelősséggel tartozik-e a 261/2004/EK rendelet (1) (a légi utasok jogairól szóló rendelet) 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján az e rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti segítséget nyújtani köteles légi fuvarozó az említett rendelet alapján azokért a károkért, amelyek az utast a légi fuvarozó által biztosított szálloda alkalmazottainak gondatlan magatartása miatt ért sérülés következtében merültek fel?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén:

Arra korlátozódik-e a légi fuvarozónak a 261/2004/EK rendelet 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti kötelezettsége, hogy az utas számára szállodát közvetítsen, és az elhelyezés költségeit átvállalja, vagy önmagában az elhelyezést is a légi fuvarozó köteles biztosítani?

60. A High Court (Írország) által 2019. július 26-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-570/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: angol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

A. A rendelet alkalmazhatósága

1) Alkalmazható-e a rendelet (különösen annak 18. és/vagy 19. cikke) abban az esetben, ha az utasok előzetesen jegyeket foglaltak le és személyszállítási szerződést kötöttek, és ha a személyszállító járatokat a várható indulás előtt legalább hét héttel amiatt törlik, hogy a kompszolgáltató részére valamely új hajót késedelmesen bocsátanak rendelkezésre? E tekintetben a rendelet alkalmazhatóságát illetően releváns-e bármelyik (vagy az összes) alábbi körülmény:

- a) a rendelkezésre bocsátás további 200 napos késedelme;
- b) a kompszolgáltatónak egy teljes szezonnyi hajóutat kellett törölnie;
- c) nem volt lehetőség megfelelő alternatív hajó beszerzésére;
- d) a kompszolgáltató 20 000-nél is több utast foglalt át más hajóutakra vagy térítette vissza részükre a viteldíjat;
- e) a hajóutak a kompszolgáltató által indított új útvonalra vonatkoztak és az útvonalon nem volt hasonló alternatív járat?

B. A rendelet 18. cikkének értelmezése

E kérdést kizárólag akkor kell megválaszolni, ha a 18. cikk alkalmazható.

2) Valamely utasnak a 18. cikkel összhangban történő átfoglalása esetén létrejön-e új személyszállítási szerződés, következésképpen a 19. cikk szerinti kártalanítást az eredeti személyszállítási szerződés helyett az új szerződés alapján kell-e megállapítani?

3) a) Amennyiben a 18. cikk alkalmazható, valamely hajóút törlése esetén, ha az adott útvonalon alternatív járat nem üzemel (vagyis nincs közvetlen járat a két érintett kikötő között), a 18. cikk értelmében vett „végső célállomásra történő átfoglalásnak” minősül-e az olyan alternatív hajóút biztosítása, amelyre valamely másik rendelkezésre álló és az utas által választott egy vagy több útvonalon, akár „szárazföldi összeköttetéssel” (vagyis Írországból az Egyesült Királyságba komppal, majd ezt követően gépkocsival, az üzemanyagköltség kompszolgáltató általi megtérítése mellett az Egyesült Királyság valamely olyan kikötőjébe történő utazás, ahonnan van csatlakozás Franciaországba és onnan Franciaországba utazás azzal, hogy az utas választja ki az egyes hajóutakat) kerül sor? Amennyiben erre a kérdésre nemleges választ kell adni, mely szempontok alkalmazásával állapítható meg, hogy valamely átfoglalás „hasonló személyszállítási feltételek mellett” történik-e?

b) Amennyiben a törölt útvonalon nem áll rendelkezésre alternatív hajóút, így az érintett utas számára nem biztosítható hely a beszállás szerinti eredeti kikötőből a végső célállomásra tartó, a személyszállítási szerződésben foglaltak szerinti közvetlen hajójáraton, köteles-e a szállító megtéríteni az átfoglalt utasnak a beszállás szerinti új kikötőből az új rendeltetési kikötőbe és/vagy onnan visszafelé történő utazás révén felmerült további költségeit?

C. A rendelet 19. cikkének értelmezése

4) a) Alkalmazható-e a 19. cikk abban az esetben, ha az utat valójában már a várható indulás előtt legalább hét héttel törölték? Amennyiben erre a kérdésre igenlő választ kell adni, alkalmazható-

e a 19. cikk a 18. cikk alkalmazása esetén, ha az utast felár nélkül átfoglalták és/vagy visszatérítést kapott és/vagy az utas későbbi hajójáratot választott?

b) A 19. cikk alkalmazása esetén e cikk alkalmazásában mi minősül „célállomásnak”?

5) A 19. cikk alkalmazhatósága esetén:

a) ilyen körülmények között hogyan mérendő a késés időtartama?

b) az e cikk értelmében vett árát hogyan kell kiszámítani a fizetendő kártalanítás mértékének meghatározása során, és konkrétan tartalmazza-e az ár az extra szolgáltatások (így a kabin, kennel és VIP váró) költségeit?

D. A 20. cikk (4) bekezdésének értelmezése

6) A rendelet alkalmazása esetén az első kérdésben felvázolt körülmények és szempontok a rendelet 20. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „olyan rendkívüli körülményeknek” minősülnek-e, „amelyeket minden észszerű intézkedés megtétele esetén sem lehetett volna elkerülni”?

E. A 24. cikk értelmezése

7) Az következik-e a 24. cikkből, hogy a rendelet 19. cikke alapján kártalanítást igénylő utasnak a panaszát a járat igénybevételét vagy annak megghiúsulását követő két hónapon belül be kell nyújtania?

F. A 25. cikk értelmezése

8) A rendelet végrehajtásáért felelős nemzeti szerv hatásköre kizárólag a rendelet 25. cikkében megjelölt kikötőket érintő hajóutakra terjed-e ki vagy az kiterjedhet egy másik tagállam kikötőjéből a hatáskörrel rendelkező nemzeti szerv államába irányuló, visszafelé szóló hajóútra is?

G. A határozat és a felszólítások érvényessége

9) a) A kérdést előterjesztő bíróságnak mely uniós jogelveket és jogszabályokat kell alkalmaznia a nemzeti végrehajtó szerv határozata és/vagy felszólításai érvényességének a Charta (2) 16., 17., 20. és/vagy 47. cikkével és/vagy az arányosság, a jogbiztonság és az egyenlő bánásmód elvével összefüggésben történő vizsgálata során?

b) Az észszerűtlenség belföldi bíróság által folytatandó vizsgálata a nyilvánvaló hiba vizsgálatának felel-e meg?

H. Az 1177/2010 rendelet érvényessége

E kérdés kizárólag az előző kérdésekre adott válaszok függvényében merül fel.

10) Uniós jogi szempontból érvényes-e az 1177/2010 rendelet, különös tekintettel:

a) a Charta 16., 17. és 20. cikkére?

b) arra, hogy a légi fuvarozók nem kötelesek kártalanítást fizetni, ha a menetrend szerinti indulási időpont előtt legalább két héttel tájékoztatják a légi utasokat a járat törléséről (a 261/2004 rendelet (3) 5. cikke (1) bekezdése c) pontjának i. alpontja)?

c) az arányosság, a jogbiztonság és az egyenlő bánásmód elvére?

Büntető ügyszak

20. A Bíróság (harmadik tanács) 2019. július 4-ei ítélete (a Hof van beroep te Antwerpen [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — a Freddy Lucien Magdalena Kirschstein, Thierry Frans Adeline Kirschstein elleni büntetőeljárás (C-393/17. sz. ügy)⁵

1) A belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) úgy kell értelmezni, hogy az nem alkalmazandó az olyan nemzeti szabályozásra, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely büntetni rendeli azokat, akik az illetékes hatóság előzetes engedélye nélkül mesterfokozatot adományoznak.

2) A belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a 9. és 10. cikkével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (5) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely büntetni rendeli azokat, akik az illetékes hatóság előzetes engedélye nélkül mesterfokozatot adományoznak, amennyiben a mesterfokozat adományozásához való jogosultság megszerzésére vonatkozó feltételek összeegyeztethetők ezen irányelv 10. cikkének (2) bekezdésével, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

21. A Bíróság (első tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Tribunale di Bari [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — a Massimo Gambino, Shpetim Hyka elleni büntetőeljárás (C-38/18. sz. ügy)⁶

A bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. és 18. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében, ha a bűncselekmény sértettjét első alkalommal az elsőfokú bíróság olyan büntető tanácsa hallgatta meg, amelynek összetétele később megváltozik, e sértettet az új összetételű tanácsnak főszabály szerint ismételten meg kell hallgatnia, ha az eljárásban részt vevő személyek valamelyike nem járul hozzá, hogy ez a tanács az e sértett első meghallgatásáról készült jegyzőkönyvet felhasználja.

Közigazgatási ügyszak

192. A Bíróság (negyedik tanács) 2019. július 3-ai ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — az Eurobolt BV által indított eljárásban (C-644/17. sz. ügy)⁷

1) Az EUMSZ 267. cikket úgy kell értelmezni, hogy valamely jogalany egy másodlagos uniós jogi aktus érvényességének a vitatása érdekében a nemzeti bíróság előtt hivatkozhat olyan kifogásokra, amelyeket az EUMSZ 263. cikk alapján előterjesztett, megsemmisítés iránti kereset keretében lehet felhozni, ideértve az ilyen jogi aktus elfogadására vonatkozó feltételek megsértésére alapított kifogásokat is.

2) Az EUMSZ 267. cikket az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti bíróság jogosult arra, hogy a Bírósághoz fordulást megelőzően megkeresse azokat az európai

⁵ A kérdést l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 10. szám, Büntető ügyszak 12. szám alatt.

⁶ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 5. szám, Büntető ügyszak 4. szám alatt.

⁷ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 3. szám, Közigazgatási ügyszak 37. szám alatt.

uniós intézményeket, amelyek részt vettek azon másodlagos uniós jogi aktus kidolgozásában, amelynek az érvényességét az említett bíróság előtt vitatják, annak érdekében, hogy az említett intézményektől beszerezze azokat a pontos információkat és adatokat, amelyeket nélkülözhetetlennek vél az érintett uniós jogi aktus érvényességét érintő kételyeinek az elosztatásához, és így annak elkerüléséhez, hogy a jogi aktus érvényességének értékelését érintően előzetes döntéshozatal céljából a Bírósághoz kelljen fordulni.

3) A 91/2009/EK rendelettel a Kínai Népköztársaságból származó egyes vas vagy acél kötőelemek behozatalára kivetett végleges dömpingellenes vámnak a Malajziában feladott, akár Malajziából származóként, akár nem ilyenként bejelentett egyes vas vagy acél kötőelemek behozatalára történő kiterjesztéséről szóló, 2011. július 18-i 723/2011/EU tanácsi végrehajtási rendelet érvénytelen, mivel azt az Európai Közösségekben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló, 2009. november 30-i 1225/2009/EK tanácsi rendelet 15. cikke (2) bekezdésének megsértésével fogadták el.

193. A Bíróság (első tanács) 2019. július 3-ai ítélete (a Varhoven administrativen sad [Bulgária] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — „UniCredit Leasing” EAD kontra Direktor na Direktsia „Obzhalvane i danachno-osiguritelna praktika” — Sofia pri Tsentralno upravlenie na Natsionalnata agentsia za prihodite (NAP) (C-242/18. sz. ügy)⁸

1) A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 90. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a lízingszerződés felmondása esetén lehetővé teszi a szerződés teljes időtartama alatt esedékes összes lízingdíj alapján az adóellenőrzési határozatban általánnyelleggel kiszámított hozzáadottértékadó-alap csökkentését, jöllehet ezen adóellenőrzési határozat jogerős, és így a nemzeti jog alapján adótartozást megállapító „jogerőssé vált közigazgatási aktusnak” minősül.

2) A 2006/112 irányelv 90. cikkét úgy kell értelmezni, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapügy tárgyát képezi, egyrészt a fizetések beszüntetése és a szerződés nem visszamenőleges felmondása közötti időszakra vonatkozóan a lízingszerződés alapján fizetendő lízingdíj részbeni megfizetésének hiánya, másrészt a szerződés lejárat előtti felmondása esetén járó, e szerződés lejártáig nem teljesített összes lízingdíj összegének megfelelő kártérítés fizetésének elmaradása az e cikk (2) bekezdésében meghatározott, a hozzáadottérték-adó alapjának csökkentésére vonatkozó kötelezettségtől való eltérés hatálya alá tartozó nemfizetés esetének minősül, kivéve ha az adóalany észszerű valószínűséggel hivatkozik arra, hogy a tartozás nem kerül kiegyenlítésre, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

194. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 3-ai ítélete (a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Egyesült Királyság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs kontra The Chancellor, Masters and Scholars of the University of Cambridge (C-316/18. sz. ügy)⁹

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 168. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az olyan, héaköteles és ezen adó alól mentes tevékenységeket egyaránt végző adóalany, aki az általa kapott adományokat és támogatásokat valamely alapba fekteti be, és aki az ezen alaptól származó tőkejövedelmet a mindezen tevékenységeivel összefüggésben felmerült költségek fedezésére használja fel, nem jogosult arra, hogy általános költség címén levonja az e befektetéshez kapcsolódó költségekre eső előzetesen felszámított hozzáadottérték-adót.

195. A Bíróság (ötödik tanács) 2019. július 3-ai ítélete (a Wojewódzki Sąd

⁸ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 7. szám, Közigazgatási ügyszak 120. szám alatt.

⁹ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 8. szám, Közigazgatási ügyszak 157. szám alatt.

Administracyjny w Warszawie [Lengyelország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Delfarma Sp. z o.o. kontra Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (C-387/18. sz. ügy)¹⁰

Az EUMSZ 34. és EUMSZ 36. cikket akként kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes egy olyan tagállami szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely valamely gyógyszer párhuzamos importjának engedélyezéséhez azt követeli meg, hogy ez a gyógyszer és az e tagállamban forgalombahozatali engedély tárgyát képező gyógyszer egyaránt referencia-gyógyszer vagy egyaránt generikus gyógyszer legyen, következésképpen tiltja valamely gyógyszer párhuzamos importjának engedélyzését, amennyiben generikus gyógyszerről van szó, míg az említett tagállamban már engedélyezett gyógyszer referencia-gyógyszer.

196. A Bíróság (második tanács) 2019. július 4-ei ítélete (a Vilniaus apygardos administracinis teismas [Litvánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Baltic Media Alliance Ltd. kontra Lietuvos radijo ir televizijos komisija (C-622/17. sz. ügy)¹¹

A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) 3. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy nem tartozik e rendelkezés hatálya alá a valamely tagállam által elfogadott olyan közrendi intézkedés, amely arra kötelezi az audiovizuális médiaszolgáltatásokat nyújtó azon szolgáltatókat, amelyeknek a műsorai az adott tagállam területére irányulnak, valamint azon egyéb személyeket, akik az említett tagállam fogyasztói számára az interneten keresztül televíziós csatornákat és televíziós műsorokat szolgáltatnak, hogy ugyanezen tagállam területén 12 hónapon keresztül egy másik tagállamból származó televíziós csatornát kizárólag külön díjfizetéssel aktiválható televíziós műsorcsomagban szolgáltatassanak vagy közvetítsenek tovább, de nem akadályozza meg e csatorna televíziós műsorainak az első tagállam területére történő, szoros értelemben vett továbbközvetítését.

197. A Bíróság (második tanács) 2019. július 4-ei ítélete (a Gerechtshof Den Haag [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — a Tronex BV elleni büntetőeljárás (C-624/17. sz. ügy)¹²

Egy, az alapügyben szereplőkhöz hasonló, olyan elektromos és elektronikus készülékekből álló tétel valamely harmadik országba történő szállítása, amelyeket eredetileg kiskereskedelemben történő értékesítésre szántak, de amelyeket a fogyasztók visszaküldtek, vagy amelyeket a kereskedők — különböző okokból — visszaküldtek szállítójuknak, a hulladékszállításról szóló, 2006. június 14-i 1013/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az e rendelet 2. cikke 1. pontjával és a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikke 1. pontjával összefüggésben értelmezett 1. cikke (1) bekezdése értelmében vett „hulladékszállításnak” minősül, amennyiben e tétel olyan készülékeket tartalmaz, amelyek megfelelő működését előzőleg nem ellenőrizték, vagy amelyeket nem védenek megfelelően a szállítással kapcsolatos károkkal szemben. Ezzel szemben az eladó árukinálatában feleslegessé vált ilyen termékek, amelyek eredeti, bontatlan csomagolásukban vannak, további támpontok nélkül nem tekinthetők hulladéknak.

198. A Bíróság (első tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Hessisches Finanzgericht [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Federal Express Corporation

¹⁰ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 9. szám, Közigazgatási újszak 185. szám alatt.

¹¹ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 3. szám, Közigazgatási újszak 30. szám alatt.

¹² A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 2. szám, Közigazgatási újszak 28. szám alatt.

Deutsche Niederlassung kontra Hauptzollamt Frankfurt am Main (C-26/18. sz. ügy)¹³

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének d) pontját és 30. cikkét úgy kell értelmezni, hogy valamely terméknek az Unió területére történő beléptetésekor nem elegendő, hogy e termék egy adott tagállamban a vámszabályozás — e tagállamban behozatalivám-tartozás keletkezését eredményező — megsértésének tárgyát képezze annak megállapításához, hogy az említett termék e tagállamban került be az Unió gazdasági körforgásába, ha megállapításra kerül, hogy ugyanezen terméket egy másik tagállamba, a végső rendeltetési helyére szállították, ahol az fogyasztás tárgyát képezte, az említett termék után tehát csak e másik tagállamban keletkezik behozatal utáni hozzáadottértékadó-tartozás.

199. A Bíróság (első tanács) 2019. július 10-ei ítélete (az Østre Landsret [Dánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — A kontra Udlændinge- og Integrationsministeriet (C-89/18. sz. ügy)¹⁴

Az Európai Gazdasági Közösség és Törökország közötti társulást létrehozó megállapodásban — amelyet 1963. szeptember 12-én Ankarában írt alá egyrészt a Török Köztársaság, másrészt az EGK tagállamai és a Közösség, és amelyet a Közösség nevében az 1963. december 23-i 64/732/EGK tanácsi határozattal kötöttek meg, hagytak jóvá és erősítettek meg — létrehozott társulási tanács által elfogadott 1980. szeptember 19-i 1/80 határozat 13. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az a nemzeti intézkedés, amely az adott tagállam területén jogszerűen tartózkodó török munkavállaló és a házastársa közötti családegyesítést ahhoz a feltételhez rendeli, hogy a házastársak erősebben kötődjenek e tagállamhoz, mint valamely harmadik államhoz, az e rendelkezés értelmében vett „új korlátozásnak” minősül. Az ilyen korlátozás nem igazolt.

200. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Schienen-Control Kommission [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — WESTbahn Management GmbH kontra ÖBB-Infrastruktur AG (C-210/18. sz. ügy)¹⁵

Az egységes európai vasúti térség létrehozásáról szóló, 2012. november 21-i 2012/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv II. mellékletét úgy kell értelmezni, hogy az ezen irányelv I. mellékletében szereplő „utasperonok” a vasúti infrastruktúra olyan elemét képezik, amelynek használata az említett II. melléklet 1. pontjának c) alpontja értelmében a minimális szolgáltatási csomagba tartozik.

201. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Hoge Raad der Nederlanden [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Staatssecretaris van Financiën kontra CEVA Freight Holland BV (C-249/18. sz. ügy)¹⁶

1) A 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámcodek létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 78. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ha a nyilatkozattevőnek lehetősége van arra, hogy válasszon az Európai Unió területére irányuló export céljából értékesített áruk azon árai közül, amelyek a vámértékük meghatározásához szükséges értékelés alapját képezhetik, és egy utólagos ellenőrzésből az következik, hogy az általa tett vámáru-nyilatkozat az érintett áruk olyan téves vámtarifa-besorolását tartalmazza, amely megakadályozza valamely magasabb vámtétel alkalmazását, e 78. cikk alapján az általa kiállított vámáru-nyilatkozat felülvizsgálatát kérheti a célból, hogy az eredetileg megadott ár helyett egy alacsonyabb ügyleti árat adjon meg vámtartozása összegének csökkentése érdekében.

¹³ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 5. szám, Közigazgatási ügyszak 80. szám alatt.

¹⁴ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 5. szám, Közigazgatási ügyszak 91. szám alatt.

¹⁵ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 8. szám, Közigazgatási ügyszak 127. szám alatt.

¹⁶ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 9. szám, Közigazgatási ügyszak 158. szám alatt.

2) A 2700/2000 rendelettel módosított 2913/92 rendelet 221. cikkének (1) és (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tagállamok feladata, hogy a tényleges érvényesülés és az egyenértékűség elvének tiszteletben tartása mellett meghatározzák azt az időpontot, amikor a vámtartozás összege adóssal való közlését megtörténtnek kell tekinteni azon hároméves elévülési határidő megszakadása vonatkozásában, amelynek elteltekor a vámtartozás megszűnik.

202. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 10-ei ítélete (az Augstākā tiesa [Lettország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — SIA „Kuršu zeme” kontra Valsts ieņēmumu dienests (C-273/18. sz. ügy)¹⁷

A 2010. július 13-i 2010/45/EU tanácsi irányelvvel módosított, a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 168. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az előzetesen megfizetett hozzáadottérték-adó (héta) levonásához való jog megtagadásához az a körülmény, hogy a termékbeszerzésre több személy közötti, egymást követő értékesítési ügyletek láncolata végén került sor, és hogy az érintett termékek az e lánc részét képező, a számlán értékesítőként feltüntetett személytől eltérő személy raktárában kerültek az adóalany birtokába, önmagában nem elegendő az adóalany vagy az említett láncban részt vevő más személyek visszaélésszerű gyakorlata fennállásának a megállapításához, mivel a hatáskörrel rendelkező hatóságnak bizonyítania kell azon jogosulatlan adóelőny fennállását, amelyben ezen adóalany vagy e más személyek részesültek.

203. A Bíróság (első tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Tribunal administratif [Luxemburg] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Nicolas Aubriet kontra Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche (C-410/18. sz. ügy)¹⁸

Az EUMSZ 45. cikket és a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról szóló, 2011. április 5-i 492/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezésekkel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely a felsőoktatási tanulmányokhoz nyújtott pénzügyi támogatásnak a belföldi lakóhellyel nem rendelkező hallgatók számára való megadását ahhoz a feltételhez köti, hogy a pénzügyi támogatás iránti kérelem előterjesztésének időpontjában a hallgató valamelyik szülője esetében az említett pénzügyi támogatás iránti kérelem benyújtásának időpontjától visszamenőlegesen számított hétéves referencia-időszak folyamán legalább öt éven át tartó, e tagállamban való múltbeli foglalkoztatásnak vagy e tagállamban végzett múltbeli tevékenységnek kell fennállnia, mivel e szabályozás nem teszi lehetővé kellőképpen széles körben annak vizsgálatát, hogy az ezen tagállam munkaerőpiacához való kellő kötődés esetlegesen fennáll-e.

204. A Bíróság (ötödik tanács) 2019. július 11-ei ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Telecom Italia SpA kontra Ministero dello Sviluppo Economico, Infrastrutture e telecomunicazioni per l'Italia SpA (Infratel Italia SpA) (C-697/17. sz. ügy)¹⁹

A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 28. cikke (2) bekezdésének első mondatát úgy kell értelmezni, hogy azzal — az előzetesen kiválasztott gazdasági szereplők és az ajánlatokat benyújtó gazdasági szereplők jogi és érdemi azonosságára vonatkozó követelményre tekintettel — nem ellentétes, ha valamely közbeszerzési szerződés odaítélésére vonatkozó meghívásos eljárás keretében ajánlatot nyújthat be egy olyan előzetesen kiválasztott részvételre jelentkező, amely kötelezettséget vállal arra, hogy beolvadással átvesz egy másik előzetesen kiválasztott részvételre jelentkezőt az

¹⁷ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 8. szám, Közigazgatási újszak 144. szám alatt.

¹⁸ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 9. szám, Közigazgatási újszak 194. szám alatt.

¹⁹ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 4. szám, Közigazgatási újszak 60. szám alatt.

előzetes kiválasztási szakasz és az ajánlattételi szakasz között kötött és ezen ajánlattételi szakaszt követően végrehajtott egyesülési megállapodás alapján.

205. A Bíróság (tizedik tanács) 2019. július 11-ei ítélete (a Consiglio di Stato [Olaszországról] előzetes döntéshozatal iránti kérelmei) — Agreenergy Srl (C-180/18 és C-286/18), Fusignano Due Srl (C-287/18) kontra Ministero dello Sviluppo Economico (C-180/18., C-286/18. és C-287/18. sz. egyesített ügyek)²⁰

A kérdést előterjesztő bíróság által valamennyi releváns tényezőt figyelembe véve elvégzendő vizsgálatok függvényében a megújuló energiaforrásból előállított energia felhasználásának támogatásáról, valamint a 2001/77/EK és a 2003/30/EK irányelv módosításáról és azt követő hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. április 23-i 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvével összefüggésben értelmezett 3. cikke (3) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint amely az alapügy tárgyát képezi, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a fotovoltaikus napenergiát hasznosító létesítmények által termelt villamos energiára vonatkozó, korábban rögzített, ösztönző díjszabás csökkentéséről vagy akár megszüntetéséről rendelkezzenek.

206. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Cour constitutionnelle [Belgium] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Inter-Environnement Wallonie ASBL, Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen ASBL kontra Conseil des ministres (C-411/17. sz. ügy)²¹

1) Az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának első francia bekezdését, 2. cikkének (1) bekezdését és 4. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a valamely üzemén kívül helyezett atomerőmű által végzett ipari villamosenergia-termelésnek a hozzávetőleg tízéves időtartamra való újraindítása, amely azzal a hatással jár, hogy az ezen erőmű leállítására és a tevékenységének a befejezésére vonatkozóan a nemzeti jogalkotó által eredetileg meghatározott határidőt tíz évvel elhalasztják, valamint a valamely üzemelő erőmű leállítására és az általa végzett ipari villamosenergia-termelésnek a befejezésére vonatkozóan az ugyanezen jogalkotó által eredetileg előírt határidőnek a szintén tíz évvel való elhalasztása — amely intézkedések az érintett erőművek tekintetében végzett, a területet fizikailag érintő korszerűsítési munkálatokkal járnak — az említett irányelv értelmében vett „projektet” képeznek, amelynek tekintetében főszabály szerint és a kérdést előterjesztő bíróság által végzendő vizsgálatokra is figyelemmel környezeti hatásvizsgálatot kell végezni ezen intézkedések elfogadását megelőzően. Az a körülmény, hogy ezen utóbbiak végrehajtásához további jogi aktusok elfogadása szükséges, mint például az egyik érintett erőmű esetében egy ipari villamosenergia-termelésre vonatkozó új, egyedi engedély kiállítása, nem meghatározó e tekintetben. Az említett intézkedésekhez elválaszthatatlanul kapcsolódó munkálatok tekintetében ezen intézkedések elfogadását megelőzően szintén ilyen vizsgálatot kell végezni, ha azok természete és a környezetre gyakorolt potenciális hatásaik e szakaszban kellőképpen azonosíthatók, aminek a vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

2) A 2011/92 irányelv 2. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak abban az esetben engedélyezi valamely tagállam számára, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló projektet mentesítsen a környezeti hatásvizsgálat alól a villamosenergia-ellátása biztonságának a biztosítása céljából, ha e tagállam bizonyítja, hogy az említett energiaellátás biztonságát érintő veszély észszerűen valószínű, és a szóban forgó projekt sürgős jellegű, ami alapján igazolható az ilyen vizsgálat elmaradása, feltéve, hogy tiszteletben tartják az említett irányelv 2. cikke (4) bekezdése második albekezdésének a)-c) pontjában előírt kötelezettségeket. Az ilyen mentesítési lehetőség

²⁰ A kérdéseket l.: Hírlevél, IX. évfolyam 6. szám, Közigazgatási ügyszak 105. szám és Hírlevél, IX. évfolyam 8. szám, Közigazgatási ügyszak 149. szám alatt.

²¹ A kérdést l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 209. szám alatt.

ugyanakkor nem érintheti az érintett tagállamra vonatkozóan az említett irányelv 7. cikkében előírt kötelezettségeket.

3) A 2011/92 irányelv I. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti szabályozás nem minősül e rendelkezés értelmében vett különleges nemzeti jogszabálynak, amely e rendelkezés szerint ki van zárva ezen irányelv hatálya alól.

4) A természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapügy tárgyát képezőkhöz hasonló intézkedések a korszerűsítési munkálatokkal és az aktuális biztonsági szabályoknak való megfelelést biztosító munkálatokkal együtt projektnek minősülnek, amelynek az érintett védett területekre gyakorolt hatásaira vonatkozóan megfelelő vizsgálatot kell végezni. Ezen intézkedések tekintetében a jogalkotó általi elfogadásukat megelőzően kell ilyen vizsgálatot végezni. Az a körülmény, hogy az említett intézkedések végrehajtása további aktusok elfogadását teszi szükségessé, mint például az egyik érintett erőmű esetében egy ipari villamosenergia-termelésre vonatkozó új, egyedi engedély kiállítását, e tekintetben nem meghatározó. Az ugyanezen intézkedésekhez elválaszthatatlanul kapcsolódó munkálatok esetében szintén ilyen vizsgálatot kell végezni az említett intézkedések elfogadását megelőzően, ha azok jellege és a védett területekre gyakorolt potenciális hatásai e szakaszban kellőképpen azonosíthatók, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

5) A 92/43 irányelv 6. cikke (4) bekezdésének első albekezdését úgy kell értelmezni, hogy a tagállam villamosenergia-ellátása biztonságának a folytonos biztosítására irányuló cél e rendelkezés értelmében nyomós közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősül. Ezen irányelv 6. cikke (4) bekezdésének második albekezdését úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha a védett természeti terület, amelyet a projekt érinthet, elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust foglal magában vagy veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgál — aminek teljesülését a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia —, az alapügyet jellemzőkhöz hasonló körülmények között kizárólag az érintett tagállam villamosenergia-ellátásának a megszakadásával fenyegető, valós és súlyos veszély elhárításának a szükségessége képezhet az e rendelkezés értelmében vett, közbiztonsággal kapcsolatos okot.

6) Az uniós jogot úgy kell értelmezni, hogy valamely nemzeti bíróság, amennyiben a belső jog lehetővé teszi, kivételesen fenntarthatja a 2011/92 irányelv és a 92/43 irányelv által előírt kötelezettségek megsértésével elfogadott, az alapügy tárgyát képezőkhöz hasonló intézkedések joghatásait, ha a joghatások e fenntartását az érintett tagállam villamosenergia-ellátásának a megszakadásával fenyegető, valós és súlyos veszély elhárításának szükségességéhez kapcsolódó kényszerítő megfontolások igazolják, és e veszélyt más eszközökkel és alternatív megoldásokkal — többek között a belső piac keretében — nem lehetne elhárítani. A joghatások fenntartása csupán az említett jogellenesség megszüntetéséhez szigorúan szükséges időtartamra terjedhet ki.

207. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Alekszij Torubarov kontra Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (C-556/17. sz. ügy)²²

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 46. cikkének az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkével összefüggésben értelmezett (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló körülmények között, amikor az elsőfokú bíróság a nemzetközi védelmet kérelmező által előadott összes releváns ténybeli és jogi körülmény teljes körű és ex nunc vizsgálatának elvégzését követően megállapította, hogy a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító

²² A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 2. szám, Közigazgatási újszak 13. szám alatt.

jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben előírt kritériumok alapján e kérelmező számára ilyen védelmet kell elismerni az általa kérelmének alátámasztására hivatkozott indok miatt, azonban a közigazgatási szerv vagy kvázi bírói testület ezt követően egy ezzel ellentétes tartalmú határozatot fogad el, anélkül hogy e tekintetben az említett kérelmező nemzetközi védelem iránti igényeivel kapcsolatos új értékelést igazoló új körülmények fennállását állapítaná meg, az említett bíróságnak meg kell változtatnia a korábbi ítéletének meg nem felelő, szóban forgó határozatot, és azt a saját határozatával kell helyettesítenie a nemzetközi védelem iránti kérelmet illetően, szükség esetén mellőzve annak a nemzeti szabályozásnak az alkalmazását, amely megtiltja számára, hogy így járjon el.

208. A Bíróság (második tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Tribunal Superior de Justicia de Cataluña [Spanyolország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Prenatal S. A. kontra Tribunal Económico Administrativo Regional de Cataluña (TEARC) (C-589/17. sz. ügy)²³

A 2008. november 3-i COM(2008) 6317 végleges bizottsági határozatnak, amely megállapította, hogy indokolt a behozatali vámok utólagos könyvelésbe vétele és e vámok elengedése nem indokolt a konkrét esetben (REM 03/07. sz. ügy), a 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 220. cikke (2) bekezdésének b) pontjára és 239. cikkére tekintettel történő vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érinthetné e határozat érvényességét.

209. A Bíróság (első tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Sumanan Vethanayagam, Sobitha Sumanan, Kamalaranee Vethanayagam kontra Minister van Buitenlandse Zaken (C-680/17. sz. ügy)²⁴

1) A 2013. június 26-i 610/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vízumkódex létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 810/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 32. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé a költségviselő személy számára, hogy saját nevében jogorvoslatot kezdeményezzen a vízumkérelmet elutasító határozat ellen.

2) A 610/2013 rendelettel módosított 810/2009 rendelet 8. cikke (4) bekezdésének d) pontját és 32. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy amennyiben olyan kétoldalú képviselési megállapodás áll fenn, amely előírja, hogy a képviselő tagállam konzuli hatóságai jogosultak vízumkérelmet elutasító határozatot hozni, e tagállam illetékes hatóságainak kell a vízumkérelmet elutasító határozat elleni jogorvoslati kérelmet elbírálniuk.

3) A hatékony bírói jogvédelemhez való alapvető joggal összeegyeztethető a 610/2013 rendelettel módosított 810/2009 rendelet 8. cikke (4) bekezdése d) pontjának és 32. cikke (3) bekezdésének azon együttes értelmezése, amely szerint a vízumkérelmet elutasító határozat elleni jogorvoslati kérelmet a képviselő állam ellen kell benyújtani.

210. A Bíróság (tizedik tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Bundesfinanzhof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Finanzamt A kontra B (C-

²³ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 2. szám, Közigazgatási ügyszak 19. szám alatt.

²⁴ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 3. szám, Közigazgatási ügyszak 46. szám alatt.

388/18. sz. ügy)²⁵

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 288. cikke első bekezdésének 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás vagy nemzeti közigazgatási gyakorlat, amely alapján ezen irányelv 315. cikkének megfelelően, kizárólag az elért árres figyelembevételével számítják ki azt az árbevételt, amely referenciaként szolgál a kisvállalkozásokra vonatkozó különös szabályozás olyan adóalanyra való alkalmazhatóságához, amely a használtcikk-kereskedők esetében előírt, árresre vonatkozó különös szabályozás alá tartozik. Ezt az árbevételt azon teljes, hozzáadottérték-adó nélküli összegek alapján kell megállapítani, amelyeket e használtcikk-kereskedő kap vagy kapni fog, függetlenül azon módszerektől, amelyek szerint ezeket az összegeket ténylegesen adóztatják.

211. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 15-i végzése (a Tribunal Arbitral Tributário [Centro de Arbitragem Administrativa — CAAD] [Portugália] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Galeria Parque Nascente-Exploração de Espaços Comerciais SA kontra Autoridade Tributária e Aduaneira (C-438/18. sz. ügy)²⁶

A 2006. november 20-i 2006/98/EK tanácsi irányelvvel módosított, a különböző tagállamok társaságainak egyesülésére, szétválására, részleges szétválására, eszközátruházására és részesedéscseréjére, valamint az SE-k vagy az SCE-k létesítő okirat szerinti székhelyének a tagállamok közötti áthelyezésére alkalmazandó adóztatás közös rendszeréről szóló, 1990. július 23-i 90/434/EGK tanácsi irányelvet akként kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely azt eredményezi, hogy az átvevő társaság vonatkozásában nem tekinthetők adózási szempontból levonhatónak az olyan költségek, amelyek e társaságok egyesülését megelőzően a beolvadó társaság vonatkozásában levonhatók voltak, és amelyek levonhatók lettek volna, ha erre az egyesülésre nem került volna sor.

Munkaügyi ügyszak

56. A Bíróság (második tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Corte suprema di cassazione [Olaszország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS) kontra Azienda Napoletana Mobilità SpA (C-659/17. sz. ügy)²⁷

A kérdést előterjesztő bíróság által végzendő vizsgálat fenntartásával az Olaszország által a foglalkoztatás támogatása érdekében nyújtott támogatásról szóló, 1999. május 11-i 2000/128/EK bizottsági határozatot úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazható az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan vállalkozásra, amely egy önkormányzat általi közvetlen odaitélés alapján, kizárólagossággal helyi tömegközlekedési szolgáltatásokat nyújtott, és amely egy olyan nemzeti szabályozás értelmében részesült a társadalombiztosítási járulékok csökkentésének kedvezményében, amelyet e határozat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésével részben összeegyeztethetetlennek nyilvánított.

Polgári ügyszak

48. A Bíróság (első tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände — Verbraucherzentrale Bundesverband e.V. kontra Amazon EU Sàrl (C-649/17. sz. ügy)²⁸

A fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti

²⁵ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 199. szám alatt.

²⁶ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 10. szám, Közigazgatási ügyszak 205. szám alatt.

²⁷ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 3. szám, Munkaügyi ügyszak 9. szám alatt.

²⁸ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 4. szám, Polgári ügyszak 15. szám alatt.

és tanácsi irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontját akként kell értelmezni egyrészről, hogy azzal ellentétben az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti szabályozás, amely arra kötelezi a kereskedőt, hogy az ezen irányelv 2. cikkének 7. és 8. pontjában említett, távollevők között vagy üzlethelyiségen kívül kötött szerződés fogyasztóval való megkötése előtt minden körülmények között közölje telefonszámát. Másrészről, az említett rendelkezés nem von maga után olyan kötelezettséget a kereskedő számára, hogy telefon- vagy faxvonalat, illetve új e-mail-címet létesítsen azzal a céllal, hogy lehetővé tegye a fogyasztók számára, hogy vele kapcsolatba lépjenek, továbbá az csak abban az esetben teszi kötelezővé e telefon- vagy faxszám, illetve e-mail-cím közlését, ha ez a kereskedő már rendelkezik a fogyasztókkal folytatott kommunikáció ezen eszközeivel.

A 2011/83 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének c) pontját akként kell értelmezni, hogy noha ez a rendelkezés arra kötelezi a kereskedőt, hogy a fogyasztó rendelkezésére bocsásson egy, a közvetlen és hatékony kommunikációval kapcsolatos kritériumoknak megfelelő kommunikációs eszközt, azzal nem ellentétben az, hogy az említett kereskedő — az e kritériumoknak való megfelelés céljából — az említett rendelkezésben felsoroltaktól eltérő kommunikációs eszközöket biztosítson.

49. A Bíróság (első tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Bezirksgericht Villach [Ausztria] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Norbert Reitbauer és társai kontra Enrico Casamassima (C-722/17. sz. ügy)²⁹

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikkének 1. és 5. pontját úgy kell értelmezni, hogy a hitelező által az ingatlan bírósági árveréséből befolyó árbevétel felosztásának vitatása érdekében benyújtott kereset, amely annak megállapítására irányul, hogy egyrészt a követelés egy párhuzamos követeléssel szembeni beszámítás miatt már nem áll fenn, másrészt hogy a párhuzamos követelés teljesítését biztosító dologi biztosíték nem érvényesíthető, nem tartozik az ingatlan fekvése szerinti tagállam bíróságainak vagy a végrehajtás helye szerinti bíróságoknak a kizárólagos joghatósága alá.

50. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 10-ei végzése (a Tribunalul Ilfov [Románia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — EP kontra FO (C-530/18. sz. ügy)³⁰

1) A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkét akként kell értelmezni, hogy az kivételt állapít meg a 2201/2003 rendelet 8. cikkében foglalt azon általános joghatósági szabály alól, amely szerint a tagállamok bíróságainak joghatóságát az határozza meg, hogy az e bíróságokhoz fordulás időpontjában hol van a gyermek szokásos tartózkodási helye.

2) A 2201/2003 rendelet 15. cikkét akként kell értelmezni, hogy ha az e cikkben a gyermek és a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamtól eltérő valamely másik tagállam közötti különös kötelék fennállásának értékelése céljából — kimerítő jelleggel — meghatározott öt vagylagos szempont közül egy vagy több teljesül, akkor az e rendelet 8. cikke értelmében joghatósággal rendelkező bíróságnak lehetősége van arra, hogy a ügyet olyan bírósághoz tegye át, amelyet alkalmasabbnak ítél az előtte folyamatban lévő jogvita elbírálására, viszont nem köteles ezen áttételre. Ha a joghatósággal rendelkező bíróság arra a következtetésre jut, hogy az érintett gyermeket a szokásos tartózkodási helye szerinti tagállamhoz fűző kötelékek erősebbek, mint amelyek őt valamely másik tagállamhoz fűzik, e következtetés elegendő ahhoz, hogy mellőzze az említett rendelet 15. cikkének alkalmazását.

3) A 2201/2003 rendelet 15. cikkét akként kell értelmezni, hogy az ügy érdemi elbírálására joghatósággal rendelkező bíróság szerinti tagállam jogszabályai, különösen eljárási szabályai,

²⁹ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 8. szám, Polgári ügyszak 42. szám alatt.

³⁰ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 11. szám, Polgári ügyszak 74. szám alatt.

valamint az olyan másik tagállam e szabályai közötti eltérések fennállása, amelyhez az érintett gyermeket különös kötelék fűzi, mint például az ügyek különbíróóság által zárt tárgyaláson történő vizsgálata, a gyermek mindenképp felett álló érdeke szempontjából nem képezhet általános és elvont módon releváns körülményt annak értékelése során, hogy e másik tagállam bíróságai alkalmasabbak-e ezen ügy tárgyalására. A joghatósággal rendelkező bíróság csak akkor veheti figyelembe ezen eltéréseket, ha azok az e gyermekkel kapcsolatos döntés meghozatala tekintetében tényleges és konkrét hozzáadott értékkel bírhatnak ahhoz képest, ha e bíróság az ügyet magánál tartja.

51. A Bíróság (második tanács) 2019. július 29-ei ítélete (az Oberlandesgericht Düsseldorf [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Fashion ID GmbH & Co. KG kontra Verbraucherzentrale NRW eV (C-40/17. sz. ügy)³¹

1) A személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 22–24. cikkét úgy kell értelmezni, mint amelyekkel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a fogyasztói érdekvédelmi egyesületek számára, hogy bírósági eljárást kezdeményezzenek a személyes adatok védelmét feltételezetten megsértő személlyel szemben.

2) A Fashion ID GmbH & Co. KG-hoz hasonló olyan honlap-üzemeltető, aki a honlap látogatójának böngészője számára a közösségi modul szolgáltatója által biztosított tartalom elérését és ehhez a látogató személyes adatainak e szolgáltató részére való továbbítását lehetővé tévő közösségi modult helyez el a honlapon, a 95/46 irányelv 2. cikkének d) pontja értelmében vett adatkezelőnek minősíthető. Az adatkezelői minőség azonban csak arra a személyesadat-kezelési műveletre vagy műveletcsoportra vonatkozik, amelynek céljait és módját ténylegesen ő határozza meg, azaz a szóban forgó adatok gyűjtésére és továbbítás általi közlésére.

3) Az alapügyhöz hasonló esetben, amikor a honlap-üzemeltető a honlap látogatójának böngészője számára a közösségi modul szolgáltatója által biztosított tartalom elérését és ehhez a látogató személyes adatainak e szolgáltató részére való továbbítását lehetővé tévő közösségi modult helyez el a honlapon, a honlap-üzemeltető és a közösségi modul szolgáltatója esetében is fenn kell állnia ezen adatkezelési műveletek tekintetében a 95/46 irányelv 7. cikkének f) pontja szerinti jogos érdeknek ahhoz, hogy arra tekintettel jogszerűnek lehessen minősíteni az adatkezelést.

4) A 95/46 irányelv 2. cikkének h) pontját és 7. cikkének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy az alapügyhöz hasonló esetben, amikor a honlap-üzemeltető a honlap látogatójának böngészője számára a közösségi modul szolgáltatója által biztosított tartalom elérését és ehhez a látogató személyes adatainak e szolgáltató részére való továbbítását lehetővé tévő közösségi modult helyez el a honlapon, a honlap-üzemeltetőnek a e rendelkezésekben említett hozzájárulást csak arra a személyesadat-kezelési műveletre vagy műveletcsoportra vonatkozóan kell beszereznie, amelynek céljait és módját az említett honlap-üzemeltető határozza meg. Ezen túlmenően az említett irányelv 10. cikkét úgy kell értelmezni, hogy ilyen esetben az ebben a rendelkezésben előírt tájékoztatási kötelezettség a honlap-üzemeltetőjét is terheli, az általa az érintettnek nyújtandó információknak azonban csak arra a személyesadat-kezelési műveletre vagy műveletcsoportra kell vonatkoznia, amelynek céljait és módját ő határozza meg.

52. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Funke Medien NRW GmbH kontra Bundesrepublik Deutschland (C-469/17. sz. ügy)³²

1) Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének a) pontját és 3. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azok a bennük foglalt

³¹ A kérdést l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 5. szám, Polgári ügyszak 18. szám alatt.

³² A kérdést l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 12. szám, Polgári ügyszak 65. szám alatt.

jogok anyagi tartalma tekintetében teljes körű harmonizációt előirányzó intézkedésnek minősülnek. Ezen irányelv 5. cikke (3) bekezdése c) pontjának második fordulatát és d) pontját akként kell értelmezni, hogy azok nem minősülnek a bennük foglalt kivételek vagy korlátozások terjedelme tekintetében teljes körű harmonizációt előirányzó intézkedésnek.

2) Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkében biztosított tájékozódási szabadság és sajtószabadság a 2001/29 irányelv 5. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt kivételeken és korlátozásokon túlmenően nem igazolhat eltérést a szerzőnek az ezen irányelv 2. cikkének a) pontjában, illetve 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt kizárólagos többszörözési és nyilvánossághoz közvetési joga alól.

3) A nemzeti bíróságnak az egyrészt a 2001/29 irányelv 2. cikkének a) pontjában és 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt kizárólagos szerzői jogok, másrészt az ezen irányelv 5. cikke (3) bekezdése c) pontjának második fordulata és d) pontja szerinti eltérést engedő rendelkezések hatálya alá tartozó védelem alatt álló teljesítmények felhasználóinak jogai közötti, az adott ügy körülményeinek összességére tekintettel általa biztosítandó egyensúly megteremtése keretében e rendelkezések olyan értelmezésére kell támaszkodnia, amely — miközben tiszteletben tartja azok szövegét és megőrzi azok hatékony érvényesülését — teljes mértékben összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartája által biztosított alapvető jogokkal.

53. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Pelham GmbH, Moses Pelham, Martin Haas kontra Ralf Hütter, Florian Schneider-Esleben (C-476/17. sz. ügy)³³

1) Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének c) pontját — az Európai Unió Alapjogi Chartájára figyelemmel — úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezés által a hangfelvételek előállítója számára hangfelvétele többszörözésének engedélyezését vagy megtiltását illetően biztosított kizárólagos jog alapján ez utóbbi felléphet a hangfelvételéből valamely harmadik személy által valamely más hangfelvételbe való beléfoglalás céljából átvett hangrészlet felhasználásával szemben, még ha e részlet igen rövid is, kivéve, ha e részletet az említett hangfelvételbe módosított és a meghallgatáskor felismerhetetlen formában foglalják bele.

2) A bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról [helyesen: a szellemi tulajdon területén a bérleti jogról, a haszonkölcsönzési jogról és a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról] szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 9. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy egy másik hangfelvételtől átvett zenei részleteket tartalmazó hangfelvétel nem minősül ez utóbbi hangfelvétel e rendelkezés értelmében vett „többszörözött példányának”, amennyiben nem veszi át e hangfelvétel összességét vagy lényeges részét.

3) A tagállamok nem állapíthatnak meg nemzeti jogukban a hangfelvétel-előállítóknak a 2001/29 irányelv 2. cikkének c) pontjában említett joga tekintetében az ezen irányelv 5. cikkében meghatározottakon felül kivételeket és korlátozásokat.

4) A 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben említett „idézés” fogalma nem terjed ki arra az esetre, amikor a szóban forgó idézéssel érintett mű nem azonosítható be.

5) A 2001/29 irányelv 2. cikkének c) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e pontban említett jog anyagi jogi tartalmát illetően teljes körű harmonizációt előirányzó intézkedést képez.

54. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Bundesgerichtshof [Németország]

³³ A kérdést l.: Hírlévlé, VIII. évfolyam 11. szám, Polgári ügyszak 60. szám alatt.

előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Spiegel Online GmbH kontra Volker Beck (C-516/17. sz. ügy)³⁴

1) *Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikke (3) bekezdése c) pontjának második fordulatát és d) pontját akként kell értelmezni, hogy azok nem minősülnek a bennük foglalt kivételek vagy korlátozások terjedelme tekintetében teljes körű harmonizációt előírányzó intézkedésnek.*

2) *Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkében biztosított tájékozódási szabadság és sajtószabadság a 2001/29 irányelv 5. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt kivételeken és korlátozásokon túlmenően nem igazolhat eltérést a szerzőnek az ezen irányelv 2. cikkének a) pontjában, illetve 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt kizárólagos többszörözési és nyilvánossághoz közvetési joga alól.*

3) *A nemzeti bíróságnak az egyrészt a 2001/29 irányelv 2. cikkének a) pontjában és 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt kizárólagos szerzői jogok, másrészt az ezen irányelv 5. cikke (3) bekezdése c) pontjának második fordulata és d) pontja szerinti eltérést engedő rendelkezések hatálya alá tartozó, védelem alatt álló teljesítmények felhasználóinak jogai közötti, az adott ügy körülményeinek összességére tekintettel általa biztosítandó egyensúly megteremtése keretében e rendelkezések olyan értelmezésére kell támaszkodnia, amely — miközben tiszteletben tartja azok szövegét és megőrzi azok hatékony érvényesülését — teljes mértékben összhangban van az Európai Unió Alapjogi Chartája által biztosított alapvető jogokkal.*

4) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdése c) pontjának második fordulatát akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabály, amely arra az esetre korlátozza az e rendelkezésben előírt kivétel vagy korlátozás alkalmazását, amikor a védett mű napi eseményekről szóló tudósítás céljából történő felhasználására vonatkozó előzetes engedély kérésére észszerűen nincs lehetőség.*

5) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének d) pontját akként kell értelmezni, hogy az „idézés” e rendelkezésben említett fogalma magában foglalja egy önállóan letölthető fájlra hiperlink útján történő hivatkozás esetét.*

6) *A 2001/29 irányelv 5. cikke (3) bekezdésének d) pontját akként kell értelmezni, hogy a művet már jogszerűen nyilvánosságra hozták, amennyiben azt konkrét formájában korábban, a jogosult engedélyével vagy nem önként adott felhasználási engedély, illetve jogszabályi felhatalmazás alapján már közzétették.*

55. A Bíróság (negyedik tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Székesfehérvári Törvényszék [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Hochtief Solutions AG Magyarországi Fióktelepe kontra Fővárosi Törvényszék (C-620/17. sz. ügy)³⁵

1) *A végső fokon eljáró nemzeti bíróság uniós jogi szabályt sértő határozatával okozott károkért való tagállami felelősségre a Bíróság által különösen a 2003. szeptember 30-i Köbler-ítélet (C-224/01, EU:C:2003:513) 51. pontjában meghatározott feltételek vonatkoznak, bár ez nem jelenti azt, hogy ezen állam felelőssége nem állapítható meg a nemzeti jog kevésbé szigorú feltételei alapján. E felelősséget nem zárja ki az a tény, hogy e határozat jogerőre emelkedett. E felelősség alkalmazása keretében a kártérítési kérelmet elbíráló nemzeti bíróság feladata, hogy a szóban forgó tényállás összes sajátos körülményét figyelembe véve elbírálja, hogy a végső fokon eljáró nemzeti bíróság kellően súlyosan megsértette-e az uniós jogot azáltal, hogy nyilvánvalóan figyelmen kívül hagyta az alkalmazandó uniós jogot, beleértve a Bíróság vonatkozó ítélkezési gyakorlatát. Ezzel*

³⁴ A kérdést l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 12. szám, Polgári ügyszak 67. szám alatt.

³⁵ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 2. szám, Polgári ügyszak 9. szám alatt.

szemben az uniós joggal ellentétes a nemzeti jog azon szabálya, amely ilyen esetben általában kizárja a megtéríthető károk köréből azon költségeket, amelyek a nemzeti bíróság sérelmes határozatával összefüggésben valamely félnél felmerültek.

2) Az uniós jogot — különösen a 2007. december 11-i 2007/66/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelvet és a 2007/66 irányelvvel módosított, a vízügyi, energiaipari, szállítási és távközlési ágazatokban működő vállalkozások beszerzési eljárásairól szóló közösségi szabályok alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1992. február 25-i 92/13/EGK tanácsi irányelvet, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvét — úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes valamely tagállam azon szabályozása, amely nem teszi lehetővé a perújítást az említett tagállam azon bíróságának jogerőre emelkedett ítéletével szemben, amely valamely ajánlatkérő határozata elleni megsemmisítés iránti kérelem tárgyában anélkül döntött, hogy kitért volna arra kérdésre, amelynek vizsgálatát felvetette a Bíróság egyik korábbi ítéletében, amelyet utóbbi az e megsemmisítés iránti kérelemre vonatkozó eljárás keretében előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem alapján hozott. Ha azonban az alkalmazandó belső eljárási szabályok lehetővé teszik a nemzeti bíróság számára, hogy visszavonjon egy jogerőre emelkedett ítéletet annak érdekében, hogy az ezen ítélet nyomán kialakult helyzetet összeegyeztethetővé tegye egy korábbi jogerős nemzeti bírósági határozattal, amelyről az említett ítéletet hozó bíróságnak és az ítélet alapjául szolgáló eljárásban részt vevő feleknek már tudomásuk volt, e lehetőségnek — az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvével összhangban — ugyanazon feltételek mellett érvényesülnie kell annak érdekében, hogy a helyzetet a Bíróság valamely korábbi ítélete által értelmezett uniós joggal tegyék összeegyeztethetővé.

Gazdasági ügyszak

42. A Bíróság (harmadik tanács) 2019. július 10-ei ítélete (a Rechtbank Noord-Nederland [Hollandia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — HQ, IP, törvényes képviselője: HQ, JO kontra Aegean Airlines SA (C-163/18. sz. ügy)³⁶

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy annak az utasnak, akinek a szervezett utazási formákról szóló, 1990. június 13-i 90/314/EGK tanácsi irányelv alapján joga van az utazásszervezőjétől követelni a repülőjegye árának visszatérítését, ennek következtében még abban az esetben sincs lehetősége az említett rendelet alapján kérni a repülőjegy árának a légi fuvarozó által történő megtérítését, ha az utazásszervező a repülőjegy árát fizetéseképtelensége miatt nem tudja visszatéríteni, és a repülőjegyár visszatérítésének biztosítékáról sem gondoskodott.

43. A Bíróság (negyedik tanács) 2019. július 11-ei ítélete (az Østre Landsret [Dánia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — az A által indított eljárásban (C-716/17. sz. ügy)³⁷

1) Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az a valamely tagállam szabályozásában előírt olyan joghatósági szabály, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely az

³⁶ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 6. szám, Gazdasági ügyszak 27. szám alatt.

³⁷ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 4. szám, Gazdasági ügyszak 17. szám alatt.

adósságrendezési intézkedés alkalmazását ahhoz a feltételhez köti, hogy az adós e tagállamban rendelkezzen tartózkodási hellyel vagy lakóhellyel.

2) Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a nemzeti bíróság mellőzze a nemzeti bírósági joghatósági szabály által előírt olyan, lakóhelyre vonatkozó feltétel alkalmazását, mint amilyenről az alapügyben szó van, függetlenül attól, hogy az ezen szabályozás által szintén előírt adósságrendezési eljárás érinti-e esetlegesen a magánszemélyeknek az említett szabályozás értelmében fennálló követeléseit.

44. A Bíróság (kilencedik tanács) 2019. július 11-ei ítélete (a Městský soud v Praze [Cseh Köztársaság] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — CS és társai kontra České aerolinie a.s. (C-502/18. sz. ügy)

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikke (1) bekezdése c) pontjának, 7. cikke (1) bekezdésének, továbbá e rendelet 3. cikke (5) bekezdésének összefüggő rendelkezéseit úgy kell értelmezni, hogy az egyik tagállam területén található repülőtérrel induló és valamely harmadik ország repülőterén keresztül egy további harmadik ország területén található repülőterre érkező, két repülési szakaszból álló, egységesen foglalt, közvetlenül csatlakozó járat keretében az az utas, aki a végső célállomására háromórás vagy annál nagyobb késéssel érkezik — amelyet a valamely harmadik országban letelepedett fuvarozó által járatmegosztási megállapodás alapján üzemeltetett második repülési szakasz okozott —, az e rendeleten alapuló kártalanítás iránti keresetét megindíthatja az első repülési szakaszt lebonyolító légi fuvarozóval szemben.

45. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Tribunalul Bacău [Románia] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Radu Lucian Rusu, Oana Maria Rusu kontra SC Blue Air — Airline Management Solutions Srl (C-354/18. sz. ügy)³⁸

1) Először is, a visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú késése [helyesen: jelentős késése] esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben előírt összeg nem olyan kár megtérítésére irányul, mint a munkabérlevonás, másodsor, hogy e kár a 261/2004 rendelet 12. cikkének (1) bekezdésében előírt további kártalanítás tárgyát képezheti, és harmadszor, hogy a kérdést előterjesztő bíróság feladata az említett kárt okozó különböző elemek, valamint az e kár megtérítése mértékének a releváns jogalap alapján történő meghatározása és értékelése.

2) A 261/2004 rendeletet, és különösen a 12. cikke (1) bekezdésének második mondatát úgy kell értelmezni, hogy az lehetővé teszi a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság számára, hogy az e rendelet alapján nyújtott kártalanítást a további kártalanításból levonja, de ezt nem teszi kötelezővé, mivel az említett rendelet a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróság számára nem ír elő olyan feltételeket, amelyek alapján e levonást elvégezhetné.

3) A 261/2004 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 4. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az arra kötelezi az üzemeltető légi fuvarozót, hogy az érintett utasoknak teljes körű tájékoztatást nyújtson az előbbi rendelkezésben előírt valamennyi lehetőségről; az érintett utasoknak nincs semmilyen kötelezettségük arra, hogy aktívan hozzájáruljanak az ezzel kapcsolatos információk kereséséhez.

---

³⁸ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 9. szám, Gazdasági ügyszak 44. szám alatt.

4) A 261/2004 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy e rendelkezés alkalmazásában az üzemeltető légi fuvarozót terheli annak a bizonyítása, hogy az átfoglalást a legkorábbi alkalommal elvégezték.

46. A Bíróság (hatodik tanács) 2019. július 29-ei ítélete (a Győri Ítéletábla [Magyarország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Tibor-Trans Fuvarozó és Kereskedelmi Kft. kontra DAF TRUCKS N. V. (C-451/18. sz. ügy)³⁹

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy az EUMSZ 101. cikk szerinti, különösen a tehergépjárművek árazására és nettó áremeléseire vonatkozó összehangolt megállapodásokból álló jogsértés által okozott kár megtérítése iránti kereset keretében a „káresemény bekövetkezése helyének” az alapügyben szóban forgóhoz hasonló helyzetben a jogsértéssel érintett piac helye tekintendő, vagyis ahol a torzított piaci árakat alkalmazták, és ahol a károsult állítása szerint a kár bekövetkezett, még akkor is, ha a kereset a szóban forgó kartell olyan résztvevője ellen irányul, akivel a károsult nem létesített szerződéses jogviszonyt.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

XXXI. A Törvényszék 2019. június 18-ai ítélete — European Food és társai kontra Bizottság (T-624/15., T-694/15. és T-704/15. sz. ügy)

- 1) A Törvényszék a T-624/15., a T-694/15. és a T-704/15. sz. ügyet az ítélethozatal céljából egyesíti.
- 2) A Törvényszék a Románia által nyújtott SA.38517 (2014/C) (korábbi 2014/NN) számú állami támogatásról — 2013. december 11-i választottbírói ítélet a Micula kontra Románia ügyben — szóló, 2015. március 30-i (EU) 2015/1470 bizottsági határozatot megsemmisíti.
- 3) Az Európai Bizottság viseli saját költségeit, valamint a European Food SA, a Starmill SRL, a Multipack SRL, a Scandic Distilleries SA, Ioan és Viorel Micula, a European Drinks SA, a Rieni Drinks SA, a Transilvania General Import-Export SRL és a West Leasing International SRL részéről felmerült költségeket.
- 4) A Spanyol Királyság és Magyarország maga viseli saját költségeit.

XXXII. A Törvényszék 2019. június 26-ai ítélete — Vialto Consulting kontra Bizottság (T-617/17. sz. ügy)⁴⁰

- 1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.
- 2) A Törvényszék a Vialto Consulting Kft.-t kötelezi a költségek viselésére.

XXXIII. A Törvényszék 2019. június 27-ei ítélete — Szegedi kontra Parlament (T-135/18. sz. ügy)⁴¹

1) A Törvényszék a Parlament főtitkára által 2017. november 30-án hozott, 264 196,11 euró összeg Szegedi Csanádtól való behajtásáról szóló határozatot és az ehhez kapcsolódó 2017. december 19-i terhelési értesítést megsemmisíti az útiköltségek címén folyósított 8273,83 euró összegre vonatkozó részükben.

³⁹ A kérdést l.: Hírlevél, IX. évfolyam 10. szám, Gazdasági ügyszak 48. szám alatt.

⁴⁰ A keresetet l.: Hírlevél, VIII. évfolyam 12. szám, Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt XIX. szám alatt.

⁴¹ A keresetet l.: Hírlevél, IX. évfolyam 6. szám, Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt, X. szám alatt.

- 2) A Törvényszék a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.
- 3) Szegedi Cs. és az Európai Parlament maga viseli saját költségeit.

XXXIV. A Törvényszék (kibővített kilencedik tanács) T-836/16. és T-624/17. sz., Lengyel Köztársaság kontra Európai Bizottság egyesített ügyekben 2019. május 16-án hozott ítélete ellen az Európai Bizottság által 2019. július 2-án benyújtott fellebbezés (C-562/19. P. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lengyel

A fellebbező kérelmei:

A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

- teljes egészében helyezze hatályon kívül a Törvényszék (kibővített kilencedik tanács) T-836/16. és T-624/17. sz., Lengyel Köztársaság kontra Bizottság egyesített ügyekben 2019. május 16-án hozott ítéletét EU:T:2019:338, és
- utasítsa el a Lengyel Köztársaság Bizottsággal szemben előterjesztett kereseteit, amelyek egyrészt a T-836/16. sz. ügyben az SA.44351. (2016/C) (korábbi 2016/NN) számú állami támogatásra vonatkozó, a kiskereskedelmi ágazatban kivetett lengyel adóról szóló, 2016. szeptember 19-i C(2016) 5596 final bizottsági határozat megsemmisítésére — amely határozat ezen intézkedésre vonatkozóan a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelte —, másrészt a T-624/17. sz. ügyben a Lengyelország által a kiskereskedelmi adó tekintetében nyújtott SA.44351. (2016/C, korábbi 2016/NN) számú állami támogatásról szóló, az eljárást lezáró 2017. június 30-i (EU) 2018/160 bizottsági határozat megsemmisítése irányulnak, és a Lengyel Köztársaságot kötelezze az a jelen eljárás elsőfokú eljárása költségeinek viselésére;
- másodlagosan, abban az esetben, ha a Bíróság a két keresetet nem utasítja el teljes egészében, az ügyeket utalja vissza a Törvényszék elé az első fokon el nem bírált jogalapok újbóli megvizsgálása érdekében, továbbá az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeiről az eljárást befejező határozat meghozataláig ne határozzon.

Jogalapok és fontosabb érvek:

A fellebbezése alátámasztására a Bizottság két jogalapra hivatkozik.

Az első jogalap keretében a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését annak kimondásával, hogy a lengyel kiskereskedelmi adó nem szelektív jellegű. A Törvényszék téves jogalkalmazása az alábbi okokból ered:

- először is a megtámadott ítélet 63–68. pontjában a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság hibát követett el azzal, hogy a lengyel kiskereskedelmi adó adókulcsait kizárta a referenciakeret meghatározásából. A Törvényszék állításával ellentétben a Bizottságnak a befejező határozatban alkalmazott megközelítése összhangban áll a Bíróság ítélkezési gyakorlatával. A Törvényszék tehát tévesen alkalmazta a jogot a referenciakeret meghatározása során.
- másodsor, a Törvényszék a megtámadott ítélet 69–78. pontjában tévesen állapította meg, hogy a Bizottság helytelenül határozta meg a kiskereskedelmi adó célját, amely cél fényében a vállalkozások összehasonlíthatóságát értékelni kell. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a vállalkozások összehasonlíthatóságának értékelése szempontjából csak az adott intézkedés adóügyi céljának van jelentősége, amelyet az adó tárgyaként és/vagy adóköteles eseményként határoznak meg. Az egyéb szervesen kapcsolódó célok — így a fizetési képesség — csak a hasonló vállalkozások közötti egyenlőtlen bánásmód objektív igazolásának értékelése szempontjából relevánsak. Ennélfogva a vállalkozások összehasonlíthatósága értékelésének szakaszában a lengyel kiskereskedelmi adó állítólagos újraelosztási céljának Törvényszék általi megállapítása téves jogalkalmazásnak minősül.
- harmadszor, a megtámadott ítélet 79–93. pontjában a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a Bizottság hibát követett el annak kimondásával, hogy a kiskereskedelmi adó progresszív

adókulcsait az újraelosztási cél nem igazolja. A Törvényszék állítása, miszerint a lengyel kiskereskedelmi adó nem hátrányosan megkülönböztető, és újraelosztási célokat szolgál, azon a téves előfeltevésen alapul, hogy a magas bevétellel (forgalommal) rendelkező vállalkozások nyereségesebbek, mint az alacsonyabb bevétellel (forgalommal) rendelkezők. Ennélfogva a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a vállalkozások közötti egyenlőtlen bánásmódot igazolhatja a kiskereskedelmi adóhoz szervesen nem kapcsolódó újraelosztási cél. Továbbá e helytelen feltevésből kiindulva a Törvényszék tévesen járt el, amikor a progresszív adómértékeknek az állítólagos újraelosztási céllal való igazolása tekintetében a bizonyítási terhet a tagállamról a Bizottságra helyezte át, amelynek éppen azt kellene bizonyítania, hogy ilyen igazolás nem létezik.

A második jogalap keretében a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 104–109. pontjában megsértette az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdését és a 2015/1589 tanácsi rendelet 13. cikkének (1) bekezdését. A Törvényszék e pontokban azt állította, hogy a Bizottság nyilvánvaló hibát követett el a hivatalos vizsgálati eljárás megindításával és a lengyel kiskereskedelmi adó felfüggesztésének elrendelésével. Ezt a megállapítást a Törvényszék a hivatalos vizsgálati eljárást befejező határozat tekintetében elvégzett elemzésre alapozta. A Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot azáltal, hogy az eljárást megindító határozattal kapcsolatban ugyanolyan bírósági felülvizsgálati mércét alkalmazott, mint a befejező határozat érvényességének értékelésére. Ezen első határozat esetében tehát a Törvényszék szigorúbb felülvizsgálati mércét alkalmazott, ahelyett, hogy megvizsgálta volna, hogy a Bizottság számára nyilvánvalóan nem lehetett-e kétséges a vitatott adó szelektív jellege.

XXXV. A Bíróság (negyedik tanács) 2019. július 4-ei ítélete — Európai Bizottság kontra Németországi Szövetségi Köztársaság (C-377/17. sz. ügy)

1) A Németországi Szövetségi Köztársaság az építészek és mérnökök által nyújtott tervezési szolgáltatásokra alkalmazandó legalacsonyabb és legmagasabb díjtételek fenntartásával nem teljesítette a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikkének (1) bekezdéséből, (2) bekezdésének g) pontjából és (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

2) A Németországi Szövetségi Köztársaság maga viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségeket.

3) Magyarország maga viseli saját költségeit.

XXXVI. A Bíróság (nagytanács) 2019. július 8-ai ítélete — Európai Bizottság kontra Belga Királyság (C-543/17. sz. ügy)

1) A Belga Királyság — mivel a 2016. szeptember 30-i indokolással ellátott véleményben meghatározott és az Európai Bizottság által meghosszabbított határidő lejártáig nem fogadta el a nagy sebességű elektronikus hírközlő hálózatok kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló intézkedésekről szóló, 2014. május 15-i 2014/61/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, és következőképpen nem jelentett be a Bizottságnak ilyen átültető intézkedéseket — nem teljesítette az ezen irányelv 13. cikkéből eredő kötelezettségeit.

2) Belga Királyság — mivel a tényállás Bíróság általi vizsgálatának időpontjáig a Brüsszel fővárosi régió tekintetében továbbra sem fogadta el a 2014/61 irányelv 2. cikke (7)–(9) és (11) bekezdésének, 4. cikke (5) bekezdésének, valamint 8. cikkének belső jogba való átültetéséhez szükséges intézkedéseket, és következőképpen nem jelentett be az Európai Bizottságnak ilyen átültető intézkedéseket — továbbra is részleges kötelezettségszegést valósít meg.

3) Amennyiben a 2. pontban megállapított kötelezettségszegés a jelen ítélet kihirdetésének napján továbbra is fennáll, a Bíróság kötelezi a Belga Királyságot az említett időponttól kezdődően e

kötelezettségesség megszüntetéséig napi 5.000 euró összegű kényszerítő bírság Európai Bizottság számára való megfizetésére.

4) A Bíróság a Belga Királyságot kötelezi a költségek viselésére.

5) A Németországi Szövetségi Köztársaság, az Északi Köztársaság, Írország, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Litván Köztársaság, Magyarország, az Osztrák Köztársaság és Románia maga viseli saját költségeit.

XXXVII. 2019. július 19-én benyújtott kereset (T-517/19. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Kérelmek:

A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés — egységes szerkezetbe foglalt változata 264. cikke alapján semmisítse meg az Európai Csalás Elleni Hivatal (továbbiakban: OLAF) 2019. április 4. napján OF/2015/0034/B4. ügyszám alatt született OCM(2019)7991.– 04/04/2019. (olaf.c.4(2019)8720) számú határozatot, illetve a 2019. május 22. napján OF/2015/0034/B4. ügyszám alatt született OCM(2019)11506 — 22/05/2019. (olaf.c.4(2019)12610) számú határozatot azzal, hogy a 264. cikk második mondatára tekintettel hagyja helyben a határozatoknak azokat a részeit, amelyek az informátorok kilétének védelmét, illetve az OLAF belső feljegyzéseit és közbülső munkadokumentumainak a bizalmasságát célozzák;
- kötelezze az alperest a Törvényszék eljárási szabályzatának 134. cikke alapján a felperesi költségek viselésére.

Jogalapok és fontosabb érvek:

Az OLAF az első megtámadott határozatban megtagadta a felperessel szemben az Elios Innovatív Zrt. közvilágítási beruházásáról szóló OLAF-jelentéshez (az OF/2015/0034/B4 számú OLAF-ügy iratanyaga) való hozzáférést, a második megtámadott határozatban pedig elutasította a felperes által előterjesztett megerősítő kérelmet.

A megtámadott határozatok megsemmisítése iránti keresetének alátámasztása érdekében a felperes nyolc jogalapra hivatkozik.

1. Az első, az alapvető jogok védelmére alapított jogalap

— A kért dokumentum megismerése a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való, a felperest az Alapjogi Charta 11. cikke alapján megillető jog körébe tartozik. A felperes szerint az alperes a kért dokumentum hozzáférhetővé tételének megtagadása során nem végezte el az Alapjogi Chartában lefektetett alapjogi tesztet, továbbá nem végzett alapjogi mérlegelést, ezáltal pedig aránytalanul korlátozta a felperesnek a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jogát.

2. A második, a hozzáférés tilalma általános védelmének megdöntésére alapított jogalap

— A felperes szerint az OLAF dokumentumai kapcsán a hozzáférés tilalmának általános védelme jogellenes. A felperes szerint a dokumentumokhoz való hozzáférés alapvető joga nem üresíthető ki úgy, hogy a jogalkalmazó az intézmények valamelyike (a jelen esetben az OLAF) által készített összes dokumentumot anélkül elvonja a nyilvánosság főszabálya alól, hogy elvégezné a kért adatok tartalmi vizsgálatát.

3. A harmadik, a titoktartási kötelezettség megtámadására alapított jogalap

— A felperes sérelmezi, hogy az OLAF a titoktartási kötelezettségére hivatkozva megtagadja a dokumentumhoz való teljes hozzáférést. Nem arányos az a korlátozás, amely lehetővé teszi, hogy a titoktartási kötelezettségre hivatkozással az OLAF vizsgálatainak teljes iratanyaga el legyen zárva a nyilvánosság elől, teljes mértékben kiüresítve ezáltal az uniós polgároknak az európai uniós

intézmények dokumentumaihoz való hozzáférési jogát.

4. A negyedik, a hozzáférés jogára alapított jogszerűség

— A felperes szerint nem egyeztethető össze a nyilvánosság főszabályával, hogy a jogalkalmazó csak akkor engedi meg a hozzáférést bizonyos dokumentumokhoz, ha a kérelmező igazolja a hozzáférés tilalmának vélelmével szemben a nyomós közérdeket. A felperes szerint az adatot kezelő szervnek kellene igazolnia, hogy fennáll a nyilvánosság korlátozását engedő kivétel.

5. Az ötödik, a külső nyomással és a döntéshozatali eljárás védelmével kapcsolatos indokolás hiányára alapított jogszerűség

— A felperes szerint az alperes a hozzáférés jogának gyakorlása szempontjából nem végzett egyedi mérlegelést, és nem indokolta meg érdemben, hogy a kért adat pontosan milyen folyamatban lévő döntés meghozatalát szolgálja.

6. A hatodik, a kereskedelmi érdekek védelmével kapcsolatos indokolás hiányára alapított jogszerűség

— A felperes szerint az alperes nem igazolta, hogy a hozzáférés megadása természetes vagy jogi személyek kereskedelmi érdekeinek veszélyeztetésével járna. Egy feltételezett és meg nem indokolt veszély nem üresítheti ki az adatigénylőnek a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjogát.

7. A hetedik, a személyes adatok meghatározott közérdekű célból történő továbbításának igazolására alapított jogszerűség

— A felperes szerint jogellenes az alperesnek a személyes adatok védelmére vonatkozó érve, mivel a közfeladat ellátása és közpénz felhasználása során korlátozottan érvényesül a személyes adatok védelme. A felperes emellett sérelmezi, hogy az alperes nem tájékoztatta a felperest arról, hogy a személyes adatok közérdekből történő megismerhetőségét igazolnia kellett volna.

8. A nyolcadik, a kért dokumentumok hozzáférhetővé tételéhez fűződő nyomós közérdekre alapított jogszerűség

— A felperes azt állítja, hogy a kért dokumentum hozzáférhetővé tételéhez nyomós közérdek fűződik. A felperes a nyomós közérdeket arra alapítja, hogy a magyar hatóságoktól nem várható, hogy az OLAF által feltárt súlyos visszaélésekkel kapcsolatban érdemi vizsgálatot folytassanak. A felperes szerint e szempontból egyedül a nyilvánosság lehet hatékony eszköz.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Bt.III.838/2019/11.

Az eljárást felfüggesztő végzés törvénysértő voltának megállapítása.

I. Törvénysértő a büntetőeljárás előzetes döntéshozatal kezdeményezése végett történő felfüggesztése, ha a kezdeményezésre irányuló kérelem nem európai közösségi norma, uniós szervek, intézmények vagy hivatalok aktusainak értelmezésére, érvényességére, hanem a bíróság előtt folyamatban lévő ügy kimenetelét nem érintő, az ügy tárgyával össze nem függő kérdésekre vonatkozik.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) bevezető része kimondja: „Az Országgyűlés a Büntető Törvénykönyv, illetve a nemzetközi jog által büntetendő bűncselekmények elkövetőinek a tisztességes eljárásból való alapvető jog érvényesülését biztosító, hatékony és ésszerű határidőn belül lefolytatott eljárásban történő felelősségre vonása céljából, szem előtt tartva az igazság megállapításának igényét, különös hangsúlyt fektetve a bűncselekmények sértettjeinek védelmére, valamint jogaik érvényesítésére, a funkciómegosztáson és rendeltetészerű joggyakorláson alapuló eljárások biztosítása érdekében, Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembe vételével, az állam kizárólagos büntető hatalmának a büntetőeljáráson keresztül történő

érvényesítése céljából a következő törvényt alkotja:”.

A Be. 490. § (1) bekezdése szerint: A bíróság az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását az Európai Unió alapját képező szerződésekbe foglalt szabályok szerint hivatalból vagy indítványra kezdeményezheti.

A (2) bekezdés alapján: Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről a bíróság végzéssel határoz, egyidejűleg az eljárást felfüggeszti. A bíróság végzésében meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Unió Bíróságának előzetes döntését igényli, valamint – a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben – ismerteti a tényállás és az érintett magyar jogszabályok lényegét.

A (3) bekezdés szerint: A Bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány elutasításáról végzéssel határoz.

A Be. 513. § (1) bekezdés a) pontja alapján: A bíróság e Fejezet és a LXXV. Fejezet szerinti eljárásában nincs helye fellebbezésnek az eljárásnak a 488. § (1) bekezdés a)-b) pontja és a 489-490.§ alapján történő felfüggesztése, valamint a 489-490. §-ban meghatározott eljárás kezdeményezésére irányuló indítvány elutasítása ellen.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az az eljárás, amely lehetővé teszi valamely nemzeti bíróság számára, hogy egyelőre folyamatban lévő eljárás keretében az Európai Unió Bíróságának álláspontját kérje a közösségi jog értelmezéséről vagy érvényességéről. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem ezzel eszközt biztosít arra, hogy, hogy a közösségi jogot az Európai Unió egész területén egyformán alkalmazzák.

Előre bocsátandó, hogy minden bíró saját, szabad belátása alapján, legjobb szakmai meggyőződése szerint jogosult ezen jogkörét gyakorolni. Ez kétségtelenül olyan (alanyi) jogosultság, amely a bírót a Be. alapján megilleti, és ha ezt az eljárási eszközt a törvényben [Be. 490. § (1)-(3) bekezdése] megkívánt módon és feltételek mellett alkalmazza, úgy akarata, döntése nem korlátozható. A törvény nyilvánvalóan ezért is zárja ki a rendes perorvoslat (fellebbezés) lehetőségét mind az ilyen indítványt előterjesztő, mind pedig azt a bírót által elutasító végzéssel szemben.

A legfőbb ügyész által előterjesztett indítvány célja annak megvizsgálására irányult, hogy az eljárás bíróját ezen alanyi jogosultságát a Be. (nemzeti jog) alapelveivel, konkrét rendelkezéseivel összhangban álló módon gyakorolta-e.

E vizsgálódás eredménye egyfelől nyilvánvalóan nincs – és nem is lehet – kihatással arra nézve, hogy az Európai Unió Bírósága az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmet befogadja-e, arra pedig végképp nem, hogy az abban szereplő kérdéseket esetlegesen miként válaszolja meg. Másfelől az a körülmény, hogy a bírót kérdéseket tett fel az Európai Unió Bíróságának ez nem teszi a Kúria feladatává, kötelességévé, hogy azokat jelen eljárás keretében megválaszolja; ez utóbbira ténylegesen nincs hatásköre, és ezt nem is teszi meg.

A Kúriának a jogépség és a joggyakorlat egységessége érdekében meg kellett válaszolnia azonban azt a kérdést, hogy a Be. 490. §-a szerinti szabályok alkalmazása, a bírót által feltett kérdések megválaszolása az adott ügyben szükséges volt-e ahhoz, hogy az ügy lényege, az alapügy, a bűnfelelősség elbíráható legyen. Azaz, hogy elbíráható legyen az, hogy egy török származású, svéd állampolgárságú terhelt az engedélyköteles lőfegyverét Magyarországra engedéllyel vagy anélkül hozta-e be; ez a cselekmény beleütközik-e a magyar Büntető Törvénykönyvbe, van-e alanyi bűnösség, van-e esetleg büntethetőségi akadály, és ha nincsen, akkor milyen szankciót kell a bíróságnak alkalmaznia.

A konkrét ügyben tehát a legfőbb ügyész kérdésfelvetésére a Kúriának azt kellett eldöntenie, hogy a végzésben szereplő kérdések feltevésére a bíróságnak volt-e oka, illetőleg ebben a körben mozogtak-e a kérdései, mert ha nem, a Be. 490. § (1) bekezdésének egy lényeges feltétele, lényeges fordulata nem valósult meg.

Ebben az esetben azt is vizsgálni kellett, hogy a Be. 490. § (3) bekezdése sérült-e, avagy sem, amikor az eljárás bírósága az erre irányuló védői indítványt nem elutasította, hanem olyan végzést hozott, amely a kezdeményezés mellett és az ismert okokból az eljárás felfüggesztésére vonatkozott.

Rámutatott a Kúria arra, hogy e vizsgálódás nem csupán a büntető eljárásjog sajátossága, hanem azt valamennyi más jogág, így a civilisztikai szakág is elvégzi a maga területén, és annak eredményeként a később kifejtettek szerint, az uniós normák alapulvételével a Kúria egységes álláspontot képvisel.

A Be. 490. § (1) bekezdéséből egyértelműen kitűnik, hogy az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását az Európai Unió alapját képező szerződésekbe foglalt szabályok szerint kell kezdeményezni.

Az Európai Unióról szóló Szerződés és az Európai Unió Működéséről Szóló Szerződés egységes szerkezetbe foglalt változata (2010/C 83/01):

– a 19. cikk (3) bekezdésében rögzíti: A Szerződésekkel összhangban az Európai Unió Bírósága:

- a) dönt a tagállamok vagy az intézmények valamelyike, illetve valamely természetes vagy jogi személy által hozzá benyújtott keresetekkel elé terjesztett ügyekben;
- b) a nemzeti bíróságok kérelmére előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről;
- c) dönt a Szerződésekben meghatározott egyéb esetekben.

– a 267. cikk (az EKSz. korábbi 234. cikke) szerint:

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben:

- a) a Szerződések értelmezése;
- b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése.

Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést.

Az Európai Unió Bíróságának feladata és a felelőssége az európai uniós jogszabályok érvényesítése és azok alkalmazása, illetőleg ezek egyöntetűsége. Másképpen szólva: az Európai Unió Bírósága szolgáltatja az európai uniós jogot, és eldönti azokat a kérdéseket, ami az európai uniós intézmények, hivatalok jogi aktusainak érvényességével kapcsolatos, vagy kifejti azok értelmezését és ügyel arra, hogy ezek értelmezése az unión belül egyöntetűen történjék.

Az Európai Közösségek Bíróságának tájékoztatója a nemzeti bíróságok által kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásról a következő eligazítást adja a bíróságok számára:

3. pont: „Az előzetes döntéshozatali kérdést az értelmezésre vagy a közösségi jogszabály érvényességére kell korlátozni, a nemzeti jog értelmezése és érvényességének megítélése nem az Európai Bíróság hatáskörébe tartozik. A közösségi jogszabály alkalmazása a konkrét ügyben az eljáró nemzeti bírósághoz tartozik.”

6. pont: „Az utaló határozatot olyan módon kell tömören, de megfelelő részletességgel megindokolni, hogy a Bíróság, valamint mindazok, akiknek ki kell adni (tagállamok, Bizottság és esetlegesen az Európai Tanács és a Parlament), kellőképpen megérthessék az alapügy tény- és jogkérdéseit.

A határozatnak mindenekelőtt tartalmaznia kell a tényállást – amelynek megismerése elengedhetetlen az alapügy joghatásainak megértéséhez –, az esetlegesen alkalmazható jog bemutatását, azon indokok kifejtését, amelyek a nemzeti bírót arra vezették, hogy előzetes kérdést intézzon a Bírósághoz, a felek érveinek kifejtését. E különböző információk célja az, hogy az Európai Bíróság a nemzeti bíróságnak megfelelő választ adhasson.”

A Kúria, illetőleg korábban a Legfelsőbb Bíróság e tárgyban más ügyszakokban is hozott döntéseket, hiszen ugyanilyen természetű megkeresések, kezdeményezések nem csak a büntető ügyszakban, de a civilisztika területén, így a polgári, gazdasági, a közigazgatási és munkaügyi kollégium ítélezési gyakorlatában is történtek. Ennek érzékeltetésére a Kúria valamennyi jogágot átfogó, egységes ítélezési gyakorlatából a következő elvi határozatokat szükséges kiemelni:

1. „Nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a fél nem a közösségi jog értelmezését, hanem annak megállapítását kéri, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek [EK-Szerződés 234. cikkely; 1952. évi III. törvény 155/A. §].

A felperes a tekintetben kérte az Európai Bíróság állásfoglalását, hogy az 1994 novemberében az I. r. alperessel kötött előszerződés által való tulajdonhoz jutása, illetve az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) szerinti előszerződés kötelező volta, s ennek következtében a felek közötti kötelezően létrehozandó szerződés révén létrejövő tulajdonjoga esetén a felperesnek joga van-e ahhoz, hogy tulajdonjoga védelemben részesüljön... jegyzőkönyve első cikkelye rendelkezésének hatályosulását.

A bíróság a felperes eljárás felfüggesztése és az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét elutasította az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 155/A. §-ára hivatkozással, a felperes fellebbezést nyújtott be. Ebben előadta, álláspontja szerint az EK Szerződés 234. cikkelye értelmében a másodfokú bíróságnak kötelessége lett volna előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni és egyben a tárgyalást felfüggeszteni.

A másodfokú bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését elutasító végzésének indokolása nem vitásan mindössze azt tartalmazza, hogy a felperesi képviselő által jegyzőkönyvbe diktált kérdés nem igényli az Európai Bíróság döntését. Ezt az álláspontot a Legfelsőbb Bíróság akként osztja, hogy az adott tényállás mellett a felperes által felvetett kérdések tárgyában nincs is lehetőség előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni...

Az Emberi Jogok Európai Bíróságától eltérő hatásköre és feladatköre van az Európai Bíróságnak (Luxemburg). Más eljárási rendben jár el, más tárgyú ügyekben, mások fordulhatnak hozzá. Az Európai Bíróság hatáskörébe tartozik többek között az előzetes döntés meghozatala bármely EU-tagállam bíróságának megkeresésére... Ha ilyen kérdés merül fel egy tagállam bírósága előtt folyó ügyben, és ha ez a bíróság úgy véli, hogy ítélete meghozatalához ezen kérdésben való döntésre van szükség, akkor ezt a kérdést a Bíróság elé terjesztheti döntéshozatal céljából...

A felperes által értelmezni kért jegyzőkönyv a fent felsorolt körbe nem tartozik. A felperes az általa megfogalmazottak szerint ténylegesen nem a közösségi jog értelmezését kérte, hanem annak megállapítását, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelvnek. A nemzeti jog értelmezése azonban nem az Európai Bíróság, hanem a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik. Előzetes döntéshozatali eljárás csak olyan kérdésben kezdeményezhető, amelynek az adott ügy eldöntésének szempontjából jelentősége van (lásd pl. Tedeschi ítélet EurBir, Rs 5/77., Slg 1977, 1555). A felperes által felvetett kérdések ilyenek nem tekinthetők, hiszen az eljárt bíróságok álláspontja szerint felperes tulajdonjogot nem szerzett, a Magyar Állam pedig nem peres fél, így esetleges kártérítési felelőssége az adott jogvita eldöntését nem befolyásolja.” (Legfelsőbb Bíróság Gf.X.30.120/2005. sz., BH 2005.1320.; BH 2006.18.).

2. „Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése nem lehetséges, ha annak megállapítását kéri, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek [1952. évi III. tv. 155/A. §].

A Pp. 155/A. §-a tartalmazza az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésével kapcsolatos szabályokat. A Pp. 3. § (2) bekezdése sérelme körében a felperes arra hivatkozott, hogy a bíróság annak ellenére, hogy a kereseti kérelmében „egyértelműen utalt” arra, hogy az Mmtv. 2. § (1) bekezdése ellentétes a közösségi Charta 11., a Szociális Védelemről szóló meghatározott (és beidézett) rendelkezésével, azt az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelme elbírálásakor nem vette figyelembe. A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy összeegyeztethető-e az Európai Unió Alapszerződése 2. cikkében foglaltakkal, hogy beteg, nem rehabilitálható, munkaképtelen emberek ellátás nélkül maradjanak és ezzel „megölik őket”?...

A bíróság a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti kérelmét annak tartalma szerint bírálta el [Pp. 3. § (2) bekezdés]. A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezés iránti kérelmét elutasító végzésében a bíróság a kérelem elutasításának indokát adta, mely szerint: az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSz.) 267. cikkében foglalt előzetes döntéshozatalra tartozó értelmezési kérdés nem merült fel, továbbá a felperes nem jelölte meg konkrétan, hogy az

Európai Unió Alapszerződése mely rendelkezése értelmezését kéri, és mely hazai jogszabály ütközik ezen Alapszerződésbe.

A Pp. 155/A. §-a alapján a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványhoz nincs kötve, dönthet úgy, hogy kezdeményezi az eljárást – akár részben, vagy részben más kérdésekkel –, de el is utasíthatja azt. Amennyiben az eljáró bíróság úgy dönt, hogy a fél indítványa ellenére nem kezdeményez előzetes döntéshozatali eljárást, az ezt elutasító döntését indokolni köteles. A fél előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványára is vonatkoznak a Pp. általános szabályai, ezért a bíróság csak a hiánytalanul előterjesztett indítványt köteles érdemben elbírálni. Az indítványát a fél indokolni köteles, abból ki kell derülnie, hogy konkrétan melyik uniós norma értelmezését kéri, és annak is, hogy ez a jogvita eldöntése szempontjából mennyiben szükséges. A Pp. 155/A. §-a értelmében az elutasításról külön – nem fellebbezhető – végzéssel kell határozni. Amennyiben a bíróság a fél indítványát elutasítja és a fél az ügy érdemében hozott határozat elleni jogorvoslat során sérelmezi annak tartalmát, annak esetleges alaposága sem eredményezheti az ügy érdemében hozott határozat hatályon kívül helyezése mellett az eljárást bíróság új eljárásra kötelezését meghatározott kérdések feltételére. A felsőbb bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére utasítást sem adhat.

A Kúria számos korábbi határozatában kifejtette, hogy nincs helye előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének, ha a fél nem a közösségi jog értelmezését, hanem annak megállapítását kéri, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek (Legfelsőbb Bíróság Gf.X.30.120/2005., EBH 2005.1320.; BH 2006.18.).

Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése nem lehetséges, mivel a felperes az általa megfogalmazottak szerint ténylegesen nem a közösségi jog értelmezését kérte, hanem annak megállapítását, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek. A nemzeti jog értelmezése azonban nem az Európai Bíróság, hanem a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik. Előzetes döntéshozatali eljárás csak olyan kérdésben kezdeményezhető, amelynek az adott ügy eldöntésének szempontjából jelentősége van, azonban a felperes által felvetett kérdések ilyenek nem tekinthetők.” (Kúria Mfv.III.10.370/2015., EBH 2016.M.21.).

Az ítélkezési gyakorlat töretlen a tekintetben is, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése szempontjából vizsgálendő, hogy a felmerült, felvetni kívánt kérdés az adott ügy elbírálása, eldöntése szempontjából releváns-e:

3. „A nemzeti bíróság jogsértés nélkül utasítja el az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmet, ha az értelmezni kért közösségi norma számára egyértelmű, illetve az előtte folyamatban lévő ügy kimenetelét nem érinti [EK Szerződés 234. cikk; 1952. évi III. törvény 155/A. §].

A másodfokú eljárás során tartott tárgyaláson felperes indítványozta az Európai Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, a Tanács első irányelve 3. Cikke (4) és (5) bekezdésének értelmezése céljából. Az I. r. alperes az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezését szükségtelennek tartotta, az arra irányuló kérelem elutasítását kérte.

A másodfokú bíróság végzésével a felperes kérelmét elutasította. Végzésének indokolása szerint: az Európai Közösségek létrehozásáról szóló 1957. március 25-én aláírt szerződés (EK-Szerződés) 234. Cikkében, a nem utolsó jogi fórumként eljáró nemzeti bíróság részére biztosított mérlegelési jogával élve, az előzetes döntéshozatali eljárás lefolytatását szükségtelennek tartotta. Álláspontja az volt, hogy a felperes által értelmezni kért, a Tanács első irányelvének 3. Cikke (4) és (5) bekezdésének tartalma egyértelmű. Utalt arra is, hogy az említett irányelv 3. Cikkének (5) bekezdése a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 10. § (1) bekezdésébe beépítésre került. Az ítélőtábla ezen túlmenően úgy ítélte, hogy a jogvita eldöntése szempontjából sincs jelentősége a felperes által megjelölt kérdés megválaszolásának.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan. Az EK-Szerződés 234. Cikke szerint, a Közösségi Bíróság a szerződés értelmezésére, a közösség intézményei és az Európai Központi Bank aktusai érvényességének megállapítására, valamint értelmezésére, a Tanács által létrehozott testületek alapszabályainak értelmezésére rendelkezik hatáskörrel, ez utóbbi esetben akkor, ha azt az alapszabály

előírja. Az idézett Cikk tartalmazza továbbá azt is, hogy az előzetes döntéshozatal kezdeményezésének az említett értelmezési, illetve érvényességi kérdések felmerülése mellett további feltétele, hogy a nemzeti bíróság az általa hozandó ítélethez, a közösségi bíróság előzetes döntéshozatalát szükségességnek tartsa.

Következetes az Európai Bíróságnak, a C-238/81. számú, a Srl. CILFIT és Lanificio di Gavardo SpA v. Ministry of Health ügyben kifejtett az az álláspontja, hogy a nemzeti bíróság előtt folyó ügy kimenetelét nem érintő, közösségi jog értelmezésére irányuló kérdés felvetésének nincs helye. A C-44/65. számú Hessische Knappschaft v. Maison Singer et. Fils. ügyben hozott ítélet azt is tartalmazza, hogy a nemzeti bíróságot nem lehet kényszeríteni, hogy egy peres fél kérésére foganatosítson előterjesztést, mivel ilyen kérdés előterjesztésére nem a fél, hanem a nemzeti bíróság jogosult.

Az EK-Szerződés 234. cikkéből következik az is, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásnak nem tárgya a nemzeti jog értelmezése, hatálya, alkalmazhatósága, vagy a nemzeti jog összeegyeztethetősége a közösségi joggal. Amint az a C-37/92. számú José Vanacker és André Lesage v. SA Baudoux combustibles ügyben is kifejezésre jutott: az Európai Bíróság nem rendelkezik hatáskörrel a tagállamok nemzeti jogának értelmezésére.

Az EK-Szerződés 234. cikkének ismertetett szabályai alapján, az Európai Bíróság joggyakorlatának tükrében, az eljárás jelenlegi szakaszában nem volt megállapítható, hogy az ítéletábla jogszabályt sértett az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének megtagadásával. Jogosult volt mérlegelni, hogy a felperes által megválaszolni kért kérdés a jogvita eldöntése végett szükséges-e, a döntésben foglaltak kihathatnak-e az általa hozandó határozatban foglaltakra, az értelmezni kért közösségi norma tartalma egyértelmű-e számára.” (Legfelsőbb Bíróság Gf.X.30.379/2006., BH 2007.377.).

4. „Az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásnak kezdeményezésére nincs lehetőség, ha a felmerült kérdés az ügy szempontjából nem releváns, vagy a rendelkezést a bíróság már értelmezte [2007. évi II. tv. 19. § (4) bek., 114/2007. (V. 29.) Korm. rendelet 57. § (6) bek., 1952. évi III. tv. 155/A. §, 2003/86/EK irányelv 4. cikk, 10. cikk.].

A felperes a szülők esetében továbbá előadta, hogy a családgyejesítési jogról szóló 2003/86/EK irányelv (a továbbiakban: irányelv) 4. cikk (2) bekezdés a) pontjával az alperes által alkalmazott a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 19. §-a (4) bekezdése ellentétben áll. Az irányelv eredeti angol nyelvű szövege az eltartottság helyett a „dependency” (függőség) kifejezést tartalmazza, ami nem kizárólag az anyagi eltartotti helyzethez köti a családgyejesítést, hanem olyan egyéb, például érzelmi függő viszony esetében is lehetővé teszi e jogosultság alkalmazását, amelyeket jelen ügyben az alperes kellőképpen nem vizsgált meg. A felperes keresetkiegészítésében indítványozta előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését az Európai Bíróságnál a Harmtv. 19. § (4) bekezdése és az irányelv 4. cikk (2) bekezdés a) pontja és 10. cikk (2) bekezdése összhangjának vizsgálatára.

Az Európai Bíróság többek közt a 283/81. sz. CILFIT-ügyben foglalta össze azokat a feltételeket, amelyek esetén a nemzeti bíróságnak lehetősége van, illetve bizonyos esetekben köteles előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni. Eszerint „ha közösségi jogi kérdés merül fel olyan nemzeti bíróság előtt, amelynek határozatai ellen a nemzeti jog értelmében nincs jogorvoslati lehetőség, e bíróság köteles eleget tenni azon kötelezettségének, hogy a kérdést a Bíróság elé terjessze, kivéve, ha azt állapította meg, hogy a felmerült kérdés nem releváns, vagy a szóban forgó közösségi jogi rendelkezést a Bíróság már értelmezte, vagy a közösségi jog helyes alkalmazása olyannyira nyilvánvaló, hogy az minden ésszerű kétséget kizár” (21. pont).

Az eltartottság kapcsán több ítélet úgy fogalmaz, hogy a jogosult családtagjának „eltartotti” minősége olyan tényállási helyzetből következik, amelyet az a körülmény jellemez, hogy a családtag eltartása a tartózkodási jog jogosultja által biztosított (pl. 316/85. sz. Lebon-ügy, C-200/02. sz. Zhu és Chen-ügy). A legtöbb ügyben megjelenik, hogy az eltartottság nem-csak anyagi, hanem fizikai, érzelmi, materiális függést is jelent (C-83/11. sz. Rahman-ügy, 316/85. sz. Lebon-ügy). Az eltartotti viszony így valóban jellemezhető egy összetett függőségi viszonyként, amelynek egyik eleme az anyagi eltartottság.

Ebben a körben a Kúriának tehát a CILFIT-ügy alapján azt kellett megállapítania, hogy az eltartottság

fogalmát az Európai Bíróság már értelmezte, ez az értelmezés kötelező a nemzeti hatóságokra és bíróságokra, így a szülők vonatkozásában előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésének nem volt helye. Egyúttal megállapította a Kúria, hogy az irányelv az eltartottság jelentése körében – az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatának figyelembevételével – közvetetten alkalmazható a jogalkalmazó szervek számára, így az irányelv közvetlen hatályának hivatkozásának kérdése az irányelvvel kifejezetten ellentétes hazai szabály híján nem merült fel. A Kúriának az előzetes döntéshozatali eljárás iránti kérelmet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke és a Pp. 155/A. §-a alapján – figyelemmel a CILFIT-ügyre – el kellett utasítania.” (Kúria Kfv.III.37.408/2016., BH 2017.201.)

A Kúriának jelen ügyben is azt kellett eldöntenie a Be. 490. § (1) bekezdésének direkt elvárásai, előírásai szerint, hogy a védői indítványnak helyt adó kezdeményező, azaz az eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság az uniós jog szolgáltatását, vagy uniós jogi norma, uniós intézmény aktusának jogi érvényességét kívánta-e értelmezni, avagy a nemzeti jogot vette kritika alá, továbbá hogy az általa feltett kérdések szükségesek-e ahhoz, hogy az ügy kimenetele eldönthető legyen; avagy az ügy kimenetele e nélkül eldönthető ne legyen.

Az első kérdéscsoport a nyelvhasználat – tolmácsolás – jogával függött össze, amelyet a magyar büntetőeljárás törvény mindenekelőtt a 8. §-ában alapelveként rögzít.

A törvény kinyilvánítja azt, hogy a büntetőeljárás nyelve magyar, de a magyar nyelv nemtudása miatt senkit hátrány nem érhet, és a büntetőeljárásban mindenki az anyanyelvét használhatja. A Be. 78. §-a pedig a nyelvhasználat biztosítása körében tartalmaz az eljáró hatóságokra kötelezettségeket, amelyek azt biztosítják, hogy a konkrét ügyben eljáró személy nyelvhasználati joga kellő mértékben biztosítva legyen, és ezáltal a fair eljárás, tisztességes eljárás vele szemben maradéktalanul megvalósuljon.

Az iratokból kitűnően a terheltet a nyomozó hatóság 2015. augusztus 25-én – tolmács jelenlétében – gyanúsítottként hallgatta ki; a tolmácsolás nyelve svéd volt; ennek során a terhelt akként nyilatkozott, hogy a tolmács személyét elfogadja, a tolmácsolás nyelvét megértette (nyomozati irat 124. oldal). A kihallgatáson a vallomástétel megtagadásának részletes indokát adta, valamint további kérdésekről is nyilatkozott, amiből okszerűen következik, hogy a tolmácsot valóban értette. A tolmácsolás elégtelen minőségére utaló adat az eljárás során nem merült fel.

E ténynek alapján megállapítható, hogy a bíróság kezdeményezésének 1/A. és 1/B. pontjaiban feltett kérdései az ügyben valójában nem merültek fel.

A védői érvelés kapcsán utal a Kúria arra, hogy nyilvánvalóan más ügyben előfordulhat olyan tolmács közreműködése, amely kritikával illethető, vagy éppenséggel nem alkalmas arra, hogy a vádlott az ellene felhozott vádakát megérthesse, arra reagálhasson, a védekezését kifejthesse stb. Ezt bizonyosan kifogás, jogorvoslat tárgyává kell tenni és érvényesíteni kell azt, hogy adott esetben a nyelvhasználat maradéktalan módon érvényesülhessen. Azonban intézményes kifogás magának a büntetőeljárás törvénynek a nyelvhasználatra vonatkozó alapelvei rendelkezése, és az ehhez fűződő Be. 78. § tartalma ellen mindez idáig, vagyis a törvény hatálybalépését követő időben nem merült fel, a törvény jogharmonizációs rendelkezései pedig ügyeltek arra, hogy az eljárás törvénynek ezen lényegi garanciális szempontjai mindenben harmonizáljanak az Európai Unió jogával.

Jelen ügyben tehát az ezzel kapcsolatos kérdésfeltevés egyfelől illuzórikus, mert ebben a konkrét esetben, tehát a török származású svéd állampolgár terhelt löfegyverével kapcsolatos cselekménye elbírálása során az eljárás eddigi adataiból semmifajta olyan tény, vagy körülmény nem merült fel, amely az érintett rendelkezések érvényesülésének elégtelenségére vagy az eljáró hatóságok bármilyen mulasztására engedett volna következtetni, és indikálta volna, hogy a bíróság az európai uniós jog értelmezésének szükségességére következtessen.

Másfelől az 1/A-1/B. pont alatti kérdések valójában nem a közösségi jog értelmezésére, hanem annak megállapítására irányultak, hogy az irányadó magyar jog nem felel meg a közösségi jog által védett alapelveknek.

Megállapítható, hogy az eljáró bíróság az eljárást felfüggesztő végzése meghozatalakor az idegen állampolgárságú terhelt idegennyelvűségének tényét, mintegy az egész kezdeményezés felvezető okául – alaptalanul – ürügyként használta azért, hogy a 2. és 3. kérdéscsoportokban teljességgel az ügy

kimenetelétől független kritikáját adja az egész magyar igazságszolgáltatás alkotmányos berendezkedésének. Ez törvénysértő [Be. 490. § (1) bekezdés].

A támadott végzés 2/A-B., 3/A-B. kérdéscsoportja körében felsorolásra és igen részletesen kifejtésre került okok és indokok pedig semmilyen módon nem illeszkednek abba a követelményrendszerbe, amelyet az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés a már említett cikkeiben kötelező feltételként előírt, és amelyet a Be. 490. §-a, mint ezek nemzeti jogi, büntetőeljárás törvénybe foglalt leképezése megkíván.

A végzés ugyanis a vád tárgyává tett tényállás ismertetése helyett részletezi, hogy mi a viszonya az Országos Bírói Tanácsnak az Országos Bírói Hivatal Elnökéhez; hogy a kérdést feltevő bíróság eljáró bírója 2018 januárjától tagja személyében az Országos Bírói Tanácsnak; hogy az ő magasabb tisztségre benyújtott pályázatait 2017-ben indoklás nélkül eredménytelennek nyilvánították; hogy az eljáró bíróról mit írtak korábban a magyar sajtóban; hogy a magyar bírák milyen javadalmazásban részesülnek; hogy az igazgatási vezetőknek milyen a jutalmazási gyakorlata.

Megválaszolando tehát, hogy mennyiben érintik, érinthetik ezek a kérdések azt, hogy X.Svédországban engedéllyel tartott kézi lőfegyverét Magyarországra engedély és bejelentés nélkül behozta?

A büntetőjogi főkérdés elbírálását, jogi megítélését, a terhelttel szembeni szankció alkalmazhatóságát vagy az alanyi bűnfelelősséget nyilvánvalóan nem befolyásolják ezek a kérdések. A vádemelést követően a kerületi bíróság elé került ügy egyszerű ténybeli és jogi megítélésű ügy, amely különösebb uniós hivatkozást, uniós normáknak a tisztázását nem igényli. Az anyagi jog tiszta, a joggyakorlat letisztult, a tények egyszerűek és gyorsan elbírálhatóak.

Megállapítható, hogy a sérelmezett végzés 2-3. pontja körében szereplő kérdések hipotetikusak, szubjektív vélekedést tartalmaznak, az ügy tényállásával semmilyen összefüggést nem mutatnak, ezért a büntetőeljárás ez okból történő felfüggesztése szintén törvénysértő [Be. 490. § (1) és (2) bekezdés].

Másképpen szólva: Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezés indoka (oka) és az ezt megtestesítő végzés tartalma nem válhat el egymástól: mert az ok nem lehet más, mint az ügy (az ügy eldöntéséhez szükséges kérdés) maga.

A büntetőeljárásnak pedig célja van, ami pedig nem más, mint az, hogy a vád tárgyává tett büntetőigényt el kell bírálni, a vádlott alanyi bűnfelelősségéről kell döntenie. Az eljárást ennek érdekében kell mozdítani, ennek érdekében kell előrevinni. Minden olyan eljárási cselekmény, amely törvényes alapot nélkülöz, az eljárás befejezését hátráltatja, az a törvény elvi és konkrét szabályának sérelmével jár. Az erre irányuló, ezt célzó indítványt tehát a bíróságnak jogában áll elutasítani, és azt el is kell utasítania [Be. 490. § (3) bekezdése szerint].

Ez a rendeltetészerű joggyakorlás lényege.

A Kúria szerint a szabad bírói meggyőződésből fakadó, a bírót alanyi jogosultságként megillető kezdeményezés joga – annak helyes értelmezése szerint – nem azonosítható a törvényi rendelkezésekkel szembehelyezkedő, az Európai Unió Bíróságának gyakorlatát, a nemzeti jogot, végső soron pedig az elbírálendő ügyet figyelmen kívül hagyó bírói kezdeményezések jogával.

A Kúria rámutatott arra, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás célja – az Európai Unióról szóló Szerződés és az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés szerint – az uniós jog egységes értelmezésének és alkalmazásának biztosítása, nem pedig egy tagállam alkotmányos berendezkedésének és jogrendszerének elvi értékelése. A büntetőeljárás jog intézményeit alkalmazni, a perbeli cselekményeket elvégezni csak rendeltetésüknek megfelelően – az eljárás folyamatának előmozdítása érdekében – szabad, mert az eljárás célja nem lehet más, mint az érvényesített büntetőjogi igény elbírálása, döntés a vád tárgyává tett cselekményről és a terhelt bűnösségéről. A bíróságnak helyzete és hatalma van az eljárást megakasztani, ha ennek törvényben megkívánt feltételei megvalósultak, de ez csak a jogszerű és alapos érdemi döntés meghozatalának érdekében történhet. Az eljárási cselekmények végzése, az eljárási jogosultságok gyakorlása, a büntetőeljárás törvény intézményeinek felhasználása nem szolgálhat valós vagy vélt egyéni sérelmek orvosolására, sem pedig szervezeti érdekek érvényesítésére.

A Kúria ezért a kifejtett indokoknál fogva a legfőbb ügyész jogorvoslati indítványát alaposnak találta, megállapította, hogy – a védői indítványra hozott – előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező és a büntetőeljárást felfüggesztő végzésével az eljáró bíróság megsértette a büntetőeljárás törvényt, mert a döntéshozatali eljárást nem az Európai Unió alapját képező szerződésekbe foglalt szabályok szerint, az ott szigorúan megkívánt okokból és tárgykörben kérte, hanem az ügy eldöntése szempontjából nem releváns, az ügy kimenetelét nem érintő kérdéseket tett fel.

A kirendelt védő helyettesítésére vonatkozó ügyészi érveléssel kapcsolatban általánosságban megjegyzi a Kúria, hogy kétségtelen, a Be. 42. § (4) bekezdés e) pontja szerint a védő köteles akadályoztatása esetén – előre nem ismert elháríthatatlan akadály felmerülését kivéve – helyettesítéséről gondoskodni, egyidejűleg az akadályoztatás tényéről az eljáró bíróságot, ügyészséget vagy nyomozó hatóságot tájékoztatni.

Ha a kirendelt védő a védelmet valamilyen okból tartósan nem tudja ellátni, akkor a kirendelés alóli felmentését kérheti, mely esetben a hatóság új védőt rendel ki, a kirendelt védőként eljáró ügyvéd személyét pedig az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 37. § (1) bekezdése szerint a területi ügyvédi kamara jelöli ki. Ezzel ellentétes gyakorlat kialakítása ugyanis éppen a kirendelésekre vonatkozó jogalkotói szándék kikerülését célozná.

A rendkívüli jogorvoslati eljárásban, a nyilvános ülésen eljáró védőt érintően ez a kérdés – értelemszerűen – nem merülhetett fel.

II. Magyarország legfőbb ügyésze a büntetőeljárás törvényben biztosított jogával élve indítványozta a Kúriának a törvényt megsértés megállapítását. Indítványa alapos volt, azt a Kúria törvényesen nem utasíthatta el. A döntésnek a törvényt megsértés deklarálásán túl következménye nincs.

A Kúria a legfőbb ügyész rendkívüli jogorvoslati indítványát a büntetőeljárás törvény rendelkezései alapján bírálta el. Jogot alkalmazott a legfőbb ügyész, amikor a Kúriát megszólította, s a Kúria is ugyanezzel az eszközzel élt, amikor válaszolt. A Kúria határozata konkrét kötelezettséget senkire nem ró, de iránymutatás az alsóbb bíróságok számára kizárólag abból a szempontból, hogy a büntetőeljárás törvény 490. §-ában megállapított eljárás felfüggesztését eredményező perrendi cselekményt miként kell törvényhűen alkalmazni. A legfőbb ügyész által igénybe vehető kivételes rendkívüli jogorvoslat elbírálása és a jogértelmezés a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét szolgálja, amelynek eleget tenni a Kúria Alaptörvény szerinti kötelezettsége.

A Kúria nem kívánja az Európai Unió Bíróságának hatáskörét elvonni, ezért nem tekinti feladatának a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzésében feltett kérdések megválaszolását, csupán annak eldöntésére szorított, hogy volt-e valós és törvényes indok előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezni, kérdéseket feltenni, és volt-e alapos ok az eljárás Be. szerinti felfüggesztésére. Az eljárás felfüggesztése mindenkor (és minden törvényi esetben) késlelteti az ügy érdemi elbírálását, ezért arra csak akkor kerülhet sor, ha a feltett kérdések megválaszolása nélkül az ügydöntő határozatot meghozni nem lehet.

Jelen esetben nem ez történt.

A konkrét ügyben a nemzeti anyagi jog (Btk.) és eljárási jog (Be.) ismeretére és alkalmazására volt szükség, azok megértési, alkalmazási problémát nem vetettek fel. Jogon kívüli kérdések felvetésére egy folyamatban lévő büntetőeljárásban – célhoz kötött eljárási cselekményt erre használva – nincs lehetőség.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.V.35.525/2018/8.

I. A bizonyítékok hiányos, kirívóan okszerűtlen vagy logikátlan mérlegelése jogszabálysértést valósít meg, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján azt vizsgálja, hogy az elsőfokú bíróság azokat hiánytalanul, egymással való összefüggéseiben és ellentmondások nélküli logikai rendben értékelte-e.

II. A fordított adózás hatálya alá az iskolaszövetkezet által nyújtott szolgáltatások közül azok tartoznak, amelyek által más adóalany részére munkaerőt kölcsönöz, munkaerőt rendel ki, vagy személyzetet biztosít, vagy ezekhez hasonló szolgáltatást nyújt.

A felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban. Ptk.) Negyedik Része, illetve a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény alapján működő iskolaszövetkezet. Törvényben megfogalmazott célja, hogy tanulói jogviszonyban álló tanulók és felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló hallgatók számára a munkavégzési feltételek megteremtésére, valamint gyakorlati képzésük elősegítésére lehetőséget biztosítson. Alapításában és működésében nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézménynek tagként kell részt vennie, a tagság legalább kilencven százaléka – személyes közreműködésre köteles - diák, akik a szövetkezet külső szolgáltatásait – sajátos munkavégzésre irányuló jogviszonyban – valósítják meg. Az iskolaszövetkezet nem alakulhat gazdasági társasággá.

A 2006/112/EK Irányelv (a továbbiakban HÉA-irányelv) 193. cikke szerint - a 194–199. cikkben és a 202. cikkben meghatározott esetek kivételével - a HÉA-t az adóztatandó termékértékesítést vagy szolgáltatást végző adóalany köteles megfizetni. A megjelölt cikkek az egyenes adózás szabályai alól kivételként iskolaszövetkezetre, vagy hasonló szervezetekre nem utalnak.

A HÉA-irányelv [59] preambulumban bekezdése ugyanakkor kimondja, hogy „Bizonyos korlátozások és feltételek mellett célszerű, hogy a tagállamok ezen irányelvtől eltérő, külön intézkedéseket hozzanak vagy továbbra is alkalmazzanak annak érdekében, hogy egyszerűsítsék az adókiivetést, illetve megelőzzék az adócsalás és az adókikerülés bizonyos formáit.” Ennek megfelelően az irányelv 395. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanács, a Bizottság javaslata alapján, bármelyik tagállamot egyhangúlag felhatalmazhatja arra, hogy az ebben az irányelvben foglaltaktól eltérő különös intézkedéseket vezessen be az adóbeszedés egyszerűsítésére, vagy egyes adócsalások és -kikerülések megelőzésére.

Magyarország felhatalmazást kért a HÉA-irányelv 193. cikkétől eltérő különös intézkedés bevezetésére a munkaerő-kölcsönzési ágazatban tapasztalt adócsalások megelőzése érdekében. A az Európai Unió Tanácsa 2015/2349 számú Végrehajtási Határozatára (a továbbiakban: Végrehajtási Határozat1) szerint a Tanács 2017. december 31-ig megadta a felhatalmazást, hogy Magyarország az általános szabálytól eltérve, olyan szabályozást vezessen be, amely alapján a HÉA megfizetésére az az adóalany köteles, akinek a részére az irányelv 199. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglaltaktól (építési szolgáltatások, ideértve az ingatlanhoz kapcsolódó javítási, tisztítási, karbantartási, átalakítási és bontási szolgáltatásokat, termékértékesítésnek minősülő építési munkák átadása) eltérő tevékenységet végző személyzetet biztosítják. A különös intézkedésre való felhatalmazást a Tanács 2018/486 számú Végrehajtási Határozata 2020. december 31-ig meghosszabbította.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a fordított adózás alkalmazására csak a HÉA-irányelvben kifejezetten megjelölt termékek és szolgáltatások, valamint a tagállam részére adott különös intézkedésre való felhatalmazásban szereplő körben kerülhet sor.

A közösségi jog elsőbbségének alapelve, mely minden kötelező erejű európai jogi aktusra, így a másodlagos jogforrások közé tartozó irányelvekre is érvényes, az Európai Unió Bírósága alakította ki [C-6/64 Costa-ENEL ügy]. Ennek értelmében az európai jog a tagállamok nemzeti jogai felett áll, az európai rendelkezéssel ellentétes nemzeti szabály helyett a tagállamok az európai rendelkezést kötelesek alkalmazni, függetlenül attól, hogy valamely nemzeti jogi aktust az érintett közösségi jogi aktus előtt vagy után fogadták el.

A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a nemzeti jogi rendelkezést csak nyelvtani (szemantikai) és a jogalkotónak tulajdonított, cél szerinti (szubjektív teleologikus) módszerrel értelmezte, és nem volt figyelemmel arra, hogy az 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 268. § (1) bekezdés g) pontja értelmében – több európai jogi aktus mellett – a HÉA-irányelvnek való megfelelést is szolgálja. A jogalkotói cél vizsgálatánál pedig a jogalkotási folyamat elemzésekor nem értékelte, hogy a Törvényalkotási Bizottság összegző módosító javaslatához fűzött indokolás 67. pontja az iskolaszövetkezetek fordított adózását azért javasolta, mert a munkaerő-kölcsönzéshez, -közvetítéshez és személyzet rendelkezésre bocsátáshoz hasonló tevékenységet végeznek. A Bizottság egységes javaslata az indokolással ellátott összegző módosító javaslatban szereplő szöveget

tartalmazta, utóbb ez is vált törvényszöveggé. Ezáltal az iskolaszövetkezetre vonatkozó rendelkezés a munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó alponban került szabályozásra, így a módosítás rendszertani elhelyezése, a jogalkotó célja és európai joggal való összhangja érdekében az Áfa tv. 142. § (1) bekezdés c) pontját úgy kell értelmezni, hogy Magyarországon az iskolaszövetkezetek csak a munkaerő-kölcsönzéshez hasonló tevékenységük után nem kötelesek áfa-fizetésre, vagyis kizárólag e körben alkalmazhatják a fordított adózást. Ez felel meg az Alaptörvény 28. cikkében a bírói jogértelmezéssel szemben támasztott követelményeknek is.

Kfv.V.35.577/2018/8.

Amennyiben a hirdetések vállalkozási tevékenységgel való közvetlen és azonnali összefüggése objektíve fennáll, mert céljuk a leendő ügyfelek figyelmének a cégcsoport és az abba tartozó felperesi vállalkozás tevékenységét illető felkeltése, a hirdetésekkel kapcsolatban felmerült költségek áfa-ja levonásba helyezhető.

A Kúria megállapította, hogy a felek között a jogvita alapjául szolgáló tényeket illetően nem volt vita. A perbeli hirdetések nem közvetlenül a felperes ingatlanmenedzsment tevékenységét reklámozták, hanem a cégcsoportja által végzett ingatlanfejlesztésekhez kapcsolódó valamennyi szolgáltatásra kívánták felhívni a figyelmet. A X. cégcsoport a hirdetésekben megjelenő közös honlapot üzemeltetett, a tagjai tevékenységüket egymásait kiegészítve végezték (pl. a projektársaságok a felperest bízták meg a társasházkezeléssel, a felperes tevékenységét vevőiknek ajánlották, közös irodát tartottak fenn, stb.). A felperes és számlakibocsátója adóalanyok, a felperes kizárólag adóköteles tevékenységet végez. Ezen releváns tények alapján a felek az adólevonási jog szempontjából eltérő következtetésre jutottak.

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 26-i 2006/112/EK irányelv (a továbbiakban: Héa-irányelv) 168. cikk a) pontja szerint az adóalany, amennyiben a termékeket és szolgáltatásokat az adóköteles tevékenységének folytatása szerinti tagállamban adóköteles tevékenységéhez használja fel, jogosult az általa fizetendő adó összegéből levonni a részére más adóalany által teljesített vagy teljesítendő termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után az ebben a tagállamban fizetendő vagy megfizetett héát. A nemzeti jog lényegében ugyanígy rendelkezik. A 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 120. § a) pontja kimondja, hogy abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany – ilyen minőségében – a terméket, szolgáltatást adóköteles termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódóan egy másik adóalany – ideértve az Eva. hatálya alá tartozó személyt, szervezetet is – rá áthárított.

Az adólevonási rendszer célja minden adóköteles gazdasági tevékenység teljes mentesítése az áfa terhe alól, azok céljától és eredményétől függetlenül (adósemlegesség), főszabály szerint nem korlátozható, és a teljesített ügyletek teljes összege vonatkozásában azonnal érvényesül.

A Héa-irányelv 168. cikke és az Áfa tv. 120. § a) pontja értelmében az adóköteles tevékenység érdekében igénybe vett szolgáltatás adója tehát levonható. A közösségi és nemzeti joggyakorlat azt követeli meg, hogy kimutatható, az Európai Unió Bírósága által alkalmazott formulával élve „azonnali és közvetlen” kapcsolat álljon fenn az igénybe vett szolgáltatás és az adóalany adóköteles tevékenysége között. Az azonnali és közvetlen kapcsolat azonban nem csak a szavak hétköznapi jelentésében értendő. Az Európai Unió Bírósága ítéleteiben rámutatott, hogy például jövőbeni gazdasági tevékenység előkészítése érdekében megvalósított [C-249/17 Ryanair], a saját gazdasági tevékenység végzését elősegítő, de más számára ingyenesen átadott szolgáltatás [C-132/16 Iberdrola], a nyilvánosság odavonása céljából létrehozott, az önkormányzatnak ingyenesen átadott és a nyilvánosság számára ingyenesen biztosítandó beruházás [C-126/14 Sveda], azon megvalósíthatósági tanulmány, amely alapján a tervezett gazdasági tevékenységet utóbb sem kezdték meg [C-110/94 INZO], mind olyan költségeket jelentenek, amelyek vonatkozásában az adóköteles tevékenységgel való azonnali és közvetlen kapcsolat, így az adólevonási jog fennáll. Ez az összefüggés nem csak abban az esetben állapítható meg, amennyiben egy konkrét beszerzési ügylet egy vagy több

értékesítési ügylettel(ekkel) közvetlen, kimutatható kapcsolatban van, hanem akkor is, ha a beszerzés költsége az adóalany általános költségeit képezi, az értékesítési árának alkotóeleme, tehát a gazdasági tevékenység egészével áll összefüggésben.

A Kúria ezen elveket a perbeli esetre alkalmazva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte az ügy egyedi körülményeit, a felperes, a cégcsoport és a hirdetésben alvállalkozókként közreműködőknél feltárt tényeket, a hirdetések és az abban megjelenő honlap tartalmát. A felperes adóalanyként reklámszolgáltatást vett igénybe, amely tevékenységének körülményeihez igazodva nem kifejezetten a maga, vagy másik társaság, hanem a közös fantázianév alatt működő cégcsoport szolgáltatásaira hívta fel a leendő ügyfelek figyelmét. Utal arra a Kúria, hogy a rádióreklám és az online banner olyan tömör reklámozási formák, amelyek nem részletes tájékoztatást nyújtanak a termékekről, a szolgáltatókról, céljuk a figyelemfelhívás. A felperes szolgáltatását szinte kizárólag a cégcsoport által fejlesztett ingatlanok vonatkozásában fejtette ki. Ennek következtében alaptalanul hivatkozott arra az alperes, hogy nincs közvetlen összefüggés a lakások értékesítése és a felperes árbevétele közt. A felperes ezt a perben számadatokkal is igazolta. Mindezek folytán a cégcsoportot reklámozó hirdetések a felperes gazdasági érdekeit (is) szolgálták, céljuk a leendő ügyfelek figyelmének felhívása volt. Az igénybe vett szolgáltatás és az adóköteles tevékenység közötti összefüggés azonnali és közvetlen, ezért az arról kiállított számla adótartalma vonatkozásában a levonási jog nem tagadható meg.

Az adóhatóság ellenőrzési jogkörét az Art. 86. § (1) bekezdése szerint köteles gyakorolni, az adózók gazdasági döntéseibe történő beavatkozásra csak annyiban jogosult, amennyiben az adóbevétel megrövidítésének szempontjából az szükséges. A felperes az adólevonási jogát az európai és nemzeti jogszabályoknak megfelelően gyakorolta, a gazdasági döntései megítélésére – nem konkrétan az ingatlanmenedzsment tevékenységet reklámozták, a felperes neve azokban nem jelent meg, hogy a hirdetésekre fordított összeg túlzott mértékű – az adóhatóság ellenőrzési jogköre nem terjedt ki. A hirdetések vállalkozási tevékenységgel való közvetlen és azonnali összefüggése objektíve fennáll, mert céljuk a leendő ügyfelek figyelmének a cégcsoport, így a felperes tevékenységét illető felkeltése volt, ez a kapcsolat független a reklám hatékonyságától, és az adólevonási jogot nem befolyásolja, hogy a projektársaságok vevőinek döntésétől függött, hogy igénybe veszik-e a felperes szolgáltatását.

Végül kiemelte a Kúria, hogy a jogerős ítélet nem csak az európai, hanem – a felülvizsgálati kérelemben megfogalmazott érveléssel szemben – a nemzeti joggyakorlatnak is megfelel [Kfv.III.35.433/2015/8., 1999/2009 és 2355/2011 közigazgatási elvi határozatok] az alperes által megjelölt Kfv.V.35.673/2016/10. számú döntést is tekintve. Utóbbiban a társasági részesedés megszerzéséhez felmerült költségek vonatkozásában állapította meg a Kúria az adólevonási jog kizártságát. A tőkerészesedés megszerzése – a megszerzett társaságoknak nyújtandó szolgáltatások nélkül – kívül esik a levonási jog hatályán, végrehajtásával kapcsolatos költség nem keletkeztet levonási jogot, mert a társasági részesedés egyszerű birtoklása nem adóalanyiságot keletkeztető gazdasági tevékenység [pl. C-16/00, C-108/14 és C-109/14, C-320/17], hiányzik tehát annak törvényi előfeltétele.

Kfv.VI.37.798/2018/4.

A vezetői engedély visszavonása azt jelenti, hogy a jogosítványt eltörölték, megsemmisítették, visszahívták, azaz annak korábbi jogosultja vezetői engedéllyel nem rendelkezik.

A 2006/126/EK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 7. cikk (5) bekezdés a) pontja szerint senki nem rendelkezhet egynél több vezetői engedéllyel, míg a b) pont kimondja, hogy a tagállam megtagadja a vezetői engedély kiállítását, amennyiben megállapítja, hogy a kérelmező már rendelkezik vezetői engedéllyel.

A 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 23. § (2) bekezdése szerint az engedély jogosítottja egyidejűleg csak egy vezetői engedéllyel rendelkezhet.

A felperes német vezetői engedélyét 2003. július 31-én visszavonták, az új német vezetői engedély visszavonásának feltétele az orvosi- pszichológiai szakvélemény. A vezetői engedély visszavonása –

szemben az elsőfokú bíróság érvelésével – azt jelenti, hogy a felperesnek nincsen jogosítványa, mert azt eltörölték, megsemmisítették, visszahívták. A vezetői engedély visszavonásával a vezetői engedély kiállítását megelőző helyzet állt elő, vagyis a felperesnek nincs jogosítványa, azaz nem rendelkezik vezetői engedéllyel. Ennél fogva az Irányelv 7. cikk (5) bekezdésének, illetve a Korm. r. 23. § (2) bekezdésének megsértése fel sem merülhet, az ezzel ellentétes ítéleti érvelés téves jogértelmezésen alapul, jogszabálysértő.

Az Irányelv 2. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok az általuk kiállított vezetői engedélyeket kölcsönösen elismerik.

A kölcsönös elismerés itt azt jelenti, hogy az egyes tagállamok tiszteletben tartják a tagállamok hatósági döntéseit, azokat érvényesnek fogadják el akkor is, ha a másik tagállam eltérő, akár könnyebb jogszabályi feltételeket határoz meg az engedély kiállításához. A magyar hatóságok az uniós normák és a magyar jogszabályok szerint kötelesek eljárni, a kölcsönös elismerés elvéből nem következik, hogy a magyar hatóságnak a német vezetői engedély kiállítására vonatkozó szabályokat kellene alkalmaznia.

A Korm. r. 36. § (13) bekezdése szerint a közlekedési hatóság a vezetői engedélyt visszavonja, ha megállapítja, hogy annak kiállítására a Korm. r.-ben foglaltak szerint nem lett volna helye.

Az Irányelv 8. és 9. preambulumbekzdése a vezetői engedély kiállításához kapcsolódó minimumkövetelményekről rendelkezik. Az itt előírtak valamennyi tagállam számára kötelező. E mellett azonban az egyes tagállamok további feltételeket határozhatnak meg, amiből következik, hogy a vezetői engedély kiállításának feltételei tagállamonként eltérőek lehetnek. Fontos hangsúlyozni, hogy a felperes nem a német vezetői engedélyt kívánta megújítani, hanem a cseh vezetői engedélyének cseréjét kérte. Az egészségügyi alkalmassági feltételek meglétét ezért nem a német, hanem a magyar szabályozás szerint kell vizsgálni. Erre figyelemmel minden alapot nélkülöz az elsőfokú bíróság azon álláspontja, miszerint a felperes lényegében bármely tagállamban csak és kizárólag akkor szerezhet vezetői engedélyt, ha a német vezetői engedély kiállításának feltételeit, így az ott előírt orvosi- pszichológiai követelményt is teljesíti.

Ez a megoldás, amint azt az elsőfokú bíróság is rögzítette, azt eredményezi, hogy megkerülhetővé válik az eredeti tagállam által támasztott követelményeknek való megfelelés. Éppen ezért kiemelt jelentősége van annak, hogy hol van a kérelmező szokásos tartózkodási helye. Amennyiben a szokásos tartózkodási helye Németországban van, úgy a vezetői engedély kiállításához, cseréjéhez értelemszerűen a német szabályokat kell figyelembe venni. Ha azonban a szokásos tartózkodási helye Magyarországon van, akkor a magyar szabályozás az irányadó. A magyar hatóságok csak akkor tagadhatják meg a felperes kérelmét, ha a magyar vezetői engedély kiadására vonatkozó jogszabályi feltételek nem teljesülnek. Mivel az eljáró közigazgatási hatóságok igazoltnak látták, hogy a felperes szokásos tartózkodási helye Magyarországon van, ezért a magyar jogi szabályozáshoz képest további, a német vezetői engedély kiállítására vonatkozó alkalmassági feltételt nem követelhetik meg.

A C-419/10. számú ítélet tényállása valóban nem egyezik meg maradéktalanul a jelen ügy tényállásával, ám az Irányelv 11. cikk (4) bekezdésének Európai Unió Bírósága általi értelmezése itt is irányadó. E szerint akadályozná a tagállamok területén való szabad mozgás jogát, ha az uniós polgár csak abban a tagállamban juthatna vezetői engedélyhez, amelyben azt korlátozták, felfüggesztették vagy visszavonták (53. pont), mert egy ilyen személy soha nem szerezhet vezetői engedélyt az új tartózkodási helye szerinti tagállamban, még az új engedély kérelmezésének tilalmi időszaka lejártát követően sem (77. pont).

Kfv.I.35.320/2019/7.; Kfv.I.35.322/2019/7.; Kfv.I.35.362/2019/8.

A vámtartozás keletkezésétől számított 3 év lejártá után az adóssal már nem lehet közölni a tartozás összegét. Az elévülési határidőt nem hosszabbítja meg egy olyan adóssal szembeni eljárás mely nem tekinthető a vámtartozás kötelezettjének.

A perbeli esetben a jogkérdés az volt, hogy a 2913/92/EGK (továbbiakban: régi Vámkódex) 221. cikk (3) bekezdésében szabályozott elévülés mikor következett be, befolyással volt-e arra a felperes

jogelődje által indított jogorvoslati eljárás időtartama.

Fő szabály szerint a vámtartozás keletkezésétől számított három év lejárta után az adóssal már nem lehet közölni a tartozás összegét. Az elévülés jogintézményével, annak garanciális jellegével kapcsolatban a felperes által hivatkozott korábbi kúriai döntés állást foglalt, a [21-22] pontban kifejtett állásponttal a Kúria jelen tanácsa is egyetért. A perbeli esetben azt kellett vizsgálni, hogy az elévülési határidő felfüggesztése bekövetkezett-e egy a felperesi jogelődnél, de a szétválási szerződés szerint a vámtartozás szempontjából nem jogutódnál lefolytatott eljárás időtartamával és ennél fogva a jogerős ítéleti döntés meghozatalát követően határidőben került sor a vámtartozás közlésére.

A perbeli adatokból megállapítható, hogy a vámhatóság olyan jogutóddal szemben folytatott eljárást, amely a már említett szétválási szerződés alapján semmilyen kötelezettséggel nem tartozott a vámkezelési tevékenységgel kapcsolatos tartozásokért. A Kúria álláspontja ezért az volt, hogy a Vámkódex 243. cikke szerinti felfüggesztés a felperes irányába nem is értelmezhető, hiszen az eljárás nem vele szemben zajlott, így fellebbezési jogát gyakorolni sem tudta.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes már korábban észlelte a jogutódlás tényét, a jogelődnél lefolytatott jogorvoslati eljárás során egyértelművé vált e tény. Egyetért a Kúria azzal az érveléssel is, hogy az alperes nem hivatkozhat jogszerűen arra, hogy kizárólag a jogerős ítéletből szerzett tudomást erről, illetve az eljárás megindítására csak ekkor nyílt lehetősége. Helyes az a felperesi felülvizsgálati ellenkérelemben kifejtett álláspont is, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket) 86. § (1a) bekezdése alapján „senki nem hivatkozhat arra, hogy a hatósági nyilvántartásba bejegyzett adatot nem ismeri [...]” Az alperes által nem vitatottan a szétválás, jogutódlás ténye a cégnyilvántartásba bejegyzésre került, a változás ténye az adóhatóság részére is szükségszerűen a cégbejegyzéssel egyidejűleg bejelentésre került. Mindezeket az alperesnek már a vámtartozást megállapító első eljáráskor észlelnie kellett volna. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság mikor a vámhatóság hibáját az elévülésre kihatóan értékelte és állapította meg, hogy a jogorvoslati eljárás időtartamával az nem hosszabbodott meg.

Az ügy eldöntése szempontjából nincs jelentősége az alperes által hivatkozott Mecanarte ügynek, hiszen az nem az elévüléssel és annak nyugvásával kapcsolatban foglalt állást, hanem az utólagos könyvelésbe vétel jogszerűségének feltételeit határozta meg. Emiatt annak elsőfokú bírósági értékelésének elmaradása az ítélet jogszerűségét nem érintette. Hasonlóképpen nem lehetett figyelembe venni a C-124/08. számú ügyben hozott döntést, mivel ez a döntés az elévülési szabály áttörését akkor engedélyezi, ha büntetőeljárás alapjául szolgáló cselekmény következtében nem tudták megállapítani a szóban forgó vámok pontos összegét, beleértve azt az esetet is, amikor nem az említett adós e cselekmény elkövetője. A perbeli esetben ilyen tényállás nem volt megállapítható.

Kfv.I.35.456/2019/2.

Befogadás megtagadása a), b), d) pontok alapján.

A felperes hivatkozott a 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés c) pontjára, az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességére a levonási jog gyakorlásához szükséges iratok-, illetőleg ezekhez kapcsolódóan a Kft. iratainak megismerhetősége kapcsán. Hivatkozott a Tanács 2006/112/EK irányelvének 167. és 168. cikkeire. A Kúria megállapította, hogy a HÉA irányelv érintett rendelkezései kapcsán az Európai Unió Bírósága korábbi döntéseiben már kialakított a joggyakorlatot, tehát acte claire esete áll fenn. A kapcsolódó ellenőrzések iratainak megismerése pedig nem tartozik az adózók által a levonási jog gyakorlása kapcsán birtokolandó dokumentumok körébe. Ehhez kapcsolódóan a felperes nem mutatta be, hogy a HÉA irányelven túl milyen norma értelmezendő az Európai Unió Bírósága által, értelmezendő uniós jog megjelölése nélkül pedig nem lehet az Európai Unió Bíróságához fordulni.

Kfv.IV.35.491/2019/5.

A Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdés f)-g) pontjai, valamint 8. § (3) bekezdés alkalmazása során a támogatásra jogosult ügyfél az üzemének méretét a működtetési időszak 4. évének végére az üzleti tervben vállalt méretre kell hogy növelje és azt köteles a működési időszak végéig fenntartani.

A 113/2009. (VIII.29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Jogcímrendelet) 1. §-a szerint az intézkedés célja a fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságalapításának, valamint a birtokstruktúra átalakításának előmozdítása, a mezőgazdasági munkaerő konstrukciójának javítása, a vidék népességmegtartó képességének növelése és a mezőgazdasági tevékenység hosszútávú fenntartása.

A felperes felülvizsgálati kérelme szerint ezen rendelkezés, valamint az, hogy a Jogcímrendelet 3. § (2) bekezdése a támogatás összegének meghatározása során vállalt üzem méretét, valamint 4. § (4) bekezdés f-g) pontja is az üzem méretét határozza meg azzal arra utal, hogy az ügyfélnek a 3. § (2) bekezdés a-b), illetve c) pontjaiban meghatározott mérettartományon belüli üzemméretet kell teljesítenie.

A Kúria rámutatott, hogy a perbeli mezőgazdasági támogatás az Európai Unió közös agrárpolitikája keretében nyújtott támogatás. Annak uniós jogforrási háttere a tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK rendelete, melyet az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1305/2013/EU rendelet 88. cikk (2) bekezdése szerint jelen ügyben is alkalmazni kell (az Európai Unió Bíróságának a C-580/17. számú *Mittetulundusühing Järvelaev kontra Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)* ügyben 2019. május 8. napján hozott ítélet [ECLI:EU:C:2019:391] 37-38. pontjai). Ennek 22. cikk (1) bekezdés c) pontja a fiatal mezőgazdasági termelők elindítására előírt támogatásban részesítés feltételül szabja a gazdálkodási tevékenységük fejlesztésére vonatkozó üzleti terv benyújtását.

Az ügyben kiemelt jelentősége van annak, hogy a Jogcímrendelet 3. § (2) bekezdése a támogatás összegét, a működtetési időszak 4. évének végére vállalt üzem méretéhez köti. A Jogcímrendelet 4. § (1) bekezdése g) pontja értelmében pedig az ügyfél a támogatást akkor veheti igénybe, ha a gazdálkodási tevékenysége fejlesztésére vonatkozó üzleti tervet, annak részét képező pénzügyi tervet nyújt be és a tervének értékelése során összesen legalább 50 pontot elér.

Ezeknek megfelelően a felperes ügyében 2010. május 11. napján kelt támogatási határozat a kérelemhez benyújtott üzleti terv értékelését végezte el megállapítva, hogy a rangsorolás során a felperes 138 pontszámot ért el, valamint rögzítette, hogy a vállalt üzem mérete a 4. évben 15,02 EUME volt.

Minderre tekintettel megállapítható, hogy a támogatási kérelem vizsgálata során annak volt döntő jelentősége, hogy a felperes működtetési időszak 4. évének végére ténylegesen mekkora üzemméret elérését vállalta. Ezt támasztotta alá a Jogcímrendelet 4. § (4) bekezdésének f) és g) pontja is, mely mindkét esetben az üzleti tervben vállalt méret elérését és fenntartását írja elő.

A Kúria megjegyezte, hogy az ettől eltérő értelmezés azt eredményezné, hogy az ügyfelek számára csupán a Jogcímrendelet 3. § (2) bekezdésében meghatározott kategória elérése, és nem az üzleti tervükben rögzített vállalkozásuk teljesítése lenne kötelező, mely nyilvánvalóan ellentétes lenne azzal az elvárással, hogy a támogatást igénylő megalapozott üzleti tervet nyújtsanak be, mely üzleti terv értékelése (és a rangsorolása) alapján kerülhet sor a támogatás nyújtására. Ezt a célt szolgálja ugyanis a tanács 1698/2005/EK rendelet 22. cikk (1) bekezdés c) pontjában foglalt üzleti terv benyújtására vonatkozó kötelezettség is.

A Kúria ennek körében megjegyezte, hogy a rendelet, mint másodlagos uniós jogforrási norma az Európai Unió működéséről szóló szerződés 288. cikk (2) bekezdése értelmében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. A rendeletek az uniós jog egységes alkalmazását hivatottak elősegíteni a tagállamokban, jogokat és kötelezettségeket állapíthatnak meg a magánszemélyek számára. (Az Európai Unió Bíróságának a C-34/73. számú, *Fratelli Variola Spa kontra Amministrazione delle finanze dello Stato* ügyben 1973. október 10-ei ítélete [ECLI:EU:C:1973:101] 8. pontja) A rendeletek közvetlen hatályát csak érinti, de nem zárja ki, ha végrehajtását elősegítő tagállami intézkedés (jelen esetben a Jogcímrendelet) kibocsátásra is sor kerül.

Másrészt a tagállami bíróságok kötelezettsége, hogy az uniós jog hatékony érvényesülése érdekében a tagállami jogot az uniós jog fényében értelmezzék. Ennek megfelelően a Jogcímrendelet értelmezése során szem előtt kellett tartani az előző pontban hivatkozott rendelet üzleti terv benyújtására és értékelésére vonatkozó célját.

A Jogcímrendelet nem kötelezi a támogatásban részesülő feleket arra, hogy pontosan az üzleti tervükben foglalt üzemméreten gazdálkodjanak. A vállalt és elérendő üzemméret a támogatást igénylő által a saját maga számára meghatározott minimum cél kitűzését jelenti, melynek eléréséhez sikeres pályázat esetén anyagi támogatásban részesül. A kifizetési kérelmek elbírálása során ennek megfelelően az vizsgálendő, hogy a vállalt – minimum – célkitűzés teljesült-e, a támogatási kérelemhez csatolt üzleti terv megvalósult-e.

A jogszabályi rendelkezés célja így nem a fix és pontos értékre történő tervezés elvárása, hanem az üzleti tervben vállalt üzemméret, mint elérendő minimum cél megvalósulásának ellenőrzése, annak érdekében, hogy a támogatásban csak a hatékonyan és felelősen működő termelők részesüljenek. Ez szolgálja ugyanis az Európai Unió Működéséről Szóló szerződés 39. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt azon célkitűzés megvalósulását, hogy a mezőgazdasági termelékenység a műszaki fejlődés előmozdításával, a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlesztésének és a termelési tényezők, így különösen a munkaerő lehető legjobb hasznosításának biztosításával növekedjen.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.I.20.407/2018/10.

A közvetlen végrehajtás lehetőségét a közokiratba foglalt kötelezettségvállaló nyilatkozat és a jogviszony felmondásnak közokiratba foglalt ténye együttesen teremti meg. Nem állapítható meg, hogy a fogyasztóval szerződő fél a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a fogyasztó hátrányára határozta volna meg.

Helytálló a másodfokú bíróság érvelése arról, hogy nem kellett a közjegyzői okiratba foglalni az alperes üzletszabályzatának rendelkezéseit is. Erről a kérdéssel az Európai Unió Bírósága a C-32/14. számú ügyben állást foglalt, a másodfokú bíróság pedig a jogerős ítélet indokolásában ismertette az ügy végkövetkeztetéseit, így azok megisméltése szükségtelen.

A 18/1999. (II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1.§ (1) bekezdésének b) pontja kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy az alperes eleget tett a szerződésből eredő kötelezettségének, hiszen folyósította a kölcsönt az I. rendű felperesnek, s mivel a maga részéről teljesített, a saját érdekének megfelelően figyelemmel kísérte a visszafizetési kötelezettség teljesítését. Az alperes a szerződés szerinti visszafizetési kötelezettség teljesítésének elmaradása miatt mondta fel a kölcsönszerződést. A Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján a fogyasztói szerződés azon rendelkezése minősül tisztességtelennek, amely „kizárólagosan” jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy teljesítése szerződés szerinti-e. A Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdésének b) pontjával összefüggésben a BH 2018.146. számon közzétett eseti döntés kifejtette: a Korm. rendelet értelmében az a kikötés tisztességtelen, amely a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel arra, hogy maga állapítsa meg a saját teljesítése megfelelőségét. Bármelyik értelmezés elfogadása a perbeli esetben azonos eredményre vezet: a vitatott szerződéses rendelkezés nem sérti a Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdésének b) pontjában foglaltakat.

A Korm. rendelet 1.§ (1) bekezdés i) pontja kapcsán arra mutatott rá a Kúria, hogy a döntés alapját képező szerződések egyike sem tartalmaz olyan kikötést, amely kizárná vagy korlátozná a felperesek jogszabályon vagy a felek közötti megállapodáson alapuló igényei érvényesítésének lehetőségét. Ezt igazolja az is, hogy a felperesek megindíthatták a jelen – a végrehajtás megszüntetésére irányuló pert – az alperes ellen. Megjegyezte a Kúria: abban az esetben, ha a felperesek által megjelölt szerződéses kikötések tisztességtelensége megállapítható lenne, a kikötések kiesése nem eredményezné a szerződés

egészének érvénytelenségét, nem szolgálna a végrehajtás megszüntetésének alapjául.

A 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1. törvény) 3.§ (1) bekezdése az árfolyamrés alkalmazását „részleges” érvénytelenséget eredményező semmis kikötésnek minősítette, a (2) bekezdés értelmében pedig a semmis kikötés helyébe – fő szabályként – mind a folyósítás, mind a törlesztés tekintetében a Magyar Nemzeti Bank hivatalos deviza árfolyama lépett. A DH1. törvény a hatálybalépése előtt megkötött fogyasztói kölcsönszerződések tartalmát az árfolyamrészletet illetően megváltoztatta, melynek jogalakító hatásaként a felek közti kötelelem a jogszabály erejénél fogva módosult. A felperesek nem vitatták, hogy az alperes teljesítette a DH törvények szerinti elszámolási kötelezettségét, az elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősül.

Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése, vagy a kezdeményezés elutasítása a bíróságok diszkrecionális joga, ebből következően a másodfokú bíróság nem követett el eljárási szabálysértést azzal, hogy a felperesek indítványa ellenére nem kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárást.

Pfv.IV.20.925/2018/8.

A Ptk. 86. § (3) bekezdésének hatálya alá tartozó szellemi alkotással kapcsolatban indult perben az Szjt. 94/B. §-ában a mű szerzőjének vélelmére vonatkozó jogelv nem alkalmazható, így a védelem tárgyát képező termék létrehozásában való alkotó közreműködés, a szerzői minőség bizonyítása a felperest terheli.

A felperes a mű szerzőjét a szerzői mivoltában megillető védelem, mint jogelv jelen perben való alkalmazhatóságára hivatkozott. Az 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) 94/B. § (1) bekezdésének értelmében a műveken – szokásos módon – feltüntetett szerzők szerzőségét vélelmezni kell. E rendelkezés a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló 2004/48/EK irányelv átültetése eredményeként állít fel vélelmet a szerzői minőségre. Az irányelv célja az iparjogvédelmi és a szerzői jogok megsértése elleni fellépés hatékonyabbá tétele az e jogok érvényesítésére. Az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 86. § (3) bekezdése – egyéb feltételek teljesülése esetén – a külön jogszabályok hatálya alá nem tartozó, egyéb szellemi alkotásokat helyezi védelem alá. Az adott esetben, amint azt tartalmilag a másodfokú bíróság is helytállóan megállapította, az irányelv tagállami jogszabályba történt átültetése során az Szjt. 94/B. §-ában felállított védelem, illetve e jogelv alkalmazásának jogszabályi alapja nincs.

A felperes érvelésének kiindulási alapja az volt, hogy az Szjt. 94/B. §-ában felállított védelem szerinti jogelv jelen perben való alkalmazásával a bizonyítási teher megfordul és az alperest terhelte volna a védelem megdöntésének bizonyítása. Ebből következően a perbeli bizonyítékoknak arra kellett volna alkalmasnak lenniük, hogy a néhai szerzőtársi minőségét cáfolják, vagyis minden bizonyítéknak azt kellett volna cáfolni, ami a néhai a nagy nyilvánosság előtt tett előadásában hangoztatott, hogy a terméknek ő is a szerzője. Ez az álláspont a kiindulási alap téves meghatározásából eredően azonban nem fogadható el.

Az eljárás bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a perbeli termék létrehozatalában alkotó módon vett részt. A felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok mérlegelését támadta. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére és a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, abban az esetben kerülhet sor, ha az eljárás bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kiható, nyilvánvalóan helytelen, iratellenes, kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes következtetésre jut. (BH2002.29., BH1993.768., BH1999.44.)

A fent kifejtettekre figyelemmel az, hogy az eljárás bíróságok nem a néhai alkotótársi minőségére vonatkozó vélelemből indultak ki, és a bizonyítékokat nem a felállított védelemhez képest vizsgálták, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelését nem teszi megállapíthatóvá.

Kétségtelen, hogy a perben a felperes terhére eső bizonyítás az eltelt időre is tekintettel és fennmaradt dokumentáció hiányában nehézségekbe ütközött. A felperes azonban azon túlmenően, hogy érvelésének kiindulási pontja és az erre alapított bizonyítási teher meghatározása téves, olyan közvetett

körülményekre alapította a néhai szerzőtársi minőségének cáfolatára vonatkozó állítását, amelyek csupán a valószínűség, illetve feltételezés szintjén maradnak, a tények bizonyítására nem alkalmasak.

Pfv.VI.21.552/2018/5.

Nem tisztességtelen az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartása alapján jogosult a fogyasztó tartozásának nyilvántartására és a felek az ennek alapján közölt közjegyzői ténytanúsítványt tekintik irányadónak mert ez a kikötés nem jelent tartozáselismerést nem módosítja a bizonyítási terhet és nem befolyásolja a fogyasztó igényérvényesítési lehetőségeit.

A végrehajtási záradék kibocsátásának a lehetősége, a közvetlen végrehajtás elrendelése, ha annak törvényi feltételei fennállnak, nem lehet tisztességtelen. Ez a lehetőség nem függ a hivatkozott szerződéses feltételtől és egy jogszabály, a Vht. által szabályozott és lehetővé tett jogintézmény, a végrehajtási záradékolás tette lehetővé a végrehajtás – peres út igénybe vétele nélküli – elrendelését. Az Alkotmánybíróság az 1423/B/2010. AB és az 1245/B/2011. AB határozatai szerint nem alkotmányellenes és nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot ez a fajta eljárás, az Európai Unió Bíróságának C-32/14. számú ügyben hozott határozata szerint pedig nem összeegyeztethetetlen ez az Irányelv követelményeivel sem. Ennek megfelelően a bíróság nem dönthet a jogszabályok ellenére úgy, hogy az adott jogintézményt, annak gyakorlati alkalmazását ellehetetleníti, azt tisztességtelennek minősíti.

A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítása, illetve a szerződés hivatkozott rendelkezése tehát nem fordítja meg a bizonyítási terhet az egyik lehetséges eljárás során sem. A kikötés akkor lenne tisztességtelen, ha kizárólagos jogosultságot biztosítana az I. rendű alperesnek a tartozás összegének a meghatározására, illetve megvonná, vagy korlátozná a felperes ezzel kapcsolatos jogait és lehetőségeit. A perbeli esetben azonban mindez nem valósult meg, a szerződő felek egyenlősége nem sérült, a jogvita esetén pedig a bíróság az I. rendű alperes kimutatását csak az I. rendű alperes nyilatkozataként értékelné, illetve értékelhetné. A szerződéses rendelkezések nem korlátozták a felperes igényérvényesítési lehetőségeit, valamint nem befolyásolták az eljárásjogi jogosultságait és ennek megfelelően – az általános szabályokhoz képest – a bizonyítási terhet sem módosították a hátrányára. A kikötés nem okozott egyensúlyvesztést a felek között és tényleges jogi jelentőségének hiányában elvi lehetőséget sem teremtett a fogyasztó felperes hátrányos helyzetbe hozatalára.

A kifejtettekre tekintettel téves az az álláspont is, amely szerint ez a szerződéses kikötés kizárná annak a lehetőségét, hogy az adósok bármely eljárásban eredményesen vitássá tegyék tartozásuk összegét. A régi Pp. idézett rendelkezései, de a Pp. sem ad alapot ilyen következtetések levonására. A tartozáselismerésnek nem minősülő, az egyik fél egyoldalú nyilatkozatát tartalmazó okirat, valamint a hivatkozott, a szerződésben a végrehajtási záradékolhatóság érdekében elhelyezett kikötés ilyen tartalmú értelmezése az előzőekben leírtak alapján nyilvánvaló jogszabálysértést valósítana meg.

A Kúria ezt az álláspontját már részletesen kifejtette az EBH2018. G. 1. számú elvi határozatában és erről a kérdésről az Európai Unió Bírósága is határozott a már hivatkozott C-32/14. számú ügyben, amelyben nem találta az Irányelvvvel ellentétesnek a nemzeti szabályozást.

Pfv.IV.21.584/2018/7.

I. A vásárlóknak, üzletfeleknek címzett közleményekben a védjeggyel azonos megjelölés használata a védjegy árujegyzékében szereplő azonos vagy hasonló árukkal, szolgáltatásokkal kapcsolatban az áru eladásra felkínálása, illetve a szolgáltatás nyújtásának felajánlása során megalapozza a védjegy használatának a megállapítását.

II. Nem alkalmazható a védjegyoltalom korlátjának szabálya, ha a védjegyhasználat célja nem csupán a felek termékeinek azonosítása és egyszerű elhatárolása, hanem a védjegyjogosult versenytárs termékei iránti bizalomvesztés keltése, a bojkottra felhívással forgalmának csökkentése és a védjegyet használó fél saját termékei kelendőségének fokozása. Ez a használati mód a tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal nem összeegyeztethető, az üzleti tisztesség követelményébe ütközik.

III. A tisztességtelen üzleti magatartással megvalósuló jogosulatlan védjegyhasználat miatt a védjegybitorlás megállapítását nem zárja ki az, hogy a kifogásolt magatartás más jogterületen, a versenyjog szabályai szerint is jogsértőnek minősülhet.

A tárgyi nemperes eljárásra irányadó, az Európai Parlament és a Tanács 2017/1001 számú rendelete (a továbbiakban: Euvr.) 17. cikk (1) bekezdése szerint alkalmazandó 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt) 95. § (4) bekezdése alapján védjegybitorlás esetén ideiglenes intézkedés iránti kérelem a keresetlevél benyújtását megelőzően is előterjeszthető, amelyet a Fővárosi Törvényszék nemperes eljárásban bírál el. Az ideiglenes intézkedés iránti nemperes eljárásra e törvény, valamint az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) általános szabályai – a nemperes eljárás sajátosságaiból fakadó eltérésekkel – megfelelően irányadók.

A kérelmezőnek a védjegybitorlásra alapított ideiglenes intézkedés elrendelése iránt, a Vt. 95. § (4) bekezdése alapján előterjesztett kérelmét a Fővárosi Törvényszék nemperes eljárásban bírálta el. Az eljárásban az érdemben eldöntendő kérdés az ideiglenes intézkedés elrendelése vagy az ideiglenes intézkedés iránti kérelem elutasítása volt. A keresetlevél benyújtását megelőzően, az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelem alapján indult nemperes eljárásban az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott döntés tehát az ügy érdemében hozott döntés, amely a Pp. 270. § (2) bekezdése alapján felülvizsgálattal támadható. A fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság jogerős végzése ellen ezért – a kérelmezett téves álláspontjával szemben – a felülvizsgálati kérelem hivatalból való elutasításának a Pp. 273. § (2) bekezdés a) pontja alapján nincs helye. E megítélésen nem változtat az, hogy a Vt. 95. § (8) bekezdésének rendelkezése alapján a bíróság a keresetlevél benyújtását megelőzően előterjesztett ideiglenes intézkedés tárgyában hozott határozatát az ellenfél kérelmére hatályon kívül helyezheti, ha a védjegyjogosult a pert a védjegybitorlás miatt a törvényben meghatározott határidőben nem indította meg. A Legfelsőbb Bíróság kérelmezett által hivatkozott határozatai a jelen esetben nem irányadók, mert azokban az esetekben a bíróság a védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a keresetlevél benyújtását követően, vagy azzal egyidejűleg előterjesztett ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelem felől peres eljárásban határozott, amely nem a per (ügy) érdemére vonatkozó, hanem a peres eljárás során hozott érdemi végzés volt.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Kúria nem találta elfogadhatónak a másodfokú bíróságnak a jogsértés valószínűsítésének hiányára vonatkozó, ezen belül a védjegyszerű használat, a felek piaci jelenlétének értékelésével, és a közlemények eredetének kétségbe vonásával kapcsolatban kifejtett álláspontját, és az ezen alapuló döntését. A Kúria az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival teljes mértékben egyetért az indokolás alábbi kiegészítésével.

Az Euvr. 9. cikk (1) bekezdése szerint az európai uniós védjegy lajstromozása a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A (2) bekezdés a) pontja értelmében – a jogosultaknak az európai uniós védjegy bejelentési napját vagy elsőbbségi napját megelőzően szerzett jogait nem érintve – az európai uniós védjegy jogosultja bárkivel szemben felléphet, aki az engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében árukkal vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban olyan megjelölést használ, amely az európai uniós védjeggyel azonos, és azt az európai uniós védjegy árujegyzékében foglaltakkal azonos árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban használják. A (3) bekezdés b) pontja alapján a (2) bekezdésben szabályozott feltételek megvalósulása esetén tilos – különösen – a megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálása, illetve szolgáltatás felajánlása vagy nyújtása a megjelölés alatt.

A fenti rendelkezések alapján az adott esetben azt kellett megítélni, hogy a sérelmezett közleményekben, üzleti levelekben a kérelmező védjegyeinek használata megvalósult-e. Nem vitás, hogy a kifogásolt közleményekben a kérelmező „X.” és „Y.” védjegyei mind a kérelmező, mind a kérelmezett azonos termékeinek, illetve szolgáltatásainak megjelölésére kerültek alkalmazásra, amellyel a védjegy árujelző (származásjelző) funkciója megvalósult. A védjeggyel azonos megjelölés használata a védjegy árujegyzékében szereplő azonos vagy hasonló árukkal, szolgáltatásokkal kapcsolatban kimeríti az Euvr. 9. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti megjelölés-használat törvényi tényállását. Azáltal, hogy a kérelmezett a közleményekben a tárgyi védjegyekkel a saját termékét, illetve szolgáltatását ajánlotta a kérelmező termékével, illetve szolgáltatásával szemben, az árut

eladásra kínálta fel, illetve a szolgáltatás nyújtását ajánlotta fel, amely az Euvr. 9. cikk. (3) bekezdése szerinti védjegyhasználati cselekménynek felel meg. A védjegyek használata a vásárlóknak, üzletfeleknek címzett közleményekben nem vitásan a kérelmezett gazdasági tevékenysége keretében valósult meg, amely a védjegyjogosult kérelmezőtől származó engedély hiányában a Vt. 27. § (1) bekezdése alapján védjegybitorlásnak minősül.

Az elsőfokú bíróság a védjegyjogi szempontból releváns használat vizsgálata körében értékelte a kérelmezett védjegyhasználatának szükségességét és célját, illetve tisztességtelen voltát. Az e körben tett megállapításával a Kúria is egyetértett azzal, hogy azok a védjegyoltalom korlátainak vizsgálata szempontjából bírnak jelentőséggel.

Az Euvr. 14. cikk (1) bekezdés c) pontja szerint az európai uniós védjegyoltalom alapján a jogosult nem tilthat el más, harmadik személyt attól, hogy gazdasági tevékenység körében használja az európai uniós védjegyet annak jogosultja áruinak vagy szolgáltatásainak ekként történő azonosítása vagy az azokra való hivatkozás céljából, különösen, ha az európai uniós védjegy használata szükséges az áru vagy szolgáltatás rendeltetésének jelzéséhez (így különösen kiegészítők vagy pótalkatrészek esetében). A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés csak akkor alkalmazandó, ha a harmadik fél általi használat tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal összhangban történik.

Az adott esetben a sérelmezett üzleti levelek, közlemények tartalmának lényege szerint, a kérelmezett termékei a jogosulttól származó, ellenőrzött, jó minőségű termékek, amelyekkel szemben a kérelmező készülékei nem eredeti, tanúsítvánnyal nem ellátott, megbízhatatlan minőségű termékek, ezért ajánlatos a kérelmezett készülékeit vásárolni, a más forrásból, kérelmezőtől származó termékeket pedig ne vásárolják meg. Nem kétséges, hogy a kérelmezői védjegyek használata szükséges volt abból a célból, hogy a kérelmező és a kérelmezett azonos megjelölésekkel ellátott termékei beazonosíthatók legyenek, azaz az Euvr. 14. cikk (1) bekezdés c) pontja szerint a védjegy használata az áru vagy szolgáltatás rendeltetésének jelzéséhez indokolt volt. Helytállóan értékelte ugyanakkor az elsőfokú bíróság a kérelmezett terhére a védjegyhasználat módját. A közlemények stílusa és tartalma a felek között kialakult visszás helyzetről az üzletfelek, vásárlók részére szóló tárgyilagos információ kereteit meghaladta. Az adott esetben a védjegyhasználat célja nem csupán a felek termékeinek azonosítása és egyszerű elhatárolása, hanem a versenytárs kérelmező termékei iránti bizalomvesztés keltése, a bojkottra felhívással a kérelmező forgalmának csökkentése és a kérelmezett saját termékei kelendőségének fokozása volt. Ez a használati mód a tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal nem összeegyeztethető, az üzleti tisztesség követelményébe ütközik. A másodfokú bíróság téves álláspontjával szemben, a tisztességtelen üzleti magatartás keretében megnyilvánuló jogosulatlan védjegyhasználat miatt a védjegybitorlás megállapítását nem zárja ki az, hogy a kifogásolt magatartás esetleg más jogterületen, a versenyjog szabályai szerint is megállapíthatóvá teszi a jogsértést.

A kérelmezett védekezésében hivatkozott arra is, hogy a védjegyek használatára engedéllyel rendelkezett. Olyan bizonyítékot azonban nem jelölt meg, amely a védjegyjogosult kérelmezőtől a védjegyek használatára vonatkozó engedélyt egyértelműen igazolta volna. A használati jogosultság körében a felek szerteágazó, egymásnak ellentmondó állításai és eltérő szerződésértelmezése nagy terjedelmű bizonyítást igényel, amely az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti eljárás kereteit meghaladja. A kérelmezett ugyanakkor olyan engedéllyel, amely a védjegyek használatát az üzleti tisztesség követelményébe ütköző módon teszi lehetővé, bizonyosan nem rendelkezett.

A Pp. 156. § (1) bekezdése értelmében az ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet megalapozó tényeket nem szükséges bizonyítani, elég csupán valószínűsíteni. A kérelmezett az elsőfokú eljárás során nem tette vitássá, hogy a közlemények tőle származnak. Ebből következően, a levelek tartalmára is figyelemmel, annak valószínűsége, hogy a kifogásolt levelek, közlemények a kérelmezettől származnak, illetve a kérelmezett útján jutottak el az üzletfelekhez, nem volt kétséges. A kérelmezett a fellebbezési eljárásban a Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközően hivatkozott először arra, hogy a közlemények nem tőle származnak, ezért e nyilatkozat figyelmen kívül hagyása indokolt.

Pfv.VI.21.866/2018/4.

Bírói szerződésmódosításnak nincs helye, a kereset jogalap nélküli gazdagodás címen sem alapos a petitum és a jogállítás ténybeli alapjaként hivatkozott általános forgalmi adó csökkentése miatt.

A Kúria az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasította. Az EUMSZ 267. cikke szerint „az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik előzetes döntés meghozatalára a következő kérdésekben: a) a Szerződések értelmezése; b) az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényessége és értelmezése; Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel, és ez a bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a kérdés eldöntésére, kérheti az Európai Unió Bíróságát, hogy hozzon ebben a kérdésben döntést”. A Kúria úgy ítélte meg, hogy a felülvizsgálati kérelem folytán az ügyben ilyen kérdés nem merült fel.

A jelen polgári jogi, szerződéses kötelmi jogvitában a felperes marasztalási igényéről, pénzfizetésre kötelezés iránti kereseti kérelme alaposágáról az annak jogi alapjaként megjelölt, a keresettel érvényesített polgári anyagi jog, a 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:60. § [Jogszabály által meghatározott szerződési tartalom] a Ptk. 6:579. § [Jogalap nélküli gazdagodás] alkalmazásával kell határozni. Az áfa mértékének jogszabályi módosítása, mint releváns tényállás csupán alátámasztani hivatott a kereseti kérelmet, és a keresettel érvényesített jogot, a kereseti igény jogi alapját, azaz a petitum és a jogállítás ténybeli alapja. Ezért uniós jogi aktusként a 2006/112/EK irányelv (HÉA-irányelv) 73. cikkének értelmezése nem szükséges, a felperes által a felülvizsgálati kérelmében felvetett kérdés a jelen polgári ügy eldöntése szempontjából nem releváns. Ezért a Kúria a 1952. évi III. törvény (Pp.) 155/A. § (2) bekezdése alapján az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárásnak végzéssel történő kezdeményezésére nem látott lehetőséget.

Pfv.I.21.868/2018/10.

I. A törlesztőrészlet hiánya miatt érvénytelennek nyilvánított kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítása a törlesztőrészlet összegének megállapítása útján.

II. A kölcsönszerződés pontjaiban foglaltak helyes értelmezésével állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes is megfelelő tájékoztatást kapott az árfolyamkockázatról és annak viseléséről.

A fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés – 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 213. § (1) bekezdés e) pontja szerinti – semmisségét eredményezi, ha a szerződés nem határozza meg a törlesztő részletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat. Az első- és másodfokú bíróság egyetértett abban, hogy a felperesek I. rendű alperessel kötött kölcsönszerződése nem tartalmazza a törlesztő részlet összegét, az nem is számítható ki, emiatt pedig a teljes szerződés érvénytelen. A másodfokú bíróság az érvénytelenség jogkövetkezményeként a törlesztő részlet összegének 486,68 CHF-ben való megállapításával a szerződést érvényessé nyilvánította.

A Kúria helytállónak találta a másodfokú bíróság álláspontját az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazását illetően és egyetértett azzal is, hogy a bíróságoknak elsősorban a szerződés érvényessé nyilvánítására kell törekedniük. Erre vonatkozó előírást rögzít a jogerős ítéletben említett 6/2013. PJE határozat 4. pontján kívül az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 5. pontja és az ahhoz fűzött indokolás is. Az Európai Unió Bírósága – a 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdését értelmezve – a C-38/2017. és a C-118/2017. számú határozataiban is rámutatott, hogy a bíróságnak a szerződés fenntartására, a felek közötti egyensúlytalanság kiküszöbölésére kell törekednie.

Nem alapos az a felülvizsgálati érvelés sem, hogy a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánításához, a törlesztőrészlet összegének megállapításához az adott esetben szükség lett volna szakértői véleményre. A kölcsönszerződés IV/1. pontja szerint csak az első és utolsó részlet nagysága térhetett el a többi részlet összegétől, ugyanakkor az alperesek által csatolt bankszámlakivonatok alátámasztották azt az állításukat, hogy a felperesek éveken át havi 486 CHF összeget törlesztettek. A törlesztőrészlet megnyugtatóan bizonyított összegének felülmérlegelésére a Kúriának nincsen oka, így nincsen lehetősége sem.

A másodfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ugyan a II. rendű felperes nem írta alá az árfolyamkockázatra vonatkozó külön nyilatkozatot, ez azonban nem jelenti azt, hogy részére az I. rendű alperes ne adott volna a Hpt. 203. § (6) bekezdésében előírt tájékoztatást. A kölcsönszerződés I/1., II/2., IV/1. és XI/4. pontjaiban foglaltak mérlegelésével jutott arra a következtetésre a másodfokú bíróság, hogy az árfolyamkockázat körében II. rendű felperes is teljes körű tájékoztatást kapott. A Kúria egyetért a jogerős ítélet okfejtésével, arra is tekintettel, hogy a szerződés előbb említett pontjaiban foglaltak megegyeznek a kölcsön igénylésekor az I. rendű felperes által aláírt és a perben megfelelőnek tartott tájékoztatás szövegével. A tájékoztatás szempontjából a szerződés említett pontjai közül kiemelt jelentősége a XI/4. pontnak van, amely szerint a II. rendű felperes – az I. rendű felperessel együtt – kijelentette: az árfolyamváltozásból eredő kockázatokat megértette, vállalja annak viselését és a folyósítást mindezek ismeretében kéri. Nem merült fel olyan körülmény, amit a másodfokú bíróság mérlegelése során figyelmen kívül hagyott volna, ezért – a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos eljárási szabálysértés hiányában – a bizonyítékok felülvizsgálati eljárásban történő felülmérlegelésének evonatkozásban sincs helye.

Pfv.V.21.907/2018/4.

Az utazási szerződésben az életet, testi épséget, egészséget megkárosító szerződésszegésért való felelősség nem korlátozható.

A Kúria nem értett egyet az alperesnek azzal a jogszabály értelmezésével, hogy az utazási szerződésben az életet, testi épséget, egészséget megkárosító szerződésszegésért való felelősség korlátozható. Abból kellett kiindulni, hogy az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 1. § (1) bekezdése szerint a polgári jogalanyok magánjogi jogviszonyát szabályozó más jogszabályokat – ha eltérően nem rendelkeznek – a régi Ptk.-val összhangban, e törvény rendelkezéseire figyelemmel kell értelmezni. A régi Ptk. 416. §-a szerint az utazási szerződésnek – ideértve az utazással kapcsolatos egyes szolgáltatások közvetítésére irányuló szerződést is – részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg. Ez a külön jogszabály a 281/2008. (XI. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.). A perbeli utazási szerződésben (ÁSZF 14. pont) az alperes korlátozta a szerződésszegésért való felelősségét. A régi Ptk. 314. § (2) bekezdése szerint a szerződésszegésért való felelősség nem zárható ki és nem korlátozható. A törvény ezen rendelkezése a tilalom alól két kivételt határoz meg. Az a kivétel, amikor a felelősség korlátozásával vagy kizárásával okozott hátrányt az ellenszolgáltatás megfelelő csökkentése vagy más előny ellensúlyozza, a perbeli szerződés vonatkozásában nem jöhetett szóba, a másik kivétel az, amikor jogszabály a felelősség kizárását vagy korlátozását külön lehetővé teszi. Az alperes az R. 12. § (2) bekezdésében foglaltakra ilyen külön jogszabályi rendelkezésként hivatkozott. Arra viszont nem volt figyelemmel, hogy az R. 20. §-a szerint ez a rendelet az Irányelvnek való megfelelést szolgálja, ezért úgy kell értelmezni, hogy az alkalmazásával az Irányelv céljának kell megvalósulnia. Az R. 12. § (2) bekezdésében foglaltaknak az a Tanács 90/314/EGK irányelve (a továbbiakban: Irányelv) 5. cikk (2) bekezdésének megfelelő helyes értelmezése pedig az, hogy a felelősség a személyi sérülésen kívüli károk esetén korlátozható. Helytállóan foglalt tehát állást a másodfokú bíróság a régi Ptk. 314. § (1), (2) bekezdésének, az R. 12. § (2) bekezdésének és az Irányelv 5. cikk (2) bekezdésének együttes értelmezésével akként, hogy az alperes nem korlátozhatta az életet, testi épséget és egészséget megkárosító szerződésszegésért való felelősségét, ezért kártérítési felelősséggel tartozik a felperesek által elszenvedett egészségkárosodásért.

Gazdasági ügyszak

Gfv.VII.30.409/2018/7.

Nem tisztességtelen a kölcsönszerződés folyósítási feltételre vonatkozó szerződéses feltétele, amely szerint az adós közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatot köteles tenni a már megkötött kölcsönszerződés szerinti fizetési kötelezettségéről.

Az adósok egyoldalú nyilatkozatával szemben megkövetelt alaktság, a közjegyzői okiratba foglalás – a felülvizsgálati kérelemben elismertek szerint – a feltételeiben könnyített végrehajtás megindításának

lehetőségét, az 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) szerződéskötéskor hatályos 21. § (1) bekezdés a) pontjára kiterjedően a végrehajtási záradékolást hivatott biztosítani az adósok szerződéses kötelezettségvállalása nem teljesítésének esetére. Hangsúlyozta ezzel kapcsolatban a Kúria, hogy a végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, tehát a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tevő szabályozás az Alkotmánybíróság 1423/B/2010.AB és 1245/B/2011.AB számú határozatai szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és az Európai Unió Bírósága C-32/14. számú Erste Bank kontra Sugár Attila ügyben hozott határozata szerint nem összeegyeztethetetlen a fogyasztói irányelv fogyasztóvédelmi követelményeivel sem. A kölcsönkötelelem alanyainak időben jelentősen elváló kötelezettségeire, ebből adódóan a hitelező hosszú távú kitétségére tekintettel a perbeli kikötés nem volt a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára megállapító szerződéses feltételként értékelhető, az előírt alaktság és az attól várt joghatás miatt sem.

Megjegyezte a Kúria, hogy jelzálog-hitelintézetek által kötött jelzálog-hitelszerződés vonatkozásában jogszabály, a jelzálog-hitelintézetről és a jelzáloglevélről szóló 1997. évi XXX. törvény 6. §-a írja elő a jogügylet főszabály szerint kötelező közjegyzői okiratba foglalását, amely alól kivételt enged arra esetre, ha a kötelezett a kölcsön folyósításának megkezdését megelőzően közjegyzői okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállalást tesz a szerződés szerinti kötelezettsége fennállásáról. Jelen ügyben az I. rendű alperes ugyan nem arra szakosított hitelintézetként, hanem pénzkölcsön nyújtására jogosult pénzügyi vállalkozásként, de jelzálogjog fedezete mellett kötött kölcsönszerződést az adósokkal, amelyhez kapcsolódóan a jelzálog-hitelezéssel összefüggésben kidolgozott törvényi megoldással azonos tartalmú szerződéses feltételt alkalmazott. A vizsgált kikötés további elemének, ami a hitelező által megfelelőnek ítélt tartalomra és formára utalt, nem volt a szerződés támadott rendelkezésében már kifejezett – és az előzőekben részletezett – követelményrendszert (közjegyzői okiratba foglalás, szerződésben meghatározott fizetési kötelezettségvállalásra vonatkozó nyilatkozat) meghaladó tartalom tulajdonítható.

Gfv.VII.30.518/2018/5.

Nem tisztességtelen az a kölcsönszerződésben foglalt szerződéses rendelkezés, amely nem befolyásolja a felek bizonyítási lehetőségeit, kötelezettségeit a fogyasztó hátrányára előidézett egyenlőtlenség nem áll fenn, ha az adott feltétel a nemzeti jog szabályaihoz képest a fogyasztót nem hozza kedvezőtlenebb helyzetbe.

A Kúria utalt arra is, hogy EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozat [18] bekezdésében hivatkozott jogszabályi rendelkezések szerint a vitatás joga a felperest megillette azzal, hogy a felperest ez egyben az 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 4. §-a és 277. §-a alapján mint kötelezettség terhelte is, a I.4 pont szerinti szerződéses rendelkezés ezen jogot, illetve kötelezettséget nem szünteti meg, nem korlátozza. Ezt támasztják alá az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-34/18. sz. ítéletének [53]-[59] pontjai is, amely ítélet a perbelivel szó szerint megegyező szerződéses rendelkezés tisztességtelenségének megítélése tárgyában született, és a bizonyítási teherrel kapcsolatos jogi álláspontot is tartalmaz.

A Kúria hangsúlyozza azt is, hogy ez a feltétel csak akkor lehet tisztességtelen az rPtk. 209. § (1) bekezdése alapján, ha a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a fogyasztóval szerződő fél a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. Az EUB C-415/11 számú ítéletének [76] pontja értelmében ez az eset akkor áll fenn, ha az a hatályos nemzeti jogban szabályozottnál kedvezőtlenebb jogi helyzetbe hozza a fogyasztót. A támadott kikötés a fentebb és a EBH 2018.G.1. számon közzétett gazdasági elvi határozatban kifejtettek tekintettel nem alkalmas a tisztességtelenség megállapításához szükséges mértékű egyenlőtlenség előidézésére, ugyanis a hivatkozott közjegyzői tv., rHpt., rPtk. szabályai alapján a felperes a támadott szerződéses feltétel hiányában is ugyanolyan helyzetben lenne, mint akkor, ha a kikötést a szerződés tartalmazza. Mindezekre tekintettel a jogerős ítélet az rPtk. 209. §-ának, illetve a 18/1999. Kormányrendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés j) pontjának helytelen alkalmazásával minősítette a

perbeli kölcsönszerződés keresettel támadott rendelkezését tisztességtelennek.

Emberi jogi közlemények

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

Az adott időszakban nem született ilyen határozat.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Sigurður Einarsson és mások Izland elleni ügye (39.757/15. sz. ügy)⁴²

Az első kérelmező a Kaupping elnöke, a második kérelmező az ügyvezető igazgatója, a harmadik kérelmező egy olyan társaság többségi tulajdonosa, amely közvetetten egy másik társaság tulajdonosa volt, amely Kaupping legnagyobb részvényese volt, míg a negyedik kérelmező a bank luxemburgi leányvállalatának ügyvezető igazgatója volt.

2008 szeptemberében a Kaupping bejelentette, hogy egy, a katari királyi család tagja, Sheik Mohammed bin Khalifa Al Thani közvetett tulajdonában lévő társaság, megvásárolta a részvényeinek 5,01%-át. Egy vizsgálat során kiderült, hogy a vásárláshoz szükséges pénzeszközt maga a Kaupping nyújtotta több kölcsön formájában. A Kaupping Hitelbizottsága egyik kölcsönhöz sem adta meg a szükséges jóváhagyást, és nem vagy elégtelen biztosítékot nyújtottak hozzá.

A Pénzügyi Felügyeleti Hatóság panaszt nyújtott be az izlandi bankszektor összeomlásával összefüggő esetleges bűncselekmények kivizsgálására kijelölt különleges ügyészhez. A különleges ügyész 2012 februárjában vádat emelt a kérelmezőkkel szemben. A kerületi bíróságon és a Legfelsőbb Bíróságon folyó, 2015 februárjában befejeződött eljárás után a harmadik kérelmezőt bűnösnek találták illetéktelen piacbefolyásolásban, míg a többieket e bűncselekményért és hűtlen kezelésért ítélték el. Hárman közülük perújítást kértek, de 2016 januárjában a Perfelvételi Bizottság elutasította kérelmüket. A büntetőeljárás során a kérelmezők panaszt tettek a nyomozás során összegyűjtött dokumentumokhoz való hozzáférés megtagadása miatt, azért, mert nem tudtak kihallgatni két konkrét tanút, és hogy a hatóságok lehallgatták az ügyvédekkel folytatott beszélgetésüket.

A kérelmezők – az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére hivatkozták – sérelmezték, hogy a bíróság nem volt pártatlan, mert a Legfelsőbb Bíróság egyik bírójának felesége a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság igazgatóságán volt, amikor az a Kauppingot vizsgálta, és mert ugyanannak a bírónak a fia a Kaupping jogi osztályán dolgozott annak összeomlása előtt, majd azt követően a felszámolás alatt; sérelmezték továbbá – az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére és 3. bekezdésének b) pontjára, valamint a 6. cikk 1. bekezdésére és a 3. bekezdésének d) pontjára hivatkozással – azt, hogy megtagadták a bizonyítékokhoz való hozzáférést, és nem hallgatták meg a tanúikat. Azt is állították, hogy ügyvédekkel folytatott telefonbeszélgetésük meghallgatása megsértette az Egyezmény 8. cikkét.

A Bíróság észlelte, hogy a kérelmezőknek a nemzeti jog alapján jogában állt a Legfelsőbb Bíróság ama bírójának kizárását kérni, akinek felesége 2009 januárjáig a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság igazgatóságán volt, sőt, kifejezetten lehetőséget kaptak erre. Ügyvédek azonban kifejezetten kijelentették, hogy e ponton nem emelnek kifogást a bíróval szemben, ami a részvételének egyértelmű elfogadását jelentette. A panasz e része tehát nyilvánvalóan megalapozatlan volt, és elfogadhatatlannak kellett nyilvánítani.

Ezzel szemben a védelmet soha sem tájékoztatták hivatalosan arról, hogy ugyanannak a bírónak a fia a bankban dolgozott az összeomlása előtt és után. Az a tény, hogy a kérelmezők ügyvédei ismerték a fiát, vagy hogy Izland pénzügyi közössége kicsi, amint azt a Kormányzat állította, nem jelenti azt, hogy a védelem figyelmét felhívták volna a pártatlanság hiányának kérdésére. A védelem sem állította

⁴² Az ítélet 2019. szeptember 4-én vált véglegessé.

kifejezetten, hogy e konkrét családi kapcsolat ellenére nem kifogásolja, hogy a bíró az ügyben részt vegyen. Ez a kifogás ezért elfogadható volt. A Bíróság emlékeztetett a szubjektív és objektív pártatlanság tesztjére: előbbi a bíró személyes érdekeire vonatkozott, az utóbbi arra, hogy a bíróság vagy annak összetétele elegendő garanciát nyújt-e a pártatlanságra.

A Bíróság kiemelte, hogy a bíró fia 2007-től a Kauppingnél dolgozott. Ezt követően a Szanálási Bizottság és a Felszámolási Bizottság jogi osztályának vezetője volt 2008 és 2013 között, a kérelmezőkkel folytatott vizsgálat, a büntetőper és a kettejük ellen a bank által indított polgári eljárás idején, és még mindig a bank tanácsadója volt, amikor a kérelmezők ügyét a Legfelsőbb Bíróság elbírálta. Ez a családi kapcsolat elegendő volt ahhoz, hogy objektíven indokolt félelmet keltsen a Legfelsőbb Bíróság bírójának pártatlanságát illetően a kérelmezők elleni büntetőeljárása során; ez egy olyan kétség, amely minden kérelmezőben felmerülhetett, még akkor is, ha a bank csak kettejük ellen indított polgári pert. Az Egyezmény a 6. cikkének 1. bekezdését tehát megsértették.

Az ügyben többféle dokumentáció készült: az ügyészség által összegyűjtött összes dokumentum és adat „teljes gyűjteménye”; a „megcímkézett dokumentumok”, amelyeket relevánsnak találtak az ügyben, miután a nyomozók a Clearwell e-Discovery rendszert használva átvizsgálták a teljes gyűjteményt; valamint azokat a dokumentumokat, amelyeket ebből kézi úton és a Clearwell segítségével kiválasztottak, és bekerültek a nyomozati iratok közé. Végül létrehoztak egy iratanyagot, amelyet az ügyben bizonyítékként készítettek a tárgyaló bíróság számára.

A Bíróság kiemelte, hogy a kérelmezőktől nem tagadták meg a bíróságon felhasznált tényleges bizonyítékokhoz való hozzáférést. Panaszuk inkább a teljes gyűjteményhez való hozzáférés hiányára összpontosított, és arra a tényre, hogy az ügyészség maga döntött a szűrt vagy „megcímkézett” dokumentumok relevanciájáról. Elismerte, hogy a teljes gyűjtemény hatalmas volt, és hogy az ügyészségnek szükíteni kellett azt. Az ilyen körülmények között a védelemnek elvben lehetőséget kell kapnia arra is, hogy meghatározza annak kritériumait, hogy mi lehet releváns. A kérelmezők azonban nem utaltak olyan konkrét kérdésekre, amelyeket további kutatás megoldhattak volna, és nehéz volt elfogadni, hogy egy „adathalász-akció” indokolt lett volna.

A Bíróság emlékeztetett, hogy az ügyészségnek nyilvánosságra kell hoznia a vádlottal kapcsolatos valamennyi mentő és terhelő bizonyítékot. Ebben az esetben azonban az ügyészség maga sem tudta, mi található a teljes gyűjteményben, és így ez nem volt bizonyíték visszatartása vagy „fel nem fedése” a szó klasszikus értelemben. Más volt a helyzet a „megcímkézett” adatokkal, mivel azokat a nyomozók átkutatták és később átválogatták. A keresés kritériumait az ügyészség maga határozta meg, a bíróságok felügyelete nélkül, egy olyan eljárásban, amelyet a Bíróság korábban összegegyeztetetetlennek talált az Egyezményrel (Rowe és Davis Egyesült Királyság elleni ügyében).

Az ügyészek ezenkívül megtagadták, hogy átadják a védelemnek az iratok jegyzékét, különösképp azokat, amelyeket megcímkéztek, azon okból, hogy ilyen jegyzék nem létezik. Noha a Bíróság egyetértett a Legfelsőbb Bíróság azon megállapításával, miszerint a nemzeti jog nem követeli meg a rendőrségtől olyan iratok elkészítését, amelyek nem léteznek, úgy ítélte meg, hogy lehetett volna és helyénvaló lett volna lehetővé tenni, hogy a védelem további kutatásokat végezzen a megcímkézett adatokban. Az ilyen kutatás megtagadása tehát sértheti a védelem előkészítéséhez szükséges megfelelő eszközökhöz való jogot.

Az ezzel kapcsolatos panaszuk ellenére, a kérelmezők soha nem kérték bírósági végzés meghozatalát a teljes adatgyűjteményhez való hozzáférés vagy további kutatások érdekében, és soha nem javasoltak további nyomozati intézkedéseket. A Legfelsőbb Bíróság azzal az indokkal utasította el az e kérdéssel kapcsolatos panaszait, hogy nem kérték bírósági végzést az ilyen cselekmények érdekében. Valójában az ilyen kérelem bírósági elbírálása fontos biztosíték volt annak eldöntésekor, hogy biztosítani kell-e az adatokhoz való hozzáférést. A Bíróság kiemelte, hogy a kérelmezők nem részletezték, hogy milyen jellegű bizonyítékokat keresnek, és úgy ítélte meg, hogy a kérdéses adatokhoz való hozzáférés hiánya nem minősül a tisztességes tárgyalás megtagadásának. Ezért az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését a 3. bekezdésének b) pontjára tekintettel nem sértették meg.

A kérelmezők azt is sérelmezték: a hatóságok nem tettek eleget annak biztosítására, hogy a védelem két lehetséges tanúját, Sheik Al Thani, valamint hozzátartozója és tanácsadója, Sheik Sultan, bíróságon vagy videókapcsolat útján vallomást tegyen. A férfiak nyilatkozatokat tettek a hatóságok előtt, de

megtagadták a további részvételt.

A Bíróság ezt a panaszt a terheltnek tanúmeghallgatás indítványozására vonatkozó jogával kapcsolatos esetjoga alapján vizsgálta meg, ahogy azt a közelmúltban a Murtazaliyeva Oroszország elleni ügyében hozott ítélet tisztázta. Az ügy három részből álló tesztje alapján a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmezők indokai e férfiak kihallgatására bizonytalanok és megalapozatlanok voltak. A Legfelsőbb Bíróság szintén megvizsgálta a vallomások relevanciáját, és megfelelő indokát adta annak, hogy miért nem hallgatják meg őket. A nemzeti határozatban nem volt semmi önkényes vagy nyilvánvalóan ésszerűtlen döntés arról, hogy miért nem alapoztak állításaikra abban az ügyben, amelyben rengeteg egyéb bizonyítékot figyelembe vettek. A Bíróság így arra a következtetésre jutott, hogy az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését a 3. bekezdésének d) pontjára tekintettel sem sértették meg.

A kérelmezők azt panaszták, hogy ügyvédek telefonhívásait lehallgatták. A Bíróság először is úgy találta, hogy sem az első, sem a harmadik kérelmező nem adott elő konkrét részleteket, így panaszukat megalapozatlannak és nyilvánvalóan megalapozatlanként elfogadhatatlannak nyilvánította.

A negyedik kérelmező nem nyújtott be panaszt az Egyezmény 8. cikke alapján a nemzeti bíróságokon, sem a Legfelsőbb Bíróság előtt, és polgári pert sem kezdeményezett. A második kérelmező hivatkozott erre a rendelkezésre a Legfelsőbb Bíróság előtt, de ez a testület a büntetőeljárásban nem tudott hatékony jogorvoslatot nyújtani ilyen jellegű jogsértésekre. Polgári pert indított, amely jogorvoslatot nyújthatott volna, de nem volt világos, hogy fellebbezett-e a keresetet elutasító elsőfokú ítélet ellen. Ezért mindkét férfi panasa elfogadhatatlan volt a nemzeti jogorvoslati lehetőségek kimerítésének elmulasztása miatt.

A Bíróság úgy ítélte, hogy a jogsértés megállapítása elegendő elégtételt jelentett bármely nemvagyoni kárért.

2. Strand Lobben és mások Norvégia elleni ügye (37.283/13. sz. ügy)⁴³

A kérelmezők anyja és fia; mindketten norvég állampolgárok. A II. rendű kérelmező az I. rendű kérelmező elsőszülött gyermeke; 2008-ban született. Az I. rendű kérelmező, miután terhessége alatt nehéz helyzetbe került, a gyermekjóléti hatóságokhoz fordult segítségért, és elfogadta azt az ajánlatot, hogy – véleményezés céljából – a gyermek életének első hónapjaiban befogadó otthonban tartózkodjék. A szülés után egy hónappal azonban úgy döntött, hogy elhagyja az otthont. A hatóságok a gyermeket azonnali hatállyal kötelező gondozásba vették, és sürgősségi alapon nevelőszülőknél helyezték el, mivel a befogadó otthon munkatársainak aggályai merültek fel azt illetően, hogy a létfenntartáshoz elegendő élelemhez jut-e a gyermek. A gyermek három évig a nevelőszülőknél maradt, mígnem a hatóságok 2011 decemberében engedélyezték, hogy nevelőszülei örökbe fogadják.

A nevelőszülőknél való elhelyezés kapcsán a hazai bíróságok 2010-ben megállapították, hogy az állami gondozás megszüntetése – a gyermek speciális nevelési igényére és az anya nevelési képességének alapvető hiányosságaira tekintettel – nem szolgálja a gyermek legfőbb érdekét. A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a gyermek nevelőszülőknél való elhelyezésére hosszútávon, a kapcsolattartásra pedig – amelynek nem célja, hogy fokozatosan előkészítse a gyermek biológiai anyának való visszaadását – egy évben legfeljebb négy alkalommal kerüljön sor.

Az egy jogász, egy pszichológus és egy laikus tagból álló Szociális Jóléti Bizottság 2011-ben az anya szülői felügyeleti jogát megszüntette és engedélyezte az örökbefogadást. A bizottság három nap alatt 21 tanút hallgatott meg, amelynek során az anya személyesen is jelen volt, és jogi képviselő is képviselte. Az anya a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte, amelynek folytán 2012-ben tárgyalásra került sor. Az anya a tanúk három napig tartó, hivatásos bíró, pszichológus és laikus általi meghallgatásán ismét jelen volt, és jogi képviselővel is rendelkezett. Bár a bíróságok megállapították, hogy az anya helyzete bizonyos tekintetben javult – házasságot kötött és 2011-ben újabb gyermeke

---

⁴³ Az ítéletet a Nagykamara 2019. szeptember 10-én hozta; az ítélet végleges.

született – nem mutatott fejlődést a – pszichológiailag sérülékeny és csendet, biztonságot és támogatást igénylő – fiával szembeni együttérzés vagy megértés terén. A bíróságok figyelembe vették különösen a három év alatt lezajlott kapcsolattartásokat, amelyek során a gyermek nem alakított ki pszichológiai kötődést az anyával, és amelyek után a gyermek „vigasztalhatatlan” volt; figyelembe vették továbbá azt a biztonságot, amelyet nevelőszülei – akiket a szüleinek tekint – az elkövetkező években nyújtani tudnak a gyermek számára.

A kérelmezők – az Egyezmény 8. cikkére hivatkozva – a hazai hatóságoknak az anya szülői felügyeleti jogát megszüntető és a gyermek örökbefogadását engedélyező határozatát sérelmezték.

A Bíróság megállapította, hogy a szülői felügyeleti jog megszüntetése és a gyermek örökbefogadásának engedélyezése iránti, 2011 áprilisában kezdődött és 2012 októberében befejeződött eljárás kétségtelenül beavatkozást jelentett a kérelmezők családi életének tiszteletben tartásához való jogába. E beavatkozás összhangban állt a törvénnyel, nevezetesen a gyermekjóléti törvénnyel, és azt „mások egészségének és erkölcsének”, valamint a gyermek „jogainak és szabadságainak” védelme indokolta. A szülői felügyeleti jog megszüntetéséhez és az örökbefogadás engedélyezéséhez vezető eljárás során azonban a hatóságok nem próbáltak valódi egyensúlyt teremteni a gyermek és biológiai családjának érdekei között, és újraegyesítésüket nem vették komolyan fontolóra.

A Bíróság kiemelte, hogy a határozatok nagymértékben azon a megállapításon alapultak, hogy az anya nem lenne képes megfelelően gondoskodni a gyermekről. A Bíróság nézete szerint a döntéshozatali eljárás hiányosságokban szenvedett.

Először is, a határozatokat olyan helyzetben hozták meg, amelyben csekély kapcsolat volt a kérelmezők között. A kapcsolattartások, amelyek gyakran a gyermekjóléti szolgálat helyiségében, a nevelőanya és egy felügyelő jelenlétében zajlottak, nem különösebben segítették elő a kérelmezők közötti kötődés kialakulását. Nem sokat tettek alternatív megoldások kipróbálása érdekében sem. Valójában, bár a bíróságok azt állították, hogy a kapcsolattartások célja a kapcsolat fenntartása volt annak érdekében, hogy a gyermek megismerje a gyökereit, arról mégsem esett szó, hogy a kapcsolat kialakítására a biológiai anya gondozásába történő esetleges visszahelyezés kilátásával kerülne sor. Korlátozott számú bizonyíték állt tehát rendelkezésre, amelyből a biológiai anya nevelési képességére vonatkozóan egyértelmű következtetés lett volna levonható.

Ezen túlmenően a 2012. évi határozatok meghozatalához vezető eljárás során nem rendelték el az anyának a gyermekről való gondoskodási képességének újbóli vizsgálatát, annak ellenére, hogy időközben házasságot kötött és újabb gyermeke született. A határozatok meghozatala során a bíróságok két olyan pszichológus tanúvallomására voltak tekintettel, akiket a 2010. évi, nevelőszülőknél való elhelyezésre irányuló előzményi eljárásban rendelték ki szakértőként, és ennek során készítettek szakvéleményt; azóta azonban nem végeztek vizsgálatot. Kizárólag e szakvélemények egyike alapult a kapcsolattartások tényleges megfigyelésén, és az is csak két alkalomén.

Végezetül, bár a bíróságok különös figyelemmel voltak a II. rendű kérelmező – mint sérülékeny gyermek – speciális igényeire, amikor az I. kérelmező gondoskodási képességének értékelték, sérülékenységét részleteiben ténylegesen nem vizsgálták. Egy rövid leírásen túlmenően, miszerint a gyermek könnyen feszültté válik, továbbá csendre, biztonságra és támogatásra van szüksége, a bíróság nem nagyon vizsgálta a gyermek sérülékenységének mibenlétét. Arra vonatkozóan sem nyújtott tájékoztatást, hogy hogyan maradt sérülékeny annak ellenére, hogy három hetes kora óta nevelőszülők gondozásában van.

Mindezek alapján a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a döntéshozatali eljárás lefolytatása során nem biztosították a kérelmezők álláspontjának és érdekeinek megfelelő figyelembevételét. Nem volt tehát meggyőződve arról, hogy az eljárást a beavatkozás és a szóban forgó érdekek súlyával arányban álló garanciák kísérték. Az Egyezmény 8. cikk sérelme tehát mindkét kérelmező vonatkozásában megvalósult.

A Bíróság megállapította, hogy a jogsértés megállapítása megfelelő igazságos elégtételül szolgál a II. rendű kérelmező által elszenvedett nemvagyoni kárért; az I. rendű kérelmező javára 25.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítél meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bpkf.I.1082/2019/2.

A Be.291.§ (2) bekezdése szerinti felülvizsgálat kapcsán a II. rendű vádlottnak a Be. 276. § (2) bekezdés a) pont ab) alpontjára alapított bűnügyi felügyeletét továbbra is fenntartó határozat helybenhagyása.

A védői fellebbezés azon hivatkozásával szemben, miszerint az Ítéletábla a kényszerintézkedés további fenntartását kizárólag a vád tárgyává tett bűncselekmények tárgyi súlyával indokolta, végzésében az ítéletábla kifejezetten rögzítette, hogy a szökés, elrejtőzés veszélyét „a vádban szereplő bűncselekmények jelentős tárgyi súlyán, büntetőjogi fenyegetettségén túl” milyen további körülmények alapozzák meg.

Ezek kétségkívül a bűncselekmény tárgyi oldalához kapcsolódnak, azonban az ügy olyan egyedi jellemzői, amelyek azt támasztják alá, hogy az adott cselekmények miatt – a bűnösség megállapítása esetén – e vádlottal szemben a vád tárgyává tett cselekmények büntetési tételén belül is olyan, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása valószínűsíthető, ami a szökés, elrejtőzés veszélyét megalapozza. A bűnösség megállapítása esetén várható szabadságvesztés tartama, az azzal járó hátrány nyilvánvalóan olyan körülmény, ami a vádlott döntéseire – személyi körülményeitől függően eltérő súllyal – hatással van; minél hosszabb a várható szabadságvesztés tartama, az annál nagyobb nyomatékkal hat abba az irányba, hogy az érintett az esetleges szabadságvesztés végrehajtása helyett a szökés vagy elrejtőzés mellett döntsön.

Az ez irányba ható tényezők között a halmazatban álló bűncselekmények száma kiemelkedő; a II. rendű vádlottat az ügyészség összesen 236 rendbeli, külön-külön is súlyos megítélésű bűncselekménnyel vádolja. Ez a többrendbeli halmazathoz képest minőségi többlet, ami fokozottan növeli a bűnösség megállapítása esetén várható büntetés, és ezzel a szökés, elrejtőzés veszélyét.

Az Ítéletábla által helytállóan hivatkozott körülmények közül kiemelendő a bünszervezetben elkövetés. A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 37. § (1) bekezdés b) pontja szerint a bíróságnak a szabadlábban lévő elítélttel szemben a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali foganatba vételét kell elrendelnie, ha azt bünszervezetben elkövetett bűncselekmény miatt szabta ki. A bünszervezetben elkövetés tehát olyan, a szökés, elrejtőzés veszélyét növelő körülmény, ami a jogerős ítélet meghozatala előtt is önmagában, nagy nyomatékkal a kényszerintézkedés alkalmazásának indokoltsága irányába hat; nyilvánvalóan nem csupán a megállapítása esetén alkalmazandó súlyosabb büntetőjogi következmények, hanem a szervezett elkövetésből következő bővebb szökési, elrejtőzési lehetőségek miatt is.

Ugyanakkor az Ítéletábla helyesen figyelembe vette a szökési, elrejtőzési veszély létének és mértékének megállapítása során a II. rendű vádlott rendezett személyi és családi körülményeit, és alappal jutott arra a következtetésre, hogy az – a szökés, elrejtőzés irányába ható tényezők fenti túlsúlyával szemben – a kényszerintézkedés okát nem szünteti meg, s kellően értékelte az enyhébb, a vádlott mozgását és tartózkodását viszonylag nagyobb területen engedélyező kényszerintézkedési forma meghatározásával.

A vádlottal szemben alkalmazott bűnügyi felügyelet szabályai szerint a vádlott Budapest és Pest megye területén szabadon mozoghat; ekként személyi szabadsága korlátozottságának foka kisebb. Ebből adódóan az időmúlásnak a kényszerintézkedés indokoltsága ellenében ható nyomatóka is kisebb.

A Kúria osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját abban, hogy a kényszerintézkedés szabályainak betartása önmagában annak indokoltságára nem hat ki. A bűnügyi felügyelet szabályainak a megszegéséhez fűz a törvény eljárásjogi [Be. 293. § (2)-(4) bekezdés] és – esetlegesen – anyagi jogi szankciókat [Btk. 283. § (2) bekezdés] is; betartása a vádlott kötelezettsége, ami önmagában nem hat vissza az alkalmazásának törvényi feltételeire.

A kényszerintézkedés indokoltsága kapcsán ugyancsak közömbös, ha a vádlott a tárgyalási jelenlét jogáról lemond. A Be. 430. § (1) bekezdésében szabályozott vádlotti jogosultság, illetve a Be. 276. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott cél ugyanis – a fellebbezés érvelésével szemben – nem ugyanarra a vádlotti jelenlétre vonatkozik. A vádlott a tárgyalási jelenlét jogáról mondhat le. Ezzel szemben a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés célja a terheltnek az eljárás teljes tartalma alatti jelenlétének, rendelkezésre állásának biztosítása, ami kiterjed egyebek mellett a tárgyaláson való részvételre kötelezés [Be. 428. § (2) bekezdés] vagy az esetleges büntetés végrehajthatóságának biztosítására is. Ekként a tárgyalási jelenlét jogáról való lemondás nem jelenti azt, hogy a vádlott (eljárási) jelenlétének biztosítása érdekében a kényszerintézkedés alkalmazhatatlanná, avagy az alkalmazása indokolatlanná válna; az ezzel ellentétes védői álláspontot nemcsak kifejezett törvényi rendelkezés nem támasztja alá, de az a törvény egyéb rendelkezéseiből sem vezethető le.

Összefoglalva tehát, az Ítéletábla teljes körűen vette számba és helyesen értékelte a bűnügyi felügyelet mellett és ellenében ható személyi és tárgyi körülményeket, és azok alapján törvényesen jutott arra a következtetésre, hogy a II. rendű vádlottal szemben annak fenntartása továbbra is indokolt; következésképp a bűnügyi felügyelet megszüntetésére nem kerülhet sor.

Bpkf.III.1.307/2019/2.

A letartóztatás időszakos felülvizsgálatát elvégző végzés helybenhagyása.

A Be. 291. § (2) bekezdése szerint a távollattás, illetve a bűnügyi felügyelet indokoltságát a másodfokú bíróságnak hathavonta felül kell vizsgálnia, ha a vádemelés után elrendelt vagy fenntartott kényszerintézkedés tartama az egy évet meghaladja. A 297. § (4) bekezdése alapján e határidők vonatkoznak a vádemelés után elrendelt vagy fenntartott letartóztatásra is.

Mindkét vádlott 2017. április 7. napjától van előzetes fogvatartásban, letartóztatásukat 2017. április 10. napján rendelte el a Szolnoki Járásbíróság. A vádirat benyújtását követően a törvényszék a 2018. február 9. napján meghozott, és az ítéletábla végzésével 2018. március 27. napján jogerőre emelkedett 3.B.78/2018/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig fenntartotta.

A Be. 291. § (1) bekezdés b) pontja szerinti hat hónapos felülvizsgálat 2019. szeptember 25. napján vált esedékessé, ezért a Szegedi Ítéletábla törvényesen járt el, amikor a vádlottak letartóztatásának indokoltságát felülvizsgálta.

Az ítéletábla a kényszerintézkedések fenntartását részint azzal indokolta, hogy az elsőfokú ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel a vádlottak szökésétől, elrejtőzésétől kell tartani, részint azzal, hogy a vádlottak mintegy berendezkedtek a cselekménysorozat elkövetésére, amely megalapozza náluk a bűnisméltés veszélyét, így a

letartóztatásnak a Be. 552. § (2) bekezdése szerinti, valamint a Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontjában írt okai fennállnak.

Az Ítélet tábla végzése nagyrészt megalapozott. A letartóztatás általános feltételeinek megléte [Be. 276. § (1) bekezdés a) pont második fordulata] minden kétséget kizáróan megállapítható.

A különös feltételek fennállása kérdésében a Kúria a következőket állapította meg:

Mindkét vádlottal szemben a jelentős tárgyi súlyú kábítószer-kereskedelem büntette miatt olyan tartamú szabadságvesztést szabott ki nem jogerősen az első fokon eljáró bíróság, amely miatt szökésük, elrejtőzésük valóban fennáll.

Kétségtelen, hogy a bűncselekmény tárgyi súlya a nyomozás során és a vádemelést követően még csak a büntetési tételben fejeződik ki, viszont a nem jogerős elsőfokú (esetleg másodfokú) ítéletben már személyre konkretizált a kiszabott büntetéssel. Mind a törvényi fenyegetettségnek, mind pedig a személyre konkretizált fenyegetettségnek a vádlott személyére hatása van, ami – értelemszerűen – függ a fenyegetettség mértékétől, és nyomatéka az eljárás előbbre haladtával, a fenyegetettség konkretizálódásával növekszik.

A nem jogerős ítélettel a kiszabott szabadságvesztés tartama a vádlottak személyére konkretizálta a felrótt bűncselekmény – büntetési tételben kifejeződő – tárgyi súlyát. Kétségtelen, hogy a Be. 552. § (2) bekezdése esetében – a Be. 276. § (2) bekezdés a) pontjától eltérően – függetlenül attól, hogy a vádlott jelenléte további eljárási cselekményeknél szükséges-e – önmagában a szökés, elrejtőzés veszélyének kiküszöbölése a törvényi érdek, illetve cél.

Ebben a perjogi helyzetben, tehát – a végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó, viszont a nem jogerős ítéletet követő eljárásban való – felülbírálat során a kockázat az, hogy a vádlott esetleges szökése, elrejtőzése egyrészt nyilvánvalóan kihatással van, illetve lehet a vele szembeni eljárás lefolytatására, menetére, mivel annak addigi rendjét vagy meg kell változtatni, vagy az eljárást fel kell függeszteni. Másrészt a vádlott szökése, elrejtőzése (elérhetetlensége) következtében egyben a kiszabott szabadságvesztés esetleges jövőbeni végrehajtásának esélye is meghiúsul.

Mindezt a kockázatot – az eljárás jelen szakaszában – a letartóztatással érintett vádlottak személyi körülményei nem (egyik vádlott esetében sem) ellensúlyozzák.

Szemben az I. rendű vádlott védőjének érvelésével, az I. rendű vádlott esetében a büntetlenség és a rendezett családi körülmények nem olyan tényezők, amelyek a szökés, elrejtőzés veszélyét csökkentenék, és a kábítószer-kereskedelem bűncselekményének jellege nem zárja ki, hogy szabadlábra kerülése esetén a vádlott az eljárás tárgyát képező bűncselekményt folytatná.

Ezért a védők álláspontjával szemben a kiszabott szabadságvesztés tartama objektív, a Be. 276. § (1) bekezdésén túli letartóztatási ok, a II. rendű vádlott esetében pedig a kényszerintézkedés fenntartása szempontjából közömbös, hogy a vádlotté vagy másé-e az elsőfokú ítélet indokolásában írt személygépkocsi.

Téves a II. rendű vádlott védőjének azon okfejtése is, miszerint az EJEB a közérdekre való hivatkozással a letartóztatás fenntartását és elrendelését nem látja törvényesnek. Az EJEB a 2003. 53129/99. számú ügyében (Imre Zsolt kontra Magyarország) kimondta: „Azt, hogy a vádlott előzetes letartóztatásának fenntartása ésszerű-e, minden esetben az ügy speciális vonásainak a fényében kell megítélni. Az elhúzódó fogvatartás egy adott ügyben csak akkor lehet indokolt, hogyha a közérdek valódi követelményének olyan specifikus jelei állnak fenn, amelyek – az ártatlanság vélelme ellenére – nagyobb súllyal esnek latba, mint az Egyezmény 5. cikkében lefektetett, az egyéni szabadság tiszteletben tartását előíró szabály.” (BH 2009.7).

Ami a bűnismétlés veszélyét, mint további, az eljáró bíróságok által eddig megállapított letartóztatási okot illeti, megjegyzi a Kúria a következőket:

A felterjesztett résziratok alapján nyomon követhető, hogy a vádirat szerint az I. rendű vádlott 2013 óta, a II. rendű vádlott 2015 óta értékesített kábítószer, legális munkából származó jövedelmüket hosszabb időn keresztül, rendszeresen a kábítószer értékesítéséből származó jövedelemmel egészítették ki, és életvitelükben az ismétlődő bűncselekmények elkövetésére berendezkedés volt megállapítható. Ezekből a körülményekből vont le következtetést a bűnismétlés veszélyére a Törvényszék, amikor a vádirat benyújtását követően a tárgyalás előkészítése során hozott végzésében az akkor hatályos 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 129. § (2) bekezdés d) pontja szerinti letartóztatási okot is megállapíthatónak találta. Ez az érvelés vonult végig az elsőfokú bírósági eljárás során a letartóztatást fenntartó további bírósági határozatokon is.

A nem jogerős elsőfokú ítélet, bár tartalmazza azt, miszerint az I. rendű vádlott 2013. év óta, de pontosabban meg nem határozható időponttól kezdődően anyagi haszonszerzés érdekében árusítani is kezdte a kábítószer, pontos elkövetési időt azonban mindkét vádlott esetében csupán 2016 novemberétől 2017. március 31-ig állapított meg. Ez az időtartam azonban önmagában – bár a kábítószer értékesítését a vádlottak megtervezték, az általuk továbbértékesítés céljából megvásárolt marihuána mennyisége és hatóanyag-tartalma is jelentős, a Kúria álláspontja szerint még nem támasztja alá, hogy a vádlottak szabadlábba helyezésük esetén az eljárás tárgyát képező bűncselekményt folytatnák, vagy szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követnének el.

Ezért a Kúria a Be. 276. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontja szerinti letartóztatási okot mellőzte.

A fennmaradt, a Be. 552. § (2) bekezdése szerinti letartóztatási ok ellen ható olyan körülményt, amely miatt a vádlottakkal szemben enyhébb kényszerintézkedés elrendelése is elégséges lenne, a Kúria nem észlelt.

Közigazgatási ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Pfv.IV.20.800/2018/4.

Közéleti szereplőnek nem minősülő személyről készült meztelen fénykép közzététele az érintett személy hozzájárulása nélkül sérti az adott személy képmás védelméhez fűződő jogát és emberi méltóságát.

A 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:44. §-a értelmében a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben, az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A 2:43. § g) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a képmáshoz és hangfelvételhez való jog megsértése. A 2:42. § (2) bekezdése értelmében az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak. A 2:48. § (1) bekezdése szerint képmás vagy hangfelvétel elkészítéséhez és felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. A (2) bekezdés szerint nincs szükség az érintett hozzájárulására a felvétel elkészítéséhez és az elkészített felvétel felhasználásához tömegfelvétel és nyilvános közéleti

szereplésről készült felvétel esetén. A Kúria szerint helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy az adott esetben sem nyilvános közéleti szereplésről, sem pedig tömegfelvétélről nincs szó, vagyis a közléshez az érintett személy (a felperes) hozzájárulására lett volna szükség.

Valóban szükséges volt ugyanakkor annak vizsgálata, hogy a felperes közéleti szereplőnek minősül-e, hiszen ebben az esetben akár a személyiségi jogai is korlátozhatóak akkor, ha a közlés közéleti vita részét képezi.

A Kúria szerint a jogerős ítélet helyes mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a felperes sem a felvétel elkészítésekor, sem pedig annak közzétételekor nem minősült közéleti szereplőnek. A felperes nem vitatottan 2013 óta nem vesz részt a politikai közéletben, a felvétel nem közéleti megnyilvánulást tartalmazott. Önmagában az, ha a felperes egy civil szervezet vezetője (elnöke) nem minősíti automatikusan őt közéleti szereplővé. Nem igazolta az alperes azt, hogy a felperes a civil szervezet vezetőjeként közéleti nyilatkozatokat tett volna, vagy ilyen minőségében a magánéletét a perbeli körben nyilvánossá tette volna. Helyesen vonta le a Kúria szerint a jogerős ítélet azt a következtetést, hogy miután a felperes nem minősül a jelenben közéleti szereplőnek, személyiségi jogai közéleti vitára hivatkozással nem korlátozhatóak.

Természetesen önmagában az nem kizárt, hogy az alperesi sajtószerv véleményt nyilvánítson abban a kérdésben, hogy az egyes politikai pártok vezető tisztségviselőinek viselkedése, vagy különösen indokolt esetben szexuális szokásai összhangban állnak-e az adott szervezet nyilvánosan vallott nézeteivel, de miután a felperes a korábbiak szerint nem minősül közéleti szereplőnek, így az ő esetében ez az összevetés nem indokolt. A felperest teljes körűen megilleti a magánélet védelméhez, az emberi méltóság védelméhez fűződő személyiségi jog. Ennek érdemi korlátozására a Kúria sem látott okot.

Önmagában a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kiemelt jelentősége még nem ad általános felhatalmazást a sajtószerv részére arra, hogy magánszemélyek magánéletével, szexuális szokásaival nyilvánosan foglalkozzon. Az adott esetben a beavatkozás nem minősült sem szükségesnek, sem arányosnak, így helytállóan került sor a kétszeres jogsértés megállapítására a Kúria álláspontja szerint.

Pfv.IV.21.439/2018/4.

A közigazgatási eljárási törvény határozat nyilvánosságára vonatkozó rendelkezései nem érintik az eljáró hatóságon kívüli közfeladatot ellátó azon kötelezettségét, hogy az általa kezelt tevékenysége értékelésére vonatkozó közérdekű adatokat megismerhetővé kell tennie. Az üzleti titokra való olyan általános hivatkozás, amely tartalmi vizsgálatot nem tesz lehetővé, megtagadási okot nem alapoz meg.

A 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat különösen a közfeladatot ellátó szerv hatáskörére, illetékességére, szervezeti felépítésére, szakmai tevékenységére, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat. A felperes adatkérése, ahogy azt a jogerős ítélet helytállóan megállapította, annak vizsgálatához szükséges adatok megismerése, hogy döntései mennyire indokoltak, részrehajlás nélküliek. Ezekről a jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy az Info tv. 3. § 5. pontjának megfelelő, a közfeladatot ellátó szerv tevékenységének értékelésére vonatkozó közérdekű adatok

Az alperes felülvizsgálati álláspontjával szemben az Info tv. 27. § (2) bekezdése kimerítően (taxatív) határozza meg, hogy mely célokból lehet külön törvénnyel a közérdekű adatok nyilvánosságát korlátozni, a Ket. az Info tv. rendelkezéseit ezért nem írja felül. A 2004. évi

CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 69/A. § azt szabályozza, hogy az eljáró – jelen esetben az építésügyi – hatóság az általa kezelt hatósági eljárási iratok részeként a határozatokat mely részben, milyen módon jogosult, illetve köteles harmadik személyek számára megismerhetővé tenni. A perben azonban nem ebben a kérdésben kellett döntenet, mivel a felperes kérelme nem az eljáró hatóság irataiba való betekintésre, az eljárást befejező határozat megismerésére irányult. A felperes az 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 57/C. § (1) bekezdése szerinti szakhatósági állásfoglalást kiadó közfeladatot ellátó szerv tevékenységére vonatkozó információt tartalmazó adatokat kért, amellyel az alperes rendelkezett. Az eljáró bíróságok ezért jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy az alperes a kért adatok kezelője és helytállóan mellőzték a Ket. 69/A. § rendelkezéseinek alkalmazását is.

Fentiekre figyelemmel alaptalanul támadta az alperes a jogerős ítéletnek azt a következtetését is, mely szerint a nevek, helyszínek ismerete hiányában is ellenőrizhető a tevékenysége. Nem hagyható figyelmen kívül a Kúria szerint az sem, hogy az Étv. 57/C. § (1) bekezdése hatálya alá tartozó 400 négyzetméter feletti kereskedelmi beruházások nagyságrendjükönél fogva általában a környezetüket is jelentősebben érintő gazdasági tevékenységeket takarnak, amelyek fokozottabb közérdeklődésre tarthatnak számot. Az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélezési gyakorlatára is figyelemmel (TASZ kontra Magyarország, 37374/05, 2009. április 14. 26. pont, MHB kontra Magyarország 18030/11, 2016. november 8. 158-170.) ezért a közhatalmi tevékenység ellenőrizhetősége, az ilyen tevékenységre vonatkozó közérdekű adatok megismerhetőségének érve is jelentősebb súllyal esik latba. A jogerős ítéletben idézett AB határozatok szintén a közhatalmi tevékenység átláthatóságához fűződő közérdeket emelték ki, amely független attól, hogy a közfeladatot ellátó szerv milyen jellegű közhatalmi tevékenységére vonatkozik. Az átláthatóság követelménye továbbá nemcsak a szakmai megfelelés, de a részrehajlás- nélkülség ellenőrizhetőségére is vonatkozik.

Az üzleti titokkal kapcsolatos megtagadási ok vizsgálatánál irányadó Info tv. 27. § (3) bekezdése értelmében a nyilvánosságra hozatal nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét. A jogerős ítélet által helyesen hivatkozott 12/2004. (IV. 7.) és a 6/2016. (III. 11.) AB határozatok értelmében a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jog kitüntetett alkotmányos védelemben részesül a véleménynyilvánítás részeként. Kiemelt alapjogként korlátozása konkrétan megalapozott megtagadási ok fennállása esetén lehet alkotmányos. Az AB értelmezése szerint a nyilvánosság-korlátozási okra való formális hivatkozás, a korlátozás tartalmi indokoltságának kétségtelen bizonyítása nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog alaptalan, így szükségtelen korlátozásának minősül. A 21/2013. (VII. 19.) AB határozat szintén kiemeli, hogy a bíróságnak nem elég formális vizsgálatot végeznie, a tartalmi vizsgálatnak pedig ki kell terjednie arra, hogy csak a feltétlenül szükséges mértékben kerülhet sor az adatszolgáltatás megtagadására. Nem tagadható meg a közérdekű adatok egészére az adatszolgáltatás, ha a közérdekű adatot együtt kezelik meg nem ismerhető adattal és utóbbi felismerhetetlenné tételének nincs akadálya.

A jogerős ítélet a fenti jogszabályhely és alkotmánybírói megfontolások alapján ezért helyesen indult ki abból, hogy az alperesnek konkrétan, állásfoglalásonként kellett volna előadnia és bizonyítania, hogy melyiknél mely részletében tartalmaz védett ismeretet (Ptk. 2:47. § szerinti üzleti titkot), valamint, hogy az üzleti titoknak minősülő információ nyilvánosságra kerülése milyen módon (milyen okból aránytalanul) sérti az üzleti érdekét, tevékenységét. A bíróság ezt követően kerülhetett volna abba a helyzetbe, hogy a jogerős ítéletben is hivatkozott alapjogi mérlegelést, érdekösszemérést az Info tv. 30. § (5) bekezdés szerinti megszorító értelmezéssel elvégezze. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján

ennélfogva okszerű következtetést vont le arra a jogerős ítélet, hogy az alperes védekezése a kivonatolt nyilatkozatokra és az abban foglalt indokokra hivatkozással az általánosság szintjén maradt. Nem érintik ezt a következtetést a felülvizsgálati kérelemben előadott hivatkozások sem. Erre figyelemmel pedig a nyilvánosságkorlátozás tartalmi indokoltsága nem volt bizonyított.

Pfv.II.20.744/2019/4.

A kötelezett jövedelmi és vagyoni viszonyai a tartás mértéke meghatározásának egy szempontja. A kötelezett magas jövedelme esetén is a gyermek indokolt szükségleteiből kell kiindulni.

Az alperes hangsúlyozottan sérelmezte a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértését. Részletesen kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság azzal, hogy az ellenérveit „lesöpörte”, a másodfokú bíróság pedig a döntését kellően nem indokolta meg, megsértette a tisztességes eljárás alapelvét. Érvelését Alkotmánybírósági határozatokkal, illetve a Emberi Jogi Bíróság ítéleteivel támasztotta alá.

A bizonyítás eljárás adatainak a fél álláspontjától eltérő bíróság általi értékelése nem azonos a tisztességes eljárás elvének megsértésével, ezért a gyermek indokolt szükségleteinek jogerős ítéleti meghatározása nem sérti az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és ahhoz tartozó kiegészítő jegyzőkönyvek kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 6. cikkében meghatározott tisztességes tárgyaláshoz való jogot, a régi Pp. 2. § (1) bekezdésében foglalt, a perek tisztességes lefolytatásához fűződő jogokat és az Alkotmánybíróság hivatkozott határozataiban foglaltakkal sem ellentétes.

A bizonyítékoknak az alperes szerinti értékelésének hiánya nem ütközik a tisztességes eljárás követelményébe. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróság a döntését kizárólag az alperes teljesítőképességére alapította. A másodfokú bíróság azonban érdemben vizsgálta a gyermek indokolt szükségleteinek körét, meghatározta ezek pénzbeli ellenértékét, erre vonatkozó indokait a szükséges mértékben, az 1952. évi III. törvény 221. § (1) bekezdésének megfelelően kifejtette. Önmagában az, hogy az alperes álláspontja szerint az indokolás nem tért ki részletesen az általa sérelmezett érvelésre, a tisztességes eljáráshoz való jogot, ennek keretében a bíróságot terhelő indokolási kötelezettséget nem sértette. Ami pedig a kapcsolattartás és a tartás mértéke közötti, az alperes szerinti összefüggést illeti, a Kúria megjegyzi, hogy a másodfokú bíróság erre általánosságban hivatkozott. Az indokolásból nem lehet arra következtetni, hogy azt a tartás mértéke meghatározásakor figyelembe vette.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Csöke Andrea, Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András

Munkatárs: Dr. Tancsik Annamária

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.